
SEAL OF THE UNIVERSITY OF CALIFORNIA
LET THERE BE LIGHT
1868

JERRY

JERRY

AV

JACK LONDON

ÖVERSÄTTNING AV
ERNST LUNDQUIST

BOHLIN & Co:s FÖRLAG, STOCKHOLM

STOCKHOLM
EDVARD RYDAHLS BOKTRYCKERI 1917

FÖRORD.

Det är en olycka för många romanförfattare att dikt och osanning äro liktydiga för folk i allmänhet. För flera år sedan gav jag ut en historia från Söderhavsöarna. Handlingen tilldrog sig på Salomonöarna. Handlingen berömdes av recensenter och tidskriftsförfattare som en i hög grad aktningsvärd fantasiprodukt. Men verklighet — det fanns ingen, sade de. Varje människa visste naturvis att krushåriga kannibaler ej längre förekomma på jorden, ännu mindre rände omkring med ingenting på sig, höggo huvudet av varandra och även av vita män, då tillfälle erbjöd sig.

Hör nu på. Jag skriver dessa rader i Honolulu på Hawaji. I går tilltalades jag av en främling på stranden vid Waikiki. Han nämnde en gemensam vän, kapten Kellar. Då jag led skeppsbrott vid Salomonöarne med slavjägarefartyget Minota, var det kapten Kellar, slavjägarefartyget Eugénies kapten, som räddade mig. Främlingen berättade mig att de svarta hade halshuggit kapten Kellar. Han visste det. Han hade gjort bouppteckningen å kapten Kellars mors vägnar.

Hör på. Jag fick härom dagen ett brev från mr C. M. Woodford, kommissarieresident på de engelska Salomonöarna. Han hade återvändt till sin post efter en lång permissionsresa till England, där han hade skrivit in sin son i Oxford. I nästan vilket offentligt bibliotek som helst kan man träffa på en bok som heter »En naturvetenskapsman bland huvudjägare». Vetenskapsmannen är mr C. M. Woodford. Han har skrivit boken.

Men jag nämnde hans brev. På tal om vad han gjort under dagens lopp nämnde han flyktigt och i korthet ett särskilt ärende som han nyss expedierat. Det hade uppskjutits på grund av hans resa till England. Ärendet bestod i att företa en straffexpedition till en ö i grannskapet och händelsevis återfinna huvudena av några av våra gemensamma vänner — en vit köpman, hans hustru och barn och hans vita biträde. Expeditionen lyckades, och mr Woodford avslutar sin skildring av episoden med följande

ord: »Vad som särskilt slog mig var frånvaron av smärta och skräck i deras ansikten, som snarare tycktes uttrycka lugn och frid» — märk väl, att det gällde män och kvinnor av hans egen ras, som han kände väl och som ätit middag med honom i hans eget hus.

Andra vänner med vilka jag ätit middag under de sorglösa och glada dagarne på Salomonöarna ha sedan försvunnit — på samma sätt. Tänk bara, jag gav mig med på den teaktimrade tvåmastaren Minota på en negerjaktfärd till Malaita, och jag tog min hustru med mig. Vår lilla hytts dörr bar ännu färska märken efter yxhugg till minne av en händelse för några månader sedan. Den händelsen bestod i att man högg huvudet av kapten Mackenzie, som då förde Minota. Då vi löpte in till Langa Langa, ångade den engelska kryssaren »Cambrian» ut efter att ha beskjutit en by.

Det är ej lämpligt att belasta denna inledning till min historia med vidare detaljer, varav jag kan försäkra att jag har en hel mängd. Jag hoppas ha gjort troligt att min hundhjältes äventyr i denna berättelse äro verkliga äventyr i en högeligen verklig kannibalvärld. Jo jo men, då jag tog min hustru med mig på resan med Minota, funno vi ombord en negerjagande, förtjusande irländsk terriervalp, släthårig som Jerry och vars namn var Peggy. Om inte Peggy varit, skulle denna bok aldrig ha blivit skriven. Hon tillhörde Minotas präktige kapten. Jag och min hustru fäste oss så mycket vid henne, att mrs London efter Minotas skeppsbrott med flit och utan blygsel stal henne från Minotas kapten. Jag tillstår också att jag, med flit och utan blygsel, såg genom fingrarna med min hustrus brott. Vi voro så förtjusta i Peggy! Den kära, kungliga, härliga lilla hunden, som begrovs i havet utanför Australiens östra kust!

Jag måste tillägga att Peggy, liksom Jerry, var född vid Meringelagunen på Meringeplantaget, som ligger på ön Ysabel, den närmaste ön norr om ön Florida, där styrelsen har sitt säte och där kommissionär-residenten mr C. M. Woodford bor. Vidare och till sist känner jag Peggys far och mor mycket väl och har ofta känt mitt hjärta bli varmt, då jag sett detta trogna par springa sida vid sida utmed stranden. Hans rätta namn var Terrence, och hon hette Biddy.

Waikiki, Honolulu, Oahu, Hawaji.
5 juni 1915.

JACK LONDON.

FÖRSTA KAPITLET.

ICKE förr än *mister* Haggin tog upp honom under ena armen och steg ner på aktersätet av den väntande valbåten fick Jerry en aning om att något förargligt skulle hända honom. *Mister* Haggin var Jerrys älskade herre och hade varit hans älskade herre i alla de sex månader Jerry levat. Jerry kände ej *mister* Haggin som »herre», ty »herre» fanns ej i Jerrys ordbok; Jerry var nämligen en släthårig gulbrun irländsk terrier.

Men i Jerrys ordbok hade »*mister* Haggin» samma bestämda klang och betydelse som ordet »herre» har i människornas ordbok i förhållande till deras hundar. »*Mister* Haggin» var det ljud Jerry alltid hade hört bokhållaren Bob och Derby, förmannen på plantaget, använda då de tilltalat hans husbonde. Jerry hade också alltid hört de sällsynta tvåbenta gästerna, sådana som kommo på »Arangi», titulera hans husbonde *mister* Haggin.

Men hundar äro hundar, och som de på sitt oklara, oartikulerade, stolta och hjältedyrkande sätt värdera människorna för högt, akta och älska de sina herrar

mer än verkligheten ger anledning till. »Herre» betyder för dem, liksom »*mister* Haggin» betydde för Jerry, åtskilligt mera, ja betydligt mycket mera än det betyder för männskor. Människan betraktar sig som »herre» över sin hund, men hunden betraktar sin herre som »gud».

»Gud» fanns emellertid icke i Jerrys ordbok, fastän han redan hade ett visst och ganska rikligt ordförråd. »*Mister* Haggin» var det ljud som betydde »gud». I Jerrys hjärta och huvud, i den hemlighetsfulla medelpunkt för hela hans verksamhet som kallas medvetande, upptog ljudet »*mister* Haggin» samma plats som »gud» upptar i det mänskliga medvetandet. För Jerry hade ordet och ljudet »*mister* Haggin» samma innebörd som »gud» har för gudsdyrkande människor. Kort och godt, *mister* Haggin var Jerrys gud.

Då alltså *mister* Haggin eller gud, eller vad man nu vill kalla honom med språkets begränsade resurser, tog upp Jerry med befallande tvärhet, stack honom under armen och steg i valbåten, vars svarta besättning genast tog till årorna, märkte Jerry genast och med en viss oro att det ovanliga hade börjat hända. Aldrig förr hade han förts ombord på Arangi, som han kunde se bli allt större och närmare för varje årtag av de flåsande svartingarna.

För endast en timme sedan hade Jerry kommit ner från plantagehuset till stranden för att se Arangi avgå. Två gånger förut under sitt halva års liv hade han varit med om denna njutningsrika upplevelse. Njutningsrikt var det sannerligen att springa av och an

på den vita stranden av finmalen korallsand och under den kloka ledningen av Biddy och Terrence delta i strandens rörliga liv och till och med öka dess rörlighet.

Först och främst negerjakten. Jerry var född till att hata negrer. Hans första erfarenhet här i världen som liten gnällande valp hade lärt honom att hans mor Biddy och hans far Terrence hatade negrer. En neger var någonting att morra åt. En neger var, så vida han inte hörde huset till, något som skulle angripas och bitas och rivas sönder, om han kom innanför staketet. Det gjorde Biddy. Det gjorde Terrence. Genom att göra det tjänade de sin gud, *mister* Haggin. Negrer voro tvåbenta lägre varelser, som arbetade och slavade för sina tvåbenta vita herrar, bodde i arbetarbarackerna långt bort och voro så mycket lägre och sämre att de ej ens fingo nalkas sina herrars boning.

Och negerjakt var en rolig lek. Det hade Jerry lärt sig ganska snart efter det han lärt sig stå på benen. Så länge *mister* Haggin eller Derby eller Bob voro till hands underkastade negrerna sig att bli bortjagade. Men det fanns tillfällen då de vita herrarna ej voro till hands. Då hette det: »Akta dig för negrerna!» Man vågade då endast hålla jakt på dem med vederbörlig försiktighet. Ty då de vita herrarna ej kunde se dem hade negrerna ett sätt att icke allenast blänga och mumla utan också att anfalla fyrbenta hundar med stenar och påkar. Jerry hade sett sin mor misshandlas så, och innan han

lärt sig urskiljning hade han själv, ensam i det höga gräset, blivit pryglad med käpp av Godarmy, svartingen som hade en dörrknapp av porslin hängande på bröstet fästad vid ett flätat snöre av kokosfiber som han bar om halsen. Än mera. Jerry kom ihåg ett annat äventyr i det höga gräset, då han och hans bror Michael hade slagits med Owomi, en annan svart, igenkännlig på ett kugghjul av en väckarklocka som han bar på bröstet. Michael hade fått sitt huvud så illa slaget att hans vänstra öra sedan aldrig hade blivit helt utan hade krympt ihop till en konstigt vriden, uppstående skinntuss.

Än mera. Hans bror Patsy och hans syster Kathleen hade försvunnit för två månader sedan och funnos inte längre till. Den store guden *mister* Haggin hade hållit razzia över hela plantaget. Skogen hade genomsökts. Ett halvt dussin negrer hade fått prygel. Och *mister* Haggin hade ej lyckats upptäcka hemligheten med Patsys och Kathleens försvinnande. Men Biddy och Terrence visste alltihop. Likaså Michael och Jerry. De fyra månader gamla Patsy och Kathleen hade kommit i barackernas gryta, och deras lena valpskinn hade brännts upp på elden. Det visste Jerry lika väl som hans far och mor och bror, ty de hade vädrat den omisskännliga lukten av bränt kött, och Terrence hade i sitt raseri över vad han visste till och med anfallit hustjänaren Mogom och fått bannor och stryk av *mister* Haggin, som inte känt lukten och inte förstod och som alltid måste hålla tukt på alla varelser som levde under hans tak.

Men på stranden, då de svarta, vilkas tjänstetid var ute, kommo med sina krämarlådor på huvudet för att fara med Arangi, var ett tillfälle då negerjakt inte var farlig. Man kunde göra upp gamla mellanhavanden, och det var den sista möjligheten, ty de svarta som reste med Arangi kommo aldrig tillbaka. Senast i morse t. ex. hade Biddy, som inte glömt att hon en gång i hemlighet fått prygel av Lerumie, huggit tänderna i hans nakna vad och slungat honom sprattlande ner i vattnet med krämarlåda och alla jordiska ägodelar och sedan skrattat åt honom, säker på beskydd av mister Haggin, som drog på munnen åt episoden.

Och så fanns det vanligen minst en negerhund ombord på Arangi, som Jerry och Michael kunde skälla sig hesa på från stranden. En gång hade Terrence, som var nästan så stor som en Airedalehund och fullt så modig — Terrence storkaxen, som Tom Haggin kallade honom — ertappat en sådan negerhund med att olovligt beträda stranden och hade givit honom ett präktigt kok stryk, varvid Jerry och Michael och Patsy och Kathleen, vilka levde på den tiden, hade hjälpt till med många gälla skall och vassa nyp. Jerry hade aldrig glömt hur härligt det var att känna munnen full av hår — som obestridligen luktade hund — den enda gången han lyckades ge ett hugg. Negerhundar voro hundar — han erkände dem som släktingar, men de voro i alla fall olika hans egen herrskapsras, olika

och sämre — alldeles som de svarta voro i jämförelse med mister Haggin, Derby och Bob.

Men Jerry fortfor ej att titta på den annalkande Arangi. Biddy hade, vis av föregående förluster, satt sig ned ytterst på sanden med framfötterna i vattnet och gav luft åt sin sorg. Att den gällde honom visste Jerry, ty hennes veklagan sargade bittert ehuru dunkelt hans känsliga, lidelsefulla hjärta. Vad den varslade om visste han icke, utom att det var olycka och katastrofer som stodo i samband med honom. Då han såg tillbaka på henne, där hon satt lurvig och sorgtyngd, såg han att Terrence strök omkring henne helt deltagande. Även han var lurvig som Michael och Patsy och Kathleen hade varit; Jerry var den ende släthårige i familjen.

Och fastän Jerry ej visste det, vilket däremot Tom Haggin gjorde, var Terrence en kunglig älskare och en hängiven make. Från sin tidigaste barndom mindes Jerry hur Terrence brukade springa tillsammans med Biddy miltals utmed stranden eller genom alléerna av kokospalmer, sida vid sida med henne, båda storskrattande av idel förtjusning. Som de voro de enda hundar Jerry kände till utom hans bröder och syster och några främmande skogshundar som förirrat sig dit, kunde han ej få annat i sitt huvud än att detta var hundens vanliga sätt, att det alltid var så mellan hane och hona, gifta och trogna. Men Tom Haggin visste att det var ovanligt. »Fin rasegenskap», förklarade han om och om igen med rösten varm och ögonen fuktiga av beundran. »Han

är en gentleman, den där Terrence, en verklig man på fyra ben. Han om någon är minsann en hundman, solid och stadig som benen han går på. Och så mycket mera kraft det finns hos honom än hos andra hundar! Hans blod kommer sannerligen att hålla sig i tusen generationer... och hans klara huvud sedan och hans vänliga och modiga hjärta!»

Terrence gav ej luft åt sin smärta, om han kände någon sådan, men han gav uttryck åt sin oro för Biddy genom att stryka omkring henne. Michael lät emellertid smitta sig av exemplet och slog sig ned bredvid modern och skällde ilsket ut över den växande vattenspegeln, som han skulle ha skällt på varje fara som smugit och prasslat i djungeln. Även detta gjorde intryck på Jerry och stegrade hans säkra förnimmelse att ett bistert öde — han visste ej vad — svävade över honom.

Jerry visste ganska mycket men ändå mycket litet för sina sex månader. Han visste, utan att tänka över det och utan att veta att han visste det, varför Biddy, som var lika klok som modig, ej handlade efter de känslor hon så högljudt gav luft åt och ej hoppade i vattnet och sam efter honom. Hon hade beskyddat honom som en lejoninna, då den stora *puarka'n* (vilket jämte grymtningar och långa tjut utgjorde ljudet eller ordet för »svin» i Jerrys ordbok) hade försökt äta upp honom där han stod trängd in i ett hörn under det på höga stolpar vilande plantagehuset. Som en lejoninna hade Biddy, då kockpojken slagit honom med en käpp för att köra ut

honom ur köket, kastat sig över den svarte och utan jämmer eller gnäll tagit emot ett väldigt slag av käppen och sedan kastat omkull honom och givit honom en upptuktelse midt ibland hans grytor och pannor, tills hon (för första gången morrande) släpades bort av mister Haggin, som inte bannat henne, men däremot riktat skarpa ord till kökspojken för att han vågat bära hand på en fyrbent hund som tillhörde en gud.

Jerry visste varför hans mor ej kastade sig i vattnet efter honom. Det salta havet, liksom lagunerna som ledde ut från det salta havet, var »tabu». »Tabu», ordet eller ljudet, hade ingen plats i Jerrys ordbok. Men dess begrepp eller betydelse fanns i den livaktigaste delen av hans medvetande. Han hade en dunkel, obestämd men absolut ovedersäglig kunskap om att det icke allenast icke var bra, utan ytterst olycksbringande och ledande till den hemlighetsfullt skymtande aningen om ett slut på alltsammans, om en hund, vilken hund som helst, råkade komma i vattnet, där det fanns odjur som gledo och paddlade ljudlöst framåt, än uppe på ytan, än dykande upp ur djupet, stora fjälliga odjur med stora käftar och ohyggliga tänder som slogo ihop och slukade en hund på ett ögonblick, alldeles som mister Haggins höns snappade till sig och slukade korngryn.

Han hade ofta hört sina föräldrar på den trygga stranden med ursinnigt skall ge luft åt sitt hat till dessa hemska havsinvånare, då de visade sig nära stranden uppe i vattenytan som drivande timmer-

stockar. »Krokodil» var intet ord i Jerrys lexikon. Det var en bild, bilden av en drivande stock, som var olik andra stockar därigenom att den var levande. Jerry, som hörde, inregistrerade och kände igen många ord vilka voro lika äkta tankeverktyg för honom som de voro det för människor, men som därför att börd och uppfostran nekat honom talförmåga ej kunde uttala dessa många ord, använde emellertid i sina tankeprocesser bilder på samma sätt som talande människor använde ord i sina egna själsprocesser. Och när allt kommer omkring, använda talande människor med eller mot sin vilja under tankeakten bilder som motsvara ord och förstärka orden.

Bilden av en drivande stock, som trängde sig fram i medvetandet hos Jerry, gav kanske en förtroligare och rikare förståelse av det tänkta tinget än ordet »krokodil» med åtföljande bild gav det mänskliga medvetandet. Ty Jerry visste verkligen mera om krokodilen än genomsnittsmänniskorna. Han kände lukten av en krokodil på längre håll och med tydligare karakterisering än någon människa kunde, till och med en kustneger eller en skogsvilde. Han kunde säga när en krokodil släpat sig upp ur lagunen och låg utan ljud och rörelser, kanske sovande på hundra fots avstånd borta på djungelns golvmatta.

Han kände bättre till krokodilspråket än någon människa. Han hade bättre utvägar och tillfällen att göra bekantskap därmed. Han kände till deras

många ljud, som liknade grymtning eller snörvling. Han kände till deras läten av vrede, rädsla, hunger eller kärlek. Och dessa ljud voro lika avgjort ord i hans ordbok som orden äro det i en människas. Och dessa krokodilläten voro tankeverktyg. Genom dem vägde, bedömde och bestämde han sitt eget handlingssätt, alldeles som människorna, eller, alldeles som människorna, bestämde sig endast helt lättjefullt för att icke handla alls, iakttog och lade på minnet en klar förnimmelse av något som försiggick i hans omgivning och som icke krävde någon motsvarande handling å hans sida.

Men det var ändå mycket som Jerry icke visste. Han hade intet begrepp om världens storlek. Han visste ej att denna Meringelagun, baktill skyddad av höga, skogklädda berg och framtill hägnad av de små korallöarna utanför kusten, var något annat än hela världen. Han visste ej att den endast var en bråkdel av den stora ön Ysabel, som åter var en ö bland de tusen, många av dem större, vilka utgjorde Salomon-öarna, som människorna betecknade på kartor som en grupp av prickar på Stilla havets ändlösa yta långt ut i väster.

Det fanns visserligen ett *annorstädes* eller ett *där bortom* som han hade en dunkel aning om. Men ett mysterium var det, vad det än eljes kunde vara. Därifrån kommo plötsligt ting som ej hade funnits förut. Höns och svin och kattor, som han aldrig förr sett, hade ett sätt att plötsligt dyka upp på Meringe-plantaget. En gång hade det till och med

kommit en svärm av besynnerliga, fyrbenta, behornade och raggiga varelser, vilkas i hans hjärna inpräglade bild skulle i en människohjärna ha motsvarat vad människorna kalla »getter».

På samma sätt var det med de svarta. Ut från det okända, från annorstädes eller där bortom, för egenskapslösa för honom för att han skulle kunna veta något om deras förhållanden, trädde de plötsligt fram, högväxta, vandrande omkring på Meringeplantaget med skynken om livet och bensylar genom näsan, och sattes till arbete av mister Haggin, Derby och Bob. Att deras uppträdande var samtidigt med Arangis ankomst var en idéassociation som bildade sig på egen hand i Jerrys hjärna. Han tänkte ej vidare på det, men tankeassociationen åtföljdes av en annan, nämligen att deras försvinnande till *där bortom* var samtidigt med Arangis avgång.

Jerry undrade ej över dessa uppdykanden och försvinnanden. Det föll ej hans gulbruna huvud in att vara nyfiken beträffande den saken eller försöka uppklara den. Han fann sig däri ungefär som han fann sig i att vattnet var vått eller att solskenet var hett. Det var hans sätt att veta något om livet och världen. Hans dimmiga kunskap var endast ett slags förnimmelse av någonting — vilket, i parentes sagt, tämligen noga motsvarar genomsnittsmänniskornas dimmiga kunskaper om födelsens och dödens mysterier och om det *där bortom*, varom de ej ha någon bestämd föreställning.

Vad man än kan ha att invända, motsvarade två-

mästaren Arangi, som fångade och handlade med negerslavar på Salomonöarna, för Jerry kanske lika mycket den hemlighetsfulla farkost som uppehåller trafiken mellan två världar, som den båt Charon färjade över Styx fordom betydde för människorna. Människor kommo ut från intet och döko in i intet. Och de kommo och gingo alltid med Arangi.

Och till Arangi for Jerry denna vitglödande tropiska förmiddag på valbåten under sin mister Haggins arm, medan Biddy tjöt ut sin sorg på stranden och den naivt okunnige Michael skällde ungdomens eviga utmaning mot det Okända.

ANDRA KAPITLET.

FRÅN valbåten över Arangis låga sida och dess sex tum höga teakreling till dess teakdäck var blott ett steg, och det tog Tom Haggin lätt ut ännu med Jerry under armen. Däcket myllrade av en egendomlig folkmassa. Den skulle ha varit egendomlig för oberesta civiliserade varelser, och egendomlig var den för Jerry, men för Tom Haggin och kapten van Horn var den endast något högst vanligt och vardagligt.

Däcket var litet emedan Arangi var liten. Ursprungligen en lustjakt av teak, mässingsornerad, kopparförbultad, med fogbeslag av järn, klädd med pansarplåt och med en fenköl av brons, hade den blivit såld till Salomon-ö-trafiken för att hålla jakt på negerslavar. Men officiellt gick denna affär under det prydliga namnet »rekrytering».

Arangi var ett för arbetarrekrytering avsett fartyg, som fraktade de nyfångade människoätande negrerna från avlägsna öar till arbete för de nya plantagen,

där vita män förvandlade fuktiga och pestalstrande kärr och djungler till präktiga och ståtliga kokospalmlunder. Arangis båda master voro av Oregonceder så polerade och fernissade att de blänkte som gul opal i det starka solskenet. Tack vare sin ofantliga segelmassa kunde hon segla som en orkan och gav vid vissa tillfällen kapten van Horn, hans vite styrman och hans svarta femton mans besättning så mycket göra som de orkade med. Hon var sextio fot lång, och däckets tvärbjälkar hade ej belastats med några påbyggnader. De enda öppningarna — och för deras skull hade inga bjälkar behövt avsågas — voro kajutskejlejtet med sin trappa, skansluckan i fören över den lilla backen och den lilla luckan akteröver som ledde ner till lastrummet.

Och på detta lilla däck fanns, utom besättningen, »retur»-negrerna från tre mycket avlägsna plantage. Med »retur» menades att deras kontrakterade treåriga arbete var slut och att de enligt kontraktet skulle återsändas till sina byar på den vilda ön Malaita. Tjugu av dem — alla välbekanta för Jerry — voro från Meringe; trettio kommo från Russelöarna vid »De tusen skeppens vik» och de återstående tolv från Pennduffryn vid Guadalcanars östkust. Förutom alla dessa — och de voro allesamman på däck och pratade och tjattrade med sina underliga falsettröster, som kommo en att tänka på dvärgar — funnos där två vita män, kapten van Horn och hans danske styrman, Borckman, inalles sjuttionio personer.

»Jag trodde att ni inte nändes i sista ögonblicket»,

lydde kaptenens hälsning, och hans ögon glimmade till av belåtenhet, då han fick syn på Jerry.

»Ja, det var nära», svarade Tom Haggin. »Det är bara för er skull jag gör det. Jerry är den bästa av kullen, utom Michael förstås, de två äro de enda som ä' kvar och fullt så bra som dem jag har förlorat. Nåja, den där Kathleen var ju en präktig hund, hon skulle ha blivit en annan Biddy, om hon hade fått leva. — Se här, tag honom.»

Med en brådstörtad rörelse lade han Jerry i van Horns armar och gick tillbaka över däcket.

»Om det händer honom något, förlåter jag er aldrig, kapten», sade han barskt över axeln.

»Först måste de ta mitt huvud», fnittrade kaptenen.

»Det kan nog hända det, min hedersvän», brummade Haggin. »Meringe är skyldigt Somo fyra huvuden, tre tack vare rödsoten och en som kolade av då ett träd ramlade över honom för fjorton dagar sedan. Han var son till en hövding till på köpet.»

»Ja, och så är Arangi skyldig Somo två huvuden till», sade van Horn och nickade. »Kommer ni ihåg att en karl som hette Hawkins blev borta med sin valbåt där nere i södern i fjor, då han skulle igenom Arlisundet?» Haggin, som kommit tillbaka, nickade. »Två av hans besättningskarlar voro Somopojkar. Jag hade värvat dem för Ugiplantaget. Med edra fyra blir det sex som Arangi står i skuld för. Nåja, än sedan? Det finns en kustby där borta i

lovart, där Arangi är skyldig för aderton. Jag värvade dem för Aolo, och som de voro kustbor sattes de ombord på »Sandflugan», som förliste på väg till Santa Cruz. De ha väldiga fordringar på mig där borta i lovart, så att den som kunde kapa åt sig mitt huvud bleve då rik som en Carnegie! Hundrafemtio svin och massor av snäckpengar har den där byn samlat på hög åt den som kan få mig fast och lämna ut mig.»

»Vi ha inte sett slutet än», brummade Haggin.

»Ni kan vara lugn», lydde det muntra svaret.

»Ni talar som Arbuckle gjorde», sade Haggin ogillande. »Det var inte få gånger jag hörde honom skrävla så där. Stackars Arbuckle. Han var den tvärsäkraste och försiktigaste karl som någonsin har handskats med negrer. Han gick aldrig till kojs utan att strö ut en låda nubb på golvet eller också bredde han ut tillskrynklade tidningar. Jag kommer mycket väl ihåg — vi lågo i samma hytt den gången på »Florida» — att en stor katt jagade en kackerlacka in bland tidningarna. Det blev piff paff puff, sex skott och det två gånger om, med hans båda stora ryttarpistoler, och hytten blev perforerad som en sil. Katten strök med. Han kunde skjuta i mörkret utan att sikta, han skötte trycket med långfingret och riktade in pistolen med pekfingret tryckt mot pipan.

»Nej, min hedersvän, han var en riktig storskrävlare, var han. Den neger var inte född som skulle knipsa huvudet av honom. Men de gjorde kål på

honom ändå. De gjorde kål på honom. I fjorton år stod han ut. Det var hans kockpojke. Han högg yxan i honom före frukosten. Och jag minns så väl vår andra expedition in i skogarna för att söka reda på vad som fanns kvar efter honom.»

»Jag såg hans huvud sedan ni hade lämnat det till regeringsombudet i Tulagi», inföll van Horn.

»Och hans lugna, fredliga ansikte, alldeles som det såg ut i vardagslag, nästan med samma gamla leende som jag hade sett tusen gånger. Det torkade fast på hans mun i röken från elden. Men de knäppte honom i alla fall, om det också tog fjorton år. Många ge sig av till Malaita utan att det händer något, men det är med dem som med krukan, de gå så länge till brunnen att de spricka till sist.»

»Men jag vet hur jag skall ta dem», envisades kaptenen. »Då det artar sig till dåligt väder, går jag direkt till dem och talar om det för dem. Det kunna de aldrig förstå. De tro att jag är en allvetande trollkarl.»

Tom Haggin sträckte ut handen till ett hastigt farväl och aktade sig beslutsamt för att se på Jerry, som den andre stod och höll på armen.

»Håll ögonen på mina returpojkar», förmanade han, då han lämnade fartyget, »tills ni har sett den allra siste gå i land. De ha ingen anledning att tycka om Jerry eller hans släkte, och det vore avskyvärdt om han råkade illa ut för negrerna. Och i nattens mörker är det lätt gjort att slänga honom överbord.

Ta inte ögonen ifrån dem förr än ni har sett den siste ge sig av.»

Då Jerry såg mister Haggin överge honom och bli rodd bort i valbåten, började Jerry sprattla och ge luft åt sin ängslan i ett tyst gnäll. Kapten van Horn tryckte honom tätare intill sig och smekte honom med sin lediga hand.

»Glöm inte överenskommelsen», ropade Tom Haggin tillbaka över vattnet, som blev allt bredare. »Om det händer er något, skall Jerry komma tillbaka till mig.»

»Jag skall skriva det på ett papper och lägga in det i skeppsjournalen», lydde van Horns svar.

Bland de många ord Jerry kände igen var hans eget namn, och under de bägge männens samtal hade han hört det flera gånger, och han hade en obestämd förnimmelse av att samtalet gällde det hemlighetsfulla och förfärliga som nu förestod honom. Han sprattlade mera energiskt än förut, och van Horn satte ned honom på däck. Han sprang till relingen fortare än man kunde vänta av en klumpig valp på sex månader, och van Horn skulle icke ha lyckats hejda honom, om han varit aldrig så rask i vändningarna. Men Jerry studsade tillbaka för den öppna vattenytan som bröt sig mot Arangis sida. Tabu kom över honom. Han hejdades av den livliga föreställningen om den drivande stocken, som ej var någon stock utan som var levande. Han resonerade ej, det var endast en hämmande instinkt som blivit en vana.

Han dunsade ned på sin stubbsvans, lyfte sin gulbruna nos rätt i vädret och uppgav ett långt valptjut av skräck och sorg.

»Det är ingen fara, Jerry, min gosse, morska upp dig och var en man», sade van Horn lugnande.

Men Jerry ville ej lugna sig. Detta var visserligen en vithyad gud, men det var inte *hans* gud. Mister Haggin var hans gud och det en överlägsen gud ändå. Det förstod till och med han, fastän han inte kunde tänka. Hans mister Haggin var klädd i långbyxor och skor. Den här guden på däcket bredvid honom var mera lik en svarting. Han var icke allenast icke klädd i byxor och var barfotad och barbent, utan han bar också, precis som en neger, ett brokigt skynke om livet, som en kolt, och den räckte nästan ner till hans solbrända knän.

Kapten van Horn var en vacker karl och en imponerande man, men det visste inte Jerry. Han om någon såg minsann ut som en holländare som stigit ut ur en av Rembrandts tavlor, fastän han var född i Newyork liksom hans knickerbocker-förfäder före honom ända tillbaka till den tiden då Newyork inte var Newyork utan New-Amsterdam. Hans dräkt kompletterades av en vanlig filthatt, helt och hållet à la Rembrandt, som satt uppflugen på halva huvudet och ett långt stycke över ena örat; en billig vit bomullströja betäckte hans överkropp, och från ett bälte omkring livet dinglade en tobakspung, en slidkniv, fyllda patronhylsor och en stor självladdande pistol i skinnfodral.

Biddy på stranden, som tystnat med sin sorgelåt, stämde upp den igen då hon hörde Jerry tjuta. Och då Jerry slutade ett ögonblick för att lyssna, hörde han Michael bredvid henne uppge sitt trotsiga skall och såg, utan att vara medveten därom, Michaels stympade, alltjämt uppåtvridna öronlapp. Medan kapten van Horn och styrmannen Borckman gåvo order och Arangis storsegel och mesan började glida uppför masterna, gav Jerry sin sorg uttryck i vad Bob på stranden karakteriserade för Derby som »den mest storartade vokala prestation» han någonsin hört från någon hund och som Caruso ej kunde överträffa, om inte möjligen i styrka. Men den musiken blev outhärdlig för Haggin, som så snart han kom i land visslade Biddy till sig och avlägsnade sig hastigt från stranden.

Då Jerry såg henne försvinna, gjorde han sig skyldig till ännu mera Carusolika effekter, som högeligen roade en returyngling från Pennduffryn, vilken stod bredvid honom. Han skrattade och fnittrade åt Jerry med falsettläten som mera påminde om djunglernas trädinvånare, halvt fåglar och halvt människor, än om en man som var helt och hållet människa och alltså en gud. Det blev en förträfflig avledning. Harmen över att en svarting skulle skratta åt honom fick makt med Jerry, och i nästa ögonblick hade hans nålvassa valptänder i den förvånade negerns nakna vador ristat långa parallella strimmor som genast började blöda. Den svarte sprang bort förfärad, men storkaxen Terrences blod rann i Jerrys

ådror, och som fadern före honom rusade han efter och ritade ett rödt mönster på negerns andra ben.

Då nu ankaret lättades och förseglen sattes till, gav kapten van Horn, vars skarpa öga ej gått miste om en enda detalj av denna händelse, sin svarte rorgängare en order och vände sig om för att uppmuntra Jerry med sitt bifall.

»Bravo, Jerry!» ropade han. »Buss på honom! Slå omkull honom! Tukta honom! Buss på honom! Buss på honom!»

Den svarte riktade till försvar en spark mot Jerry, men i stället för att ta till flykten undvek denne — återigen ett arv efter Terrence — den nakna foten och ristade in en ny serie parallella linjer på det svarta benet. Det var för mycket, och den svarte som var mera rädd för van Horn än för Jerry, vände om och flydde föröver, räddade sig upp på de åtta Lee-Enfieldgevären som lågo ovanpå kajutskejlejtets tak och bevakades av en av besättningen. Jerry rusade rundt omkring skejlejtet, hoppade upp och föll tilllbaka, tills kapten van Horn kallade honom till sig.

»Den där valpen är en negerjägare», anförtrodde van Horn Borckman, i det han böjde sig ner för att klappa Jerry och ge honom hans tillbörliga tribut av beröm.

Och under dessa smekningar av en gud, som visserligen icke var klädd i långbyxor, glömde Jerry för ett ögonblick det öde som svävade över honom.

»Det är ett riktigt lejon till hund, mera lik en Airedale än en irländsk terrier», fortfor van Horn till

styrmannen och fortfor att klappa Jerry. »Se så stor han redan är. Se en sådan benbyggnad han har. Det där kan man kalla en bringa. Han är stark och uthållig, och han kommer att bli en präktig hund, då han växt i sina stora fötter.»

Jerry erinrade sig just nu sin sorg och ämnade just rusa tvärs över däck till relingen för att se Meringe bli allt mindre och mindre med varje sekund som gick, då en stöt av sydostpassaden böjde seglen och kom Arangi att kränga. Och utför däckets fyrtiofem graders lutning rutschade Jerry och försökte fåfängt haka sig fast i den släta ytan. Han hamnade nedanför mesanmasten, medan kapten van Horn med den vane sjömannens blick för korallrevet under bogen gav ordern: »Dikt i lä!»

Borckman och den svarte forgängaren upprepade hans ord, och medan ratten flög ned, lovade Arangi med rykande fart upp mot vinden och låg ett ögonblick på rätt köl, medan förseglen slogo och man lät förskoten gå.

Jerry, som ännu tänkte på Meringe, passade på då han återfick jämvikten och ville rusa ner till relingen. Men han tvingades att vika åt sidan då storsegelblocken gnisslade mot den bastanta däcktravaren och storseglet, tomt på vind och med känning av vinden från andra sidan, flaxade vildt över honom. Han undvek storskotsfaran genom ett raskt hopp (van Horn hade ej varit mindre snabb i att ta ett språng till hans räddning) och befann sig nu midt under storsegelbommen, och över honom reste sig det väldiga

seglet som om det ämnade falla över honom och krossa honom.

Det var Jerrys allra första bekantskap med segel. Han kände ej till de vidundren, ännu mindre deras manövrer, men han hade ännu kvar från den spädaste barndomens dagar ett livligt minne av höken som midt på gården slagit ner på honom från himlen. Under detta hot att bli krossad till ett intet hukade han sig ned på däcket. Utanför honom, skjutande ner på honom som en blixt från molnen, kom en vingad hök ofantligt mycket större än den han gjort bekantskap med. Men i hans nedhukning låg alls intet bemödande att söka skydd. Den var tvärtom en koncentrering, ett samlande av hela hans spänstighet för att han skulle kunna ta ett luftsprång och möta denna vidunderliga, hotande tingest på halva vägen.

Men allt gick så blixtsnabbt, att Jerrys höjdsprång ej ledde till det allra minsta resultat, och med ett nytt skrammel mot travaren gled storseglet fram över honom och gick över stag.

Ingenting av detta hade undgått van Horn. Han hade förr sett unga hundar bli vettskrämda av segel som förmörkade himlen och hotade att ramla ner. Detta var den första hund han hade sett visa tänderna och gå oförfärat till angrepp mot det stora okända.

I ett anfall av beundran ryckte van Horn upp Jerry från däcket och tog honom i sina armar.

TREDJE KAPITLET.

JERRY glömde nu alldeles Meringe för en stund. Han mindes mycket väl att hökens näbb och klor varit vassa. Han måste vara på sin vakt mot detta vidunder som piskade luften och dånade som åskan. Jerry kröp ihop till språng, ansträngde sig att hålla balansen på det hala, lutande däcket, höll ögonen på storseglet och morrade dämpat vid varje rörelse det gjorde.

Arangi länsade undan mellan det trånga sundets korallrev mot den friska passadvinden. Detta nödvändiggjorde kryssning så att storseglet oupphörligt svängde över hans huvud från babord till styrbord och tillbaka igen och åstadkom ett dån som av vingar, medan dess revsejsingar gnisslade och blocken förde ett förfärligt oväsen längs travaren. Då det kom glidande hoppade Jerry upp efter det ett halvt dussin gånger och högg efter det med gapande mun och blottade tänder som lyste i solen likt elfenbenssmycken.

Då Jerry misslyckats med alla sina angrepp, bildade han sig ett omdöme. Det må anmärkas i förbigående att detta omdöme endast kunde åstadkommas genom en serie verkliga slutledningar. Genom en följd av

iakttagelser på tingesten, som hotat med en hel rad av anfall, alltid på samma sätt, hade han funnit att det icke hade gjort honom något ondt eller kommit i något slags beröring med honom. Alltså — ehuru han icke blev medveten av att han verkligen tänkte över saken — var det icke det farliga, ödeläggande ting som han först hade trott att det var. Det kunde emellertid vara bra att vara på sin vakt mot det, fastän det redan hade inrangerats bland de saker som föreföllo fruktansvärda utan att vara det. Så hade han lärt sig att icke vara rädd för vindens dån i palmerna, då han låg trygg på plantagehusets veranda, eller vågornas brak, då de växte och splittrades till oskyldigt skum mot stranden nedanför honom.

Många gånger under dagens lopp lyfte Jerry upp sitt huvud, käckt och nonchalant, nästan med skälmaktig illparighet, mot storseglet, då det plötsligt satte sig i rörelse eller slakade och stramade till sitt gnisslande skot. Men han hukade sig ej längre ner för att anfalla det. Det hade varit hans första lärdom, som han hastigt tillägnat sig.

Sedan Jerry kommit på det klara med storseglet, började han åter tänka på Meringe. Men det fanns intet Meringe, ingen Biddy och Terrence och Michael på stranden; ingen mister Haggin och Derby och Bob; ingen strand, intet land med palmer i närheten och berg långt i fjärran med gröna toppar som alltid reste sig mot himlen. Då han reste sig och stödde framtassen mot relingen och tittade ut, såg han överallt, i styrbord och babord, i aktern och fören, ingenting annat

än havet, upprört och larmande men regelbundet vältrande sina vittoppiga böljor undan för passadvinden.

Om han haft ögon som en man, nära två yards högre upp från däcket än hans egna, och om de varit en mans och därtill en sjömans vana ögon, skulle han ha sett Ysabels töckniga strimma i norr och Floridas i söder allt tydligare, medan Arangi för fulla segel länsade undan bidevind för sydostpassaden. Och om han kunnat använda marinkikaren varmed kapten van Horn förlängde sitt synfält, kunde han i öster ha sett Malaitas avlägsna bärgstoppar resa sig som töckniga röda skytappar över havslinjen vid horisonten.

Men det närvarande hade Jerry alldeles klart för sig. Han hade tidigt lärt sig det förhandenvarandes järnhårda lag och att finna sig i vad som *var,* då det var, hällre än att speja efter andra, avlägsna ting. Havet var. Landet var ej längre. Och Arangi var, jämte det liv som myllrade på dess däck. Och han grep sig an med att göra sig bekant med vad som var — med ett ord, att lära känna och lämpa sig efter sin nya omgivning.

Hans första upptäckt var förtjusande — en vild hundvalp från Ysabelskogen, som var på väg tillbaka till Malaita i sällskap med en av Meringes returnegrer. De voro lika gamla, men deras uppfostran hade varit en annan. Den vilda hunden var vad han var, en vild hund, som kröp och smög, alltjämt med nedfällda öron och svansen mellan be

nen, alltid väntande att nya olyckor och ny misshandel skulle komma över honom, alltid rädd och ilsken, färdig att visa sina valptänder, då ett slag hotade, hukande sig ned för slaget, tjutande av rädsla och smärta och alltid beredd till ett lömskt bett, om omständigheterna voro gynnsamma.

Den vilda hunden var mera mogen än Jerry, större och klokare i sin ondska, men Jerry var av blått blod, utvald ras och tapper. Den vilda hunden var resultatet av ett lika strängt urval, men det var av annan art. De förfäder från skogen, från vilka han härstammade, hade blivit vid liv genom feghet. De hade aldrig frivilligt kämpat mot en övermäktig fiende. De hade aldrig anfallit öppet utom då bytet varit svagt och försvarslöst. I stället för att visa mod hade de levat genom att krypa och smyga och gömma sig undan för faran. För sin tillvaro hade de att tacka ett blindt naturens urval i en grym och eländig omgivning, där man i första rummet fick tillkämpa sig liv genom feghetens list och, vid vissa tillfällen, genom ett förtvivlat försvar, då de drivits till det yttersta.

Men Jerrys urval hade ledts av kärlek och mod. Hans förfäder hade avsiktligt och medvetet utvalts av människor som någon gång under det glömda förflutna hade tagit den vilda hunden och förvandlat honom till den varelse de tänkt sig och beundrat och önskat se ibland sig. Han hade aldrig måst hugga ifrån sig som en råtta i ett hörn, emedan han aldrig fått vara lik en råtta och slinka in i ett

hörn. Flykt måste vara något otänkbart. Forntidens hundar som flydde försmåddes av människorna. De hade ej blivit Jerrys förfäder. De hundar som utvalts till Jerrys förfäder hade varit de modiga, de som höllo stånd och rusade till anfall, störtade emot faran och kämpade och dogo, men aldrig gåvo tappt. Och eftersom det ligger i rasens natur att alstra ras, var Jerry vad Terrence hade varit före honom och vad Terrences förfäder hade varit långt tillbaka i tiden.

Så kom det sig att Jerry, då han träffade på den vilda hunden försiktigt undangömd för vinden i lävrån mellan stormasten och kajutskylejtet, ej brydde sig om att tänka på, om denna varelse var större eller ilsknare än han. Allt vad han visste var att det var den gamle fienden — vildhunden som ej hade upptagits vid människornas härd. Med en vild glädjesång som väckte kapten van Horns allhörande öron och allseende ögon rusade Jerry till anfall. Den vilda valpen sprang upp och tog till flykten med otrolig fart, men hade i ett nu Jerry över sig och rullade om flera varv på det sluttande däcket. Och medan han rullade och kände bett av vassa tänder, väste han och gläfste och ömsom morrade och tjöt och skrek av skräck, smärta och ynklig ödmjukhet.

Men Jerry var en gentleman, det vill säga, han var en fin hund. Det var så hans natur. Eftersom valpen ej försvarade sig, utan var ynklig och tjöt och låg hjälplös under honom, avstod han från anfallet och gjorde sig lös ur det virrvarr av grejor

han råkat in i nere vid spygatten i lä. Han tänkte ej på det. Han gjorde det emedan han var sådan. Han stod på det gungande däcket och kände sig helt belåten med den läckra lukten av vildhundsragg i sin mun och sitt medvetande, och i sina öron och sitt medvetande hörde han med välbehag kapten van Horns berömmande utrop: »Bra, Jerry! Du är en pamp, Jerry! Präktig hund! *Präktig* hund!»

Medan Jerry gick sin väg, måste det erkännas att han såg helt självbelåten ut och gick litet styv i benen, i det han gjorde ett kast med huvudet och såg på den tjutande vildhunden som om han ville säga: »Nu tror jag du fick! Hädanefter håller du dig allt ur vägen för mig.»

Jerry fortsatte att rekognoscera sin nya lilla värld, som aldrig höll sig stilla, utan alltid lyftes eller sänktes och gungade på havets böljande yta. Där voro Meringes returnegrer. Han tog sig för att identifiera dem alla och mottogs därvid med ilskna miner och mummel, som han besvarade med morska och hotande åthävor. Han var inlärd att gå dem stolt förbi på sina fyra ben, fastän de voro tvåbenta varelser, ty han hade ju alltid levat och rört sig under ledning av den store tvåbente och långbyxade guden mister Haggin.

Sedan var det de underliga returnegrerna från Pennduffryn och De tusen skeppens vik. Han envisades att göra bekantskap med dem allesamman. Någon gång längre fram kunde det bli nödvändigt för honom att känna dem. Det reflekterade han ej över.

Han skaffade sig endast kännedom om sin omgivning utan något medvetet förutseende och utan att grubbla över framtiden.

På sitt eget sätt att förvärva kunskap upptäckte han snart, att alldeles som plantagets husslavar voro olika fältslavarna, så fanns det på Arangi en sorts karlar som voro olika returnegrerna. Det var båtens besättning. De femton svarta, varav den utgjordes, stodo närmare kapten van Horn än de andra. De tycktes mera omedelbart tillhöra Arangi och honom. De arbetade under honom efter kommandoord, styrde vid ratten, firade och halade in linor, spolade däcket med vatten och skrubbade med svabbar.

Liksom Jerry hade lärt sig av mister Haggin att han måste vara mera överseende mot husfolket än mot fältfolket om de beträdde gårdsplanen, lärde han sig av kapten van Horn att han måste vara mera överseende mot besättningen än mot returnegrerna. Han kunde ta sig större friheter mot de senare än mot de förra. Så länge kapten van Horn ej ville ha sin besättning tuktad, var det Jerrys plikt att icke anfalla dem. Å andra sidan glömde han aldrig att han var en vit guds hund. Han fick visserligen ej hålla jakt på detta särskilda slags svarta, men han avvisade all förtrolighet med dem. Han höll ögonen på dem. Han hade sett lika tatuerade svartingar som dessa ställas upp i rad och piskas av mister Haggin. De intogo en mellanställning på tingens skala, och man måste hålla ögonen på dem för den händelse de ej höllo sig på sin plats. Han

tillerkände dem rätt att finnas till, men icke någon jämlikhet. På sin höjd kunde han ägna dem en viss reserverad hövlighet.

Han höll en grundlig inspektion av kabyssen, en ganska tarvlig inrättning, öppen på det öppna däcket, utsatt för blåst, regn och storm, en liten spisel som ej ens var en vanlig skeppsspisel, varvid två svarta med tillhjälp av kedjor och järntenar något så när lyckades laga mat åt de fyra tjog människor som funnos ombord.

Sedan intresserade han sig för ett underligt tilltag av besättningen. Rakt uppstående rör, tjänstgörande som hållare, skruvades fast ovanpå Arangis reling, där de uppburo tre rader taggtråd som gingo rundt omkring fartyget och endast vid gångbordet lämnade en smal femton tums öppning. Att detta var ett försiktighetsmått mot fara förstod Jerry utan att ens flyktigt tänka på det. Allt sedan han mottog sina allra första intryck hade han tillbragt sitt liv under alltjämt hotande faror från de svartas sida. I plantagehuset vid Meringe hade de fåtaliga vita männen alltid sett snett på de många svarta som arbetade åt dem och tillhörde dem. I sällskapsrummet, där matbordet, biljarden och fonografen stodo, fanns det flera ställ med bössor bredvid varje säng, nära till hands. Mister Haggin, Derby och Bob hade alltid haft revolvrar i sina bälten, då de lämnade huset för att gå ut bland de svarta.

Jerry visste vad dessa skrällande tingestar voro — verktyg för förstörelse och död. Han hade sett

levande ting fördärvas av dem, t. ex. vildsvin,, getter, fåglar och krokodiler. Med tillhjälp av sådana ting korsade de vita gudarna rymden, då de hade lust, utan att korsa den med sina kroppar, och förstörde levande ting. Men då han ville förstöra något, måste han korsa rymden med sin kropp för att komma åt det. Han var annorlunda. Han hade sin begränsning. Alla omöjliga saker voro möjliga för de begränsningsfria, tvåbenta vita gudarna. Denna deras förmåga att förstöra på avstånd var så att säga en förlängning av klor och tänder. Utan att fundera över det eller vara medveten därom erkände han detta, liksom han erkände allt annat i den hemlighetsfulla värld som omgav honom.

En gång hade Jerry också sett sin mister Haggin sprida död på ett annat bullrande sätt. Från verandan hade han sett honom kasta rör med exploderande dynamit in i den skränande massa av svarta som kommit från Därbortom i sina långa krigskanoter, spetsiga och svarta, snidade och inlagda med pärlemor, som de halat upp på stranden alldeles nedanför Meringe.

Många försiktighetsmått av de vita gudarna hade Jerry lagt märke till, därför drog han helt naturligt och nästan omedvetet den slutsatsen, att detta galler av taggtråd omkring hans gungande nya värld var ett tecken till att faror ännu hotade. Olycka och död lurade rundt omkring och väntade på ett tillfälle att kasta sig över livet och dra ner det. Livet måste vara mycket påpassligt för att kunna få leva,

det var den lag Jerry inhämtat av det lilla han visste om livet.

Medan Jerry såg på hur man satte upp taggtråden, blev hans nästa äventyr ett sammanträffande med Lerumie, returnegern från Meringe som senast i morse vid inskeppningen hade blivit med alla sina ägodelar omkullslagen i vattnet av Biddy. Mötet ägde rum på styrbords sida om skylejtet, vid vilken Lerumie stod och såg sig i en liten billig spegel ur hans handelslager och kammade sitt krusiga hår med en träkam täljd för hand.

Jerry, som knappt lade märke till Lerumie, travade förbi på väg akterut, där Borckman, styrmannen, övervakade taggtrådens fästande vid hållarna. Och Lerumie sneglade åt sidan för att förvissa sig om att ingen såg vad han ämnade göra med sin fot och riktade en spark mot sin fyrbenta fiendes son. Hans nakna fot träffade Jerry på den ömtåliga ändan av hans nyligen stubbade svans, och den förolämpade Jerry blev i känslan av det begångna vanhelgandet ögonblickligen utom sig av raseri.

Kapten van Horn, som stod akterut vid babords sida och iakttog vindstyrkan i seglen och hur dåligt den svarte rorgängaren skötte ratten, hade ej sett Jerry emedan skylejtet var emellan. Men han hade märkt Lerumies axelrörelse som antydde att han vilade på den ena foten, medan han sparkade med den andra. Och av vad som följde slöt han sig till vad som redan hade händt.

Jerrys skrik då han ryckte till, virvlade om, sprang

och utdelade ett bett var ett omisskännligt uttryck för valpilska. Han högg in tänderna i vristen och foten, men så fick han en ny spark, och han gled visserligen utför det sluttande däcket ner till spygattet, men hans nålfina valptänder hade lämnat röda spår efter sig på det svarta skinnet. Ännu vrålande av raseri klättrade han tillbaka uppför den branta sluttningen.

Lerumie övertygade sig med en ny sidoblick att han var observerad och att det var farligt att gå till överdrift. Han sprang utmed skylejtet för att rusa utför kajuttrappan, men Jerry högg sina vassa tänder i hans vad. Jerry, som angrep blindt, och nu snavade den svarte över honom och föll omkull, medan vindstyrkan i seglen tilltog i detsamma, och Lerumie, som förgäves sökte få fotfäste, slungades mot de tre taggtrådsraderna vid läsidans reling.

De på däcket myllrande svarta gapskrattade, och Jerry, vars ursinne var oförminskat, trodde nu, då hans närmaste motståndare var ur spelet, att han själv var föremål för de svartas åtlöje, vände sig därför mot dem, anföll och sargade många av de ben som togo till flykten för honom. De rusade utför kajut- och skanstrapporna, sprungo ut på bogsprötet och klättrade upp i riggen, och där sutto de överallt i luften som jättefåglar. Till sist var Jerry herre på däcket, han och besättningen, ty han hade redan lärt sig skilja på den och de andra. Kapten van Horn gav förtjust uttryck åt sin belåtenhet, kallade Jerry till sig, klappade honom för att betyga

sin glada beundran. Sedan vände kaptenen sig till sina många passagerare och ropade:

»Hör på, ni däruppe! Den här hunden är min. En negerslyngel har misshandlat hunden — jo, jag bedyrar — och den karlen skall få med mig att göra! Men nu ska vi i alla fall låta honom sköta om sitt ben. Jag skall ta hand om hunden, jag. Förstår ni?

Och passagerarna, som ännu sutto uppflugna i luften med glimmande svarta ögon och gnällande läten sinsemellan, underkastade sig den vite mannens dom. Till och med Lerumie, som fått flera skråmor av taggtråden, gjorde inga ilskna miner och mumlade inga hotelser. I stället — det framkallade dånande skrattsalvor från hans kamrater och kom kaptenens ögon att glittra spefullt — gned han sina skråmor med varsamma fingrar och brummade: »Det var då sannerligen en överdängare till hund —!»

Jerry var alls icke elak. Liksom Biddy och Terrence var han ondsint och oförskräckt; de egenskaperna hörde till dem han ärvt. Och liksom Biddy och Terrence var han förtjust i negerjakt, vilket däremot berodde på hans uppfostran. Från sin tidigaste barndom hade det ingått i hans undervisning. Negrer voro negrer, men vita män voro gudar, och det var de vita männen som hade lärt honom att jaga negrer och hålla dem på deras underordnade plats. Hela världen var i den vite mannens våld. Negrerna — nåja, hade han inte alltid sett dem tvungna att hålla sig på sin underordnade plats?

Hade han ej vid vissa tillfällen sett dem surras fast vid palmträden på Meringes gård och deras ryggar piskas till trasor av de vita gudarna? Icke underligt då att en förnäm irländsk terrier i den vite gudens kärleksfulla armar betraktade negrerna med den vite mannens ögon och betedde sig mot negrerna på det sätt som inbragte honom den vite gudens beröm.

Det var en bråd dag för Jerry. Allt ombord på Arangi var nytt och underligt, och hon var så belamrad, att det oupphörligt hände de märkvärdigaste saker. Han hade ännu en dust med vildhunden, som stod i bakhåll och förrädiskt angrep honom från sidan. Krämarlådor som tillhörde de svarta hade staplats upp oordentligt så att det blev en liten öppning mellan två lådor i det understa lagret. Då Jerry sprang förbi, åtlydande en vissling från kaptenen, rusade vildhunden fram ur detta hål, högg sina vassa valptänder i Jerrys gula sammetsskinn och tog sedan ett skutt in i sitt gömställe igen.

Jerrys känslor voro åter sårade. Han kunde förstå angrepp från sidan. Det hade han och Michael ofta varit med om, ehuru endast på lek. Men att fly utan strid från en påbörjad batalj, det stred mot Jerrys vanor och natur. Med rättfärdig vrede rusade han in i hålet efter sin fiende. Men här hade vildhunden fördelarna på sin sida. Då Jerry kilade in i det trånga hålet, stötte han huvudet mot lådan som låg ovanpå, och i nästa ögonblick kände han hur den andres tänder rände in i hans käk.

Det fanns ingen möjlighet att komma åt vildhunden eller företa något ordentligt och kraftigt anfall. Allt vad Jerry kunde göra var att krypa och kravla och tränga sig fram, och alltid möttes han av de ilskna tänderna. Till sist skulle han nog ha fått bukt med vildhunden, om inte Borckman i förbigående stuckit in handen och dragit ut Jerry vid bakbenet. Åter hördes kapten van Horns kallelse, och Jerry travade lydigt akterut.

En måltid serverades på däck i mesanseglets skugga, och Jerry satt mellan två män och fick sin andel. Han hade redan gjort den iakttagelsen att av de två var kaptenen den överlägsne guden och gav många order som styrmannen lydde.

Styrmannen å andra sidan gav order till de svarta, men aldrig till kaptenen. Vidare började Jerry tycka om kaptenen och höll sig tätt intill honom. Då han stack nosen i kaptenens tallrik, fick han en lindrig tillrättavisning. Men en gång, då han endast nosat på styrmannens ångande tekopp, fick han ett slag på nosen av styrmannens smutsiga pekfinger. Styrmannen gav honom ej heller någon mat.

Kapten van Horn gav honom först en skål havregrynsvälling med mycket gräddmjölk och en rågad sked strösocker. Sedan gav han honom då och då smörgåsbitar och stekt fisk, som han först benat sorgfälligt.

Hans älskade mister Haggin hade aldrig givit honom mat vid bordet under måltiderna, och Jerry var utom sig av förtjusning över denna nya behagliga

upplevelse. Och ung som han var lät han ivern ta överhand och käxade snart på kaptenen för att få mera fisk och smörgås. En gång skällde han till och med. Detta väckte en idé hos kaptenen, och han började genast lära honom »tala».

Efter fem minuter hade han lärt sig tala dämpat och bara en gång — ett tyst, mjukt, klingande skall med en enda stavelse. Under dessa första fem minuter hade han också lärt sig »sitta», vilket var något helt annat än att »kuscha», och att han måste sitta då han talade och måste tala utan att hoppa eller röra sig ur sin sittande ställning och sedan vänta tills matbiten räcktes honom.

Han hade vidare ökat till sitt lexikon med tre ord. Hädanefter skulle »tala» alltid för honom betyda tala, och »sitt» skulle betyda att sitta och alls inte att lägga sig. Det tredje tillägget till hans ordförråd var »kapten». Det var den titel han oupphörligt hört styrmannen använda till kapten van Horn. Och liksom Jerry visste att då en människa ropade »Michael», så gällde kallelsen Michael och inte Biddy eller Terrence eller honom själv, visste han nu att »kapten» var namnet på den tvåbente vite härskaren över denna nya flytande värld.

»Det här är inte bara en hund», sade von Horn till styrmannen. »Det finns alldeles säkert en människohjärna bakom de där bruna ögonen. Han är full människa. Om en fem års pojke på fem minuter lärde sig allt vad han nyss har lärt sig, skulle han vara ett underbarn. Ja, Goddam, sannerligen

är inte en hunds hjärna lik människans. Om han gör saker som en människa, måste han också tänka som en människa.

FJÄRDE KAPITLET.

TRAPPAN ner till kajutan var en brant stege och utför den bar kaptenen Jerry efter måltiden. Kajutan var ett långt rum som upptog Arangis hela bredd från proviantrummet i aktern till en liten hytt i fören. För om denna hytt, skild därifrån av en bastant trävägg, låg skansen där besättningen bodde. Den lilla hytten delades av van Horn och Borckman, medan den stora kajutan disponerades av returnegrerna, som voro några och sextio. De sutto nedhukade eller lågo överallt på golvet och på de långa, låga britsarna som gingo utmed kajutans bägge långsidor.

I den lilla hytten lade kaptenen en filt på golvet i ett hörn, och han hade ej svårt för att få Jerry att förstå att detta var hans bädd. Och med full mage och trött efter alla dessa sinnesrörelser hade Jerry ej heller svårt för att somna genast.

En timme därefter väcktes han av att Borckman kom in. Då han viftade med sin svansstump och smålog vänligt med ögonen, blängde styrmannen på honom och mumlade något förargad. Jerry gjorde

inga vidare närmanden, utan låg där stilla och tittade. Styrmannen hade kommit för att få sig en drink. I själva verket stal han ur van Horns förråd av spritvaror. Det visste inte Jerry. På plantaget hade han ofta sett vita män ta sig en tår på tand. Men det var något alldeles olika i Borckmans sätt att ta sin drink. Jerry tyckte sig se att han gjorde det liksom i smyg. Han visste ej vari det oriktiga bestod, men han förstod att det var något oriktigt och vaktade misstänksamt.

Sedan styrmannen gått, skulle Jerry ha somnat om, så vida ej den slarvigt stängda dörren sprungit upp med en skräll. Han öppnade ögonen, beredd på någon fiendtlig invasion från det okända, och betraktade en stor kackerlacka som kröp utför väggen. Då han reste sig och försiktigt gick fram till henne, kilade kackerlackan undan med ett svagt gnisslande ljud och försvann i en springa. Jerry hade känt till kackerlackor i hela sitt liv, men av den särskilda sort som fanns på Arangi skulle han få lära sig åtskilligt nytt om dem.

Efter en flyktig undersökning av hytten gick han ut i kajutan. De svarta lågo och drevo överallt, men Jerry ansåg det vara sin plikt mot sin kapten att lära sig känna igen varenda en. De blängde och utstötte dämpade hotande ljud, då han vädrade på dem. En djärvdes hota att slå till honom, men Jerry smög sig inte bort, utan visade tändena och beredde sig till anfall. Den svarte sänkte hastigt den brottsliga handen och gav ifrån sig lugnande, ånger-

fulla läten, medan de andra skrattade, och Jerry gick vidare. Det var ingenting nytt. Man kunde alltid vänta sig ett slag av de svarta, då de vita männen ej voro närvarande. Både styrmannen och kaptenen voro uppe på däck, och Jerry fortsatte sina undersökningar, visserligen oförskräckt men försiktigt.

Men i den dörrlösa ingången till proviantrummet akterut lade han bort all försiktighet och rusade in efter den nya lukt som trängde in i hans näsborrar. I det låga, mörka rummet fanns en besynnerlig person, som han aldrig förr känt lukten av. En ung svart flicka, klädd i ett enda plagg, låg på en grov halmmatta utbredd över en stapel av tobakslådor och bleckburkar med mjöl.

Det var något lurande och förstulet hos henne, som Jerry snart uppfattade, och han hade för länge sedan lärt sig att det var något på tok, då en svart höll sig gömd. Hon skrek av rädsla, då han skällde till allarm och rusade emot henne. Fastän hans tänder gjorde en skråma i hennes nakna arm, slog hon ej åt honom, ej heller skrek hon vidare. Hon hukade sig ner och darrade och försvarade sig ej. Hans tänder släppte ej taget i hennes tunna skjorta, och han riste och ryckte i henne och morrade hela tiden åt henne och tjöt väldeligen för att kalla dit kaptenen eller styrmannen.

Under kampen förlorade flickan jämvikten uppe på lådorna och burkarna, och hela högen ramlade. Det föranledde Jerry att tjuta ännu högre, medan de

svarta tittade in från kajutan och skrattade av skadeglädje.

Då kaptenen kom, viftade Jerry med svansstumpen, lade öronen tillbaka och ryckte och drog ännu hårdare i flickans bomullsskjorta. Han väntade sig beröm för vad han hade gjort, men då kaptenen endast sade till honom att släppa, lydde han och förstod att denna smygande, skräckslagna varelse var annorlunda och måste behandlas annorlunda än andra smygande varelser.

Skräckslagen var hon som få människor kunna vara utan att det blir deras död. Van Horn kallade henne sitt besvärligaste kolly, och han var ivrig att bli av med detta kolly utan att det ändå gick alldedeles under. Det var denna undergång han räddat henne ifrån, då han köpt henne i utbyte mot en fet gris.

Dum, vårdslös, slö, sjuk, endast ett dussin år gammal, ingen fägnad för de unga männens ögon i hennes by, hade hon av sina missnöjda föräldrar bestämts till att bli uppäten. Då kapten van Horn först träffade på henne, hade hon varit centralfiguren i en hemsk procession på floden Balebulis strand.

Allt utom en skönhet, hade varit hans omdöme, då han hejdade processionen för att öppna underhandling. Mager av sjukdom, skabbig av de torra fjällen efter den sjukdom som kallas *bukua,* var hon bunden till händer och fötter och hängde som ett svin på en stång buren på axlarna av män som ämnade äta upp henne. För hopplös att vänta sig nå-

gon förskoning bad hon ej om hjälp, fastän den förfärliga skräck som fyllde henne tog sig ett vältaligt uttryck i hennes vildt stirrande ögon.

Kapten van Horn fick veta att hon ej betraktades som någon läckerbit av sina följeslagare och att de voro på väg att sänka ner henne ända till halsen i Balebulis rinnande vatten. Men först, innan de sänkte ner henne, var det deras avsikt att vrida hennes lemmar ur led och bräcka de stora benknotorna i hennes armar och ben. Det var ingen religiös ceremoni, intet blidkande av djungelns obarmhärtiga gudar. Det var endast en gastronomisk åtgärd. Levande kött blev mört och smakligt genom en sådan behandling, och som hennes ledsagare påpekade, behövde hon mycket väl undergå en sådan process. Två dagar i vattnet voro nog tillräckliga, sade de till kaptenen. Sedan skulle de döda henne, göra i ordning en brasa och bjuda några vänner.

Efter en halvtimmes köpslående, varunder kapten van Horn hade påpekat varans värdelöshet, hade han köpt ett fett svin för fem dollars och bytt ut det mot henne. Eftersom han betalade svinet med handelsvaror och dessa beräknades ge honom hundra procents vinst, hade flickan faktiskt kostat honom två dollars och femtio cents.

Sedan hade kapten van Horns obehag börjat. Han kunde ej bli av med flickan. Han kände invånarna på Malaita för väl för att utlämna henne åt dem någonstädes på ön. Hövdingen Ishikola i Su'u hade bjudit fem tjog kokosnötter för henne, och Bau,

en skogshövding, hade bjudit två höns för henne på stranden vid Malu. Men detta sista anbud hade åtföljts av en grimas som uttryckte den gamla skälmens förakt för flickans magerhet. Då han ej lyckades träffa på missionärbriggen »Västerns kors», där hon ej skulle ha blivit uppäten, måste kapten van Horn trots det trånga utrymmet behålla henne kvar ombord på Arangi till en problematisk framtid, då han möjligen skulle få lämna henne till missionärerna.

Men flickan hyste ingen tacksamhet mot honom, emedan hon ej hade förstånd om det. Hon, som sålts för ett fett svin, ansåg sin ynkliga roll här i världen oförändrad. Hon hade varit en matvara. Och matvara var hon ännu. Hennes bestämmelseort hade endast blivit förändrad, och den där stora vita husbonden på Arangi skulle utan tvivel bli hennes öde, då hon lagt tillräckligt på hullet. Hans planer på henne hade varit genomskinliga från början, då han hade försökt göda henne. Och hon hade överlistat honom genom att beslutsamt ej äta mera än att hon höll sig vid liv.

Följden blev att hon, som hade levat i skogarna i hela sitt liv och aldrig så mycket som satt sin fot i en kanot, nu gungade på den stora oceanen i en ständig skräck. På det språk, *beche-de-mer*, som var gängse bland de svarta på tusen öar med tio tusen dialekter, bekräftade alla Arangis passagerare hennes öde. »Du vara säker, Mary», sade en till henne, »att om en liten tid den stora vita mannen

kai-kai dig.» Eller en annan: »Stora vita kapten *kai-kai* dig, lita på det, därför han gå omkring dig och titta på dig så mycket.»

Kai-kai betyder »äta» på beche-de-mer-språket. Även Jerry visste det. »Äta» förekom ej i hans ordbok, men det gjorde kai-kai, och det betydde minst sagt »äta», ty det användes både som substantiv och verb.

Men flickan svarade ej på de svartas gyckel. För övrigt sade hon aldrig något, ej ens till kapten van Horn, som inte visste så mycket som hennes namn.

Långt fram på eftermiddagen sedan Jerry upptäckt flickan i proviantrummet, kom han åter upp på däck. Kaptenen som bar honom uppför den branta stegen hade knappt släppt ned honom på däcket, förr än han gjorde en ny upptäckt — land. Han såg det icke, men han vädrade det. Han stack upp nosen i luften och vädrade åt lovart i vinden som förde budskapet med sig, och han läste luften med sin näsa som en människa läser tidningen — den salta lukten från havskusten och från den fuktiga gyttjan i mangrovekärren under ebben, den tropiska vegetationens aromatiska dofter och den svaga, ytterst svaga, syrliga lukten av pyrande eldar.

Passadvinden, som drivit ner Arangi i lä för Malaitas utskjutande udde, höll nu på att mojna, så att hon började rulla i den lätta sjögången med gnisslande tackel och tåg och slående segel. Jerry kastade endast en föraktfullt skälmaktig blick på storseglet, som gjorde sina konster ovanför honom. Han

kände redan till dess tomma hotelser, men han aktade sig för storsegelsblocken och gick omkring travaren i stället för att stiga över den.

Medan kapten van Horn, som passat på under vindstillan och låtit besättningen öva sig med eldvapnen, delade ut gevären från deras plats ovanpå kajutskejlejtet, hukade Jerry plötsligt sig ned och började gå med styva ben. Men vildhunden, som låg tre fot framför sitt gömställe under lådorna, var påpasslig. Han hade ögonen med sig och morrade hotfullt. Det var ingen vänlig morrning. Den var lika ilsken och ondskefull som hela hans liv hade varit. De flesta smådjur voro rädda för denna morrning, men på Jerry hade den ingen skrämmande inverkan; han fortfor att rycka stadigt framåt. Då den vilda hunden sprang in i sitt bås, susade Jerry efter hack i häl.

Kapten van Horn kastade träbitar, buteljer och tomma konservburkar överbord och kommenderade de åtta ivriga, gevärförsedda sjömännen att skjuta till måls på dem. Jerry blev uppeggad och förtjust över gevärssalvan och ökade larmet med sitt valpskall. Då de tomma mässingshylsorna föllo ned på däcket, sprungo returnegrerna och plockade upp dem, ty de trodde att det var mycket dyrbara föremål, och stucko in dem, ännu varma, i de tomma hålen i sina öron. Deras öron voro genomborrade med många sådana hål; de minsta rymde en patron, men de större innehöllo lerpipor, tobaksflätor, ja till och med tändsticksaskar. Några av hålen i örsnibbarna voro så

stora att de voro igenpluggade med snidade träcylindrar tre tum i diameter.

Styrmannen och kaptenen hade revolvrar i bältet, och dessa fyrade de av, sköto skott på skott till de svartas andlösa beundran över en sådan underbar snabbeld. Besättningen var ej ens skickliga skyttar, men van Horn liksom varje annan kapten i dessa farvatten visste att infödingarna från kusten eller det inre landet voro så mycket sämre skyttar och att man kunde lita på besättningens skjutkonst — så vida den ej i ett trångmål vände sig mot fartyget självt.

Först bommade Borckmans pistol, och han fick en förebråelse av van Horn för sin försummelse att ej hålla den ren och lagom oljad. Borckman tillfrågades också i surmulen ton hur många drinks han tagit och om det utgjorde förklaringen på att han sköt så dåligt. Borckman svarade att han hade litet feber, och van Horn uppsköt att bekräfta sina tvivel tills han några minuter därefter ställde sig i skuggan av mesanseglet med Jerry i sina armar och talade om allting för honom.

»Skulden till alltsammans är hans snapsar, Jerry», förklarade han. »Tack vare dem måste jag göra alla mina vakter och hälvten av hans. Men han säger att det är febern. Tro det aldrig, Jerry. Goddam, det är snapsarna — helt enkelt s-n-a-p-s-a-r-n-a. Han är en duktig sjöman, då han är nykter. Men då han är överförfriskad, är han oefterrättlig. Då snurrar det rundt i hans skalle och han blir idiot, och han skulle sova som en stock under en storm och ligga sömn-

lös under stiltje. Du, Jerry, har alldeles nyss börjat tulta framåt på livets bana med dina fyra små mjuka fötter, lyd därför ett råd av en erfaren man och låt bli att snapsa. Tro mig, Jerry, min gosse — hör på din pappas ord — snaps har du ingen nytta av.»

Varpå kapten van Horn satte ned Jerry på däck, så att han skulle få ta sig en dust med vildhunden, och gick ner i hytten och tog sig en lång klunk ur samma butelj som Borckman stulit sig till att tulla.

Slagsmålet med den vilda hunden blev en lek, åtminstone för Jerry, som av naturen var godmodig och som hade stort nöje därav. Det gjorde honom också behagligt medveten om sin egen styrka, ty vildhunden tog alltid till flykten för honom. Åtminstone bland hundarna var Jerry pampen på Arangis däck. Det föll honom ej in att undra hur vildhunden upptog hans beteende, ehuru han i själva verket tvingade denne att föra en usel tillvaro. Aldrig, utom då Jerry var under däck, vågade vildhunden sig längre än några fot från sitt gömställe, och han gick i ständig fruktan och bävan för den knubbiga och rultiga lilla valpen som inte lät skrämma sig av hans morrningar.

Sent på eftermiddagen travade Jerry akteröver, sedan han givit vildhunden ännu en läxa, och fann kaptenen sittande på däck med ryggen stödd mot den låga relingen, knäna uppdragna och blicken tankspridt riktad åt läsidan. Jerry luktade på hans nakna vad — icke för att han behövde övertyga sig om att det var han, utan endast emedan han tyckte om

att göra det, som ett slags vänlig hälsning. Men van Horn tog ej notis om honom, utan fortfor att stirra ut över havet. Han märkte ej ens valpens närvaro. Jerry lade nosen på kaptenens knä och tittade honom länge och allvarligt i ansiktet. Nu märkte kaptenen honom och blev angenämt överraskad, men han rörde sig ännu ej ur fläcken. Jerry försökte en ny manöver. Kaptenens halvöppna hand sänktes långsamt från det andra knät, där armen vilade. I den halvöppna handen stack Jerry in sin guldbruna nos ända till ögonen och stod alldeles stilla. Om han kunnat se, skulle han ha iakttagit ett glitter i kaptenens ögon, vilka han tagit tillbaka från havet och nu riktade på honom. Men Jerry kunde ej se. Han höll sig stilla ännu en stund och gav sedan ifrån sig en kraftigt fnysande suck.

Det blev för mycket för kaptenen som brast i ett så hjärtligt skratt att Jerry fällde sina silkeslena öron som om han bedt om ursäkt för sin tillgivenhet och sin längtan att få sola sig i gudens leende. Kaptenens skratt satte nu Jerrys svans i våldsam rörelse. Den halvöppna handen slöt sig hårdt om Jerrys nos så att skinnet stramades till på ena sidan av hans huvud och kind. Sedan började handen gunga honom fram och tillbaka så eftertryckligt att han nödgades trippa med alla fyra fötterna för att hålla balansen.

Det var en glädje för Jerry. Ja, än mera, det var extas. Ty Jerry visste att denna häftiga gungning av och an varken betydde vrede eller fara, att det var ungefär en sådan lek som han och Michael hade

roat sig med. Ibland hade han lekt så där med Biddy och givit sin ömhet luft i våldsamheter. Någon enda sällsynt gång hade även mister Haggin övat ett sådant där kärleksfullt våld mot honom. Det var för Jerry ett språk vars betydelse han ej kunde missta sig på.

Då leken blev ännu brutalare, gav Jerry ifrån sig sin ilsknaste morrning, och den blev allt ursinnigare ju häftigare han rycktes fram och tillbaka. Men även detta var lek, en låtsad lust att göra den illa som han tyckte för mycket om för att vilja göra illa. Han spjärnade emot greppet och försökte vränga ut sin käft ur det lösa skinnet, så att han skulle komma åt att bitas.

Då kaptenen släppte honom och hastigt skuffade honom ifrån sig, kom han tillbaka, morrade och visade tänderna, men blev åter fasttagen och behandlad som förut. Leken fortsattes, och Jerry blev allt mera uppspelt. En gång var han snabbare än kaptenen i sina rörelser och fick hans hand mellan sina tänder, men han klämde ej till. De trycktes vänskapligt in i skinnet, men de beto icke.

Leken blev våldsammare, och Jerry förlorade självbehärskningen under leken. Han blev så upphetsad att allt vad som varit låtsat nu blev verkligt. Det var en strid, en tvekamp mot handen som grep honom och riste honom och slungade bort honom. Den låtsade ilskan fanns ej längre i hans morrning, ilskan blev verklig. Då han skjutsades bort och sprang till nytt anfall, skällde han i valpaktigt gällt raseri.

Och kapten van Horn, som förstod detta, sträckte plötsligt ut sin flata hand och gjorde det fredstecken som är lika gammalt som människohanden. Samtidigt ropade han det enda ordet: »Jerry!» Det uttryckte på en gång förebråelse, befallning och kärleksfull omsorg.

Jerry visste det och blev sig själv igen. Han blev genast ångerfull och vekt ödmjuk, lade tillbaka öronen med bön om förlåtelse och försäkran om varm tillgivenhet. Från att ha varit en grinande hotfull hund med rest ragg i full fart med att angripa förvandlades han till någonting silkeslent och mjukt som sprang fram till den öppna handen och kysste den med en tunga som liknade ett rosenrödt blankt smycke mellan de vitblixtrande tänderna. Och i nästa ögonblick var han i kaptenens armar, kind mot kind, och tungan slickade och slickade med all den vältalighet en stum varelse kan åstadkomma. Det var en riktig kärleksfest, lika njutningsfull för den ene som för den andre.

»Goddam!» svor kapten van Horn. »Du är bara ett knippe överkänsliga nerver med ett guldhjärta i midten och en gyllene päls svept omkring alltsammans. Goddam, Jerry, du är guldet, rena guldet, invändigt och utvändigt, och aldrig har det funnits en sådan hund som du — du är ett guldhjärta, du min guldhund, och var snäll mot mig och tyck om mig, som jag alltid skall vara snäll mot dig och tycka om dig nu och i alla tider!»

Och kapten van Horn, som förde kommandot på

Arangi barbent, klädd i höftskynke och bomullströja och fraktade svarta människoätare fram och tillbaka på sitt slavjägarefartyg, med revolver i bältet antingen han vakade eller sov, och på vars huvud man satt ut pris i tjogtals kustbyar och skogsläger och som ansågs vara den mest hårdbarkade kaptenen i dessa Salomon-farvatten, där endast hårdbarkade män kunde få bli vid liv, — han började plötsligt blinka med fuktiga ögon och kunde för ögonblicket ej se valpen vars hela kropp skälvde av kärlek i hans armar och som kysste bort den salta vekheten i hans ögon.

FEMTE KAPITLET.

DEN snabba tropiska natten sänkte sig över Arangi, där hon ömsom rullade i stiltje och slungades upp och ner i byväder i lä av kannibalön Malaita. Det var ett avbrott i sydostpassaden som vållade föränderligt väder och gjorde det till ett syndastraff att laga mat i den öppna däckskabyssen och kom returnegrerna, som ej hade något annat att väta ner än sitt skinn, att dyka ner under däck.

Den första vakten från åtta till tolv var styrmannens, och kapten van Horn, som tvingades att gå ner av ett väldigt störtregn, tog Jerry med sig för att sova i den lilla hytten. Jerry var trött efter de många sinnesrörelserna under den upprördaste dagen i hans liv, och han sov och sparkade och morrade i sömnen, innan kaptenen med en sista blick på honom och ett leende, i det han skruvade ner lampan, mumlade högt: »Det är den vilda hunden, Jerry. Buss på honom. Rist honom. Rist honom duktigt.»

Jerry sov så godt, att då regnet, som tagit bort den sista vindfläkten ur luften, upphörde och förvandlade hytten till en ångande kvav ugn, visste han

icke av att kaptenen, som flämtade efter luft och hade fått sitt höftstycke och sin tröja genomvåta av svett, steg upp, tog filt och kudde under armen och gick upp på däck.

Jerry vaknade först då en stor tre tums kakerlacka snuddade vid det känsliga och hårlösa skinnet mellan hans tår. Han vaknade, sparkade med den förfördelade foten och tittade på kakerlackan som ej kilade bort, utan gick helt värdigt sin väg. Han såg henne sluta sig till andra kakerlackor som marscherade på golvet. Aldrig hade han sett så många samlade på en gång, och aldrig hade han sett så stora. Alla hade samma storlek, och de funnos överallt. Långa rader av dem myllrade ut ur springor på väggen och kröpo ner för att sluta sig till sina kamrater på golvet.

Det var oanständigt — åtminstone tyckte Jerry att det var alldeles outhärdligt. Mister Haggin, Derby och Bob hade aldrig tolererat kakerlackor, och deras regler voro hans regel. Kakerlackan var den eviga fienden i tropikerna. Han kastade sig över den närmaste och försökte krossa henne mot golvet under sina tassar. Men då gjorde hon något som han aldrig hade sett kakerlackor göra. Hon höjde sig i luften på starka vingar som en fågel. Och liksom på en signal spände hela svärmen av kakerlackor ut vingarna till flykt och fyllde rummet med sitt fladder och sina cirklar.

Han angrep den bevingade skaran, hoppade upp i luften, snappade efter den flygande ohyran och för-

sökte slå ner den med tassarna. Ibland lyckades han och förstörde en, men striden slutade ej förr än alla kakerlackorna liksom på en ny signal försvunno in i de många springorna och lämnade rummet åt honom.

Nu kom hastigt hans nästa tanke: Var är kaptenen? Han visste att han inte fanns i rummet, men ändå reste han sig på bakbenen och undersökte den låga kojen, och hans skarpa lilla nos skälvde belåtet, och han fnös smått av förtjusning, då han kände av lukten att kaptenen nyss varit där. Och vad som kom hans nos att skälva och fnysa satte också hans lilla svansstump i rörelse.

Men var var kaptenen? Den tanken i hans hjärna var lika skarp och bestämd som en dylik tanke skulle ha varit i en människohjärna. Och på samma sätt ledde den till handling. Dörren var upphakad, och Jerry sprang ut i kajutan, där ett femtiotal svarta gåvo ifrån sig besynnerliga stönande, pustande och snarkande läten under sömnen.

De voro tätt sammanpackade, de fyllde såväl golvet som de långa britsraderna, så att han måste krypa över deras nakna ben. Och där fanns ingen vit gud som kunde försvara honom. Det visste han, men var icke rädd.

Sedan han övertygat sig att kaptenen ej var i kajutan, beredde han sig till den farliga klättringen uppför den branta trappan som nästan var en stege; då kom han ihåg proviantrummet. Han sprang dit in och nosade på den sovande flickan i bomullsskjortan,

som trodde att van Horn skulle äta upp henne, om han lyckades få henne fet.

Han gick tillbaka till trappan och tittade upp och väntade i hopp att kaptenen skulle visa sig där uppe och bära upp honom. Kaptenen hade gått den vägen, det visste han, och han visste det av två skäl. Det var den enda väg han kunde ha gått, och Jerrys näsa sade honom att han hade gått den. Hans första försök att klättra uppför stegen började bra. Icke förr än han hunnit en tredjedel av vägen, dök Arangi ner i en våg och rätade upp sig igen med en knyck, så att han snavade och föll. Två, tre negrer vaknade och tittade på honom, i det de preparerade och tuggade betelrötter och kalk insvept i gröna blad.

Två gånger gled Jerry tillbaka, då han nyss börjat klättringen, och flera negrer, som väckts av sina kamrater, satte sig upp och hade roligt åt hans svårigheter. Vid det fjärde försöket lyckades han komma halvvägs upp innan han ramlade och föll tungt ner på sidan. Den händelsen åtföljdes av dämpat skratt och ett spefullt tjatter som mycket väl kunde ha åstadkommits av stora fåglar. Han stod nu på benen igen, reste ragg och morrade ut sitt djupa förakt för dessa underordnade tvåbenta varelser, som kommo och gingo och lydde kommandot av stora, vithyade, tvåbenta gudar som kaptenen och mister Haggin.

Utan att låta avskräcka sig av sitt tunga fall försökte Jerry omigen med stegen. En tillfällig lättnad i Arangis rullning kom honom till hjälp, så

att han lyckades få sina framfötter över trappans översta kant, då den nästa stora vågen kom. Han stödde sig med hela sin kraft på sina böjda framben och tog sedan sats ut på däcket.

Midskepps, nedhukade på däcket nära skejlejtet, upptäckte han flera av besättningen och Lerumie. Han identifierade dem misstänksamt och stannade plötsligt med styva ben, då Lerumie gav ifrån sig ett väsande och hotfullt ljud. Akterut vid ratten stod en svart och styrde och bredvid honom höll styrmannen vakt. Just som styrmannen talade till honom och böjde sig ner för att klappa honom, vädrade Jerry kaptenen någonstädes i närheten. Med en inställsam, urskuldande viftning av sin svans sprang han mot vinden och påträffade kaptenen liggande på rygg, insvept i en filt så att endast huvudet stack ut, försänkt i djup sömn.

Först måste Jerry nödvändigt nosa belåtet på honom och vifta muntert med svansen. Men kaptenen vaknade ej, och ett fint duggregn, nästan som en dimma, kom Jerry att krypa ihop och tränga sig in i vinkeln mellan kaptenens huvud och axlar. Det väckte honom, ty han sade »Jerry» med ett ömt tonfall, och Jerry svarade med att beröra den andres kind med sin kalla och fuktiga nos. Sedan somnade kaptenen igen. Men icke Jerry. Han lyfte upp filtens fåll med sin nos och kravlade över axeln tills han kom alldeles innanför. Det väckte kaptenen, och han hjälpte honom dåsigt att krypa intill honom.

Ännu var Jerry icke nöjd, och han snurrade rundt

tills han låg inne i kaptenens armhåla med huvudet på hans axel, och så somnade han med en djup suck av belåtenhet.

Det buller som besättningen gjorde då de manövrerade med skoten efter de växlande vindkasten väckte van Horn, och varje gång kom han ihåg valpen och tryckte honom smeksamt intill sig med armen. Och varje gång rörde Jerry sig i sömnen och smög sig tätt intill honom.

Fastän Jerry var en ovanlig valp, hade han ändå sin begränsning, och han kunde ej ana vilken verkan beröringen med hans sammetslena kropp utövade på den hårdbarkade kaptenen. Men det påminde kaptenen efter många år om hans egen lilla flicka som sovit på hans arm. Minnet var så hjärtskärande att han blev klarvaken, och många bilder, begynnande med den lilla flickan, marterade hans hjärna som med glödande järn. Ingen vit man på Salomonöarna visste vad han bar på vaken och ofta i sovande tillstånd, och det var med anledning av dessa bilder som han kommit till Salomonöarna under fruktlösa ansträngningar att utplåna dem.

Först väckt till plågsamma minnen av den mjuka valpen på hans arm såg han flickan och modern i den lilla våningen i Harlem. Den var visserligen liten, men full av tre människors lycka, som förvandlade den till en himmel.

Han såg flickans lingula hår mörkna till moderns guld, då det växte ut till slingor och lockar, tills det slutligen blev två tjocka och långa flätor. Sedan han

först bemödat sig att ej se dessa många bilder, började han sedan dröja vid dem med ett försök att så fylla sina tankar med dem att han kunde utestänga den enda bild han ej ville se.

Han kom ihåg sitt arbete, redskapsvagnen och räddningsmanskapet som hade arbetat under hans befäl, och han undrade vad som hade blivit av Clancey, hans närmaste man. Så kom den långa dagen, då de, väckta klockan tre på morgonen för att lyfta bort en spårvagn ur de krossade skyltfönstren i en speceributik och få den tillbaka på spåret, hade arbetat hela dagen med att röja undan efter ett halvt dussin spårvagnsolyckor och kommo hem till stallarna klockan nio på kvällen just som det kom en ny alarmringning.

»Nå, gudskelov», sade Clancey, som bodde ett par hus ifrån honom. Han tyckte sig ännu se honom torka svetten ur sitt smutsiga ansikte. »Gudskelov, det är bara en småsak och alldeles i vårt grannskap — inte ett dussin kvarter från vårt. Så snart det är gjort, kunna vi kila hem och låta de andra kamraterna, som bo nere i staden, föra spårvagnen till stallarna.»

»Vi behöva bara lyfta upp den ett ögonblick», hade han svarat.

»Vad står på?» frågade Billy Jaffers, en annan av arbetslaget.

»Några äro överkörda — man kan inte få fram dem», sade han, i det de klättrade upp på räddningsvagnen och gåvo sig av.

Han såg åter allt vad som hände under den långa färden och glömde ej heller det uppskov som förorsakades av sprutorna och brandkårvagnen som galopperade bort till en eldsvåda i en avlägsen del av staden, varunder han och Clancey skämtade med Jaffers om hans möten med åtskilliga fingerade unga damer, varpå han blivit lurad genom kvällens extraarbete.

Så kom den långa raden av stillastående spårvagnar, folkmassan, polisen som höll den tillbaka, de båda ambulansvagnarna som kört fram och väntade på sin last, och den unge poliskonstapeln, som hade sitt pass där och sade till honom, blek och uppskakad: »Det är förfärligt. Man kan riktigt bli sjuk. Två stycken. Vi kunna inte få ut dem. Jag har försökt. Den ena levde visst ännu, tror jag.»

Men han, den starke, duktige mannen, van vid sådant arbete, trött efter den ansträngande dagen och behagligt fantiserande om den trevliga lilla våningen som väntade honom några kvarter därifrån, då arbetet var gjort, talade muntert och tillitsfullt och sade att han skulle få ut dem i en handvändning, i det han lade sig ner och kröp in under vagnen på händer och fötter.

Åter såg han sig själv trycka på sin elektriska ficklampas knapp och se sig omkring. Åter såg han de båda tunga, gyllene flätorna, innan hans tumme släppte knappen och det blev mörkt igen.

»Lever den ena än?» frågade den uppskakade polismannen.

Och frågan upprepades medan han kämpade för att få tillräcklig viljekraft att tända lampan igen.

Han hörde sig själv svara: »Det skall jag säga er om en minut.»

Åter såg han sig själv titta. Han tittade i en lång minut.

»Båda döda», svarade han lugnt. »Clancey, stick in en domkraft numro tre och kryp under själv med en likadan i andra ändan av vagnen.»

Han låg på rygg och stirrade rakt upp på en ensam stjärna som tindrade matt genom ett glest molnflor där uppe. Han fick den gamla värken i sin strupe, den gamla svidande torrheten i mun och ögon. Och han visste — vad ingen annan människa visste — varför han var där i Salomonöarnas farvatten som kapten på den teakbyggda yachten Arangi och fraktade negrer, riskerade sitt huvud och drack mera skotsk whisky än som var nyttigt för någon.

Icke sedan den kvällen hade han sett med varma blickar på någon kvinna. Och han hade av andra vita karakteriserats som avgjort kall gentemot vita eller svarta flickor.

Men sedan van Horn livat upp detta sista fasansfulla minne, kunde han snart somna igen, och i det han dåsade till, kände han med välbehag Jerrys huvud på sin axel. En gång då Jerry, drömmande om stranden vid Meringe och om mister Haggin, Biddy, Terrence och Michael, började gnälla tyst, vaknade van Horn så pass mycket att han kunde trycka ho-

nom tätare intill sig och mumlade i hotfull ton: »Den neger, som gör den här valpen illa...»

Vid midnatt, då styrmannen lade handen på hans axel, gjorde van Horn två saker hastigt och mekaniskt just som han vaknade och innan han vaknade. Han förde handen ner till revolvern i bältet och mumlade: »Den neger, som gör den här valpen illa...»

»Vi ha Kopo Point förut», förklarade Borckman, då bägge männen tittade åt lovart där en bergudde skymtade otydligt. »Hon har inte gjort mer än tio mil och det artar sig inte till bättre fart.»

»Det drar ihop sig väldigt där uppe, om det någonsin blir till något», sade van Horn, och bägge flyttade sin blick till molnen som drevo med många tomma mellanrum över de töckniga stjärnorna.

Knappt hade styrmannen hämtat en filt från hytten och lagt sig till ro på däcket, förr än en frisk och stadig bris stack upp från land och Arangi började länsa undan i smult vatten med nio knops fart. En stund försökte Jerry hålla vakt med kaptenen, men snart ringlade han ihop sig och dåsade till, dels på däcket dels på kaptenens bara fot.

Sedan kaptenen burit honom till filten och lindat in honom, somnade han snart igen, och han vaknade hastigt och gled ut ur filten och traskade efter på däcket, där kaptenen gick av och an. Här började en annan läxa, och på fem minuter lärde Jerry sig att det var kaptenens vilja att han skulle ligga kvar i filten, att allt var all right och att kap-

tenen skulle gå av och an och vara nära honom hela tiden.

Klockan fyra övertog styrmannen vakten.

»Ramlat i väg trettio mil», berättade van Horn. »Men nu är vinden ostadig igen. Håll ett öga på byarna under land. Bäst att kasta ner fallen på däck och låta vakten klara dem. De sova naturligtvis, men de kunna ju sova på fall och skot.»

Jerry vaknade då kaptenen gled in under filten och kröp ihop mellan hans arm och hans sida, alldeles som om det varit en länge praktiserad vana, och efter en fnysning av välbehag och en kyss av hans kalla lilla tunga, då kaptenen smeksamt tryckte sin kind intill honom, somnade han in igen.

En halvtimme därefter såg det ut som om världens sista stund var inne, så vidt Jerry kunde förstå. Vad som väckte honom var ett luftsprång av kaptenen, varvid filten for åt ett håll och Jerry åt ett annat. Arangis däck hade blivit en vägg utför vilken Jerry hasade i det dånande mörkret. Varenda tross och vant gnisslade och skrek under kampen mot den hårda byn.

»Gör storsegelfallet klart! Fort!» hörde han kaptenen ropa med stark röst; han hörde också storsegelskotet gnissla över blockskivorna, då van Horn tog stadigt fotspjärn i mörkret och hastigt lät skotet gå genom sina svidande händer med ett enda rundslag om knapet.

Medan allt detta jämte många andra ljud, roddarnes skrik och Borckmans rytande, bombarderade Jerrys

örhinnor, gled han fortfarande utför sin nya och ostadiga världs branta däck. Men han dunsade ej emot relingen, som skulle ha krossat hans bräckliga revben. Hans fall blev mjukt tack vare det varma havsvattnet som forsade in över den begravda relingen i en flod av matt fosforescerande eld. Han snärjde in sig i ett virrvarr av drivande trossar, då han sträckte ut för att simma.

Och han sam icke för att rädda sitt liv, icke av dödsfruktan. Han hade blott en idé i sitt huvud. *Var var kaptenen?* Icke att han hade någon tanke på att försöka rädda kaptenen eller kunde vara honom till någon hjälp. Det var kärleken som alltid driver en bort till den älskade. Som modern under en katastrof försöker rycka till sig sitt barn, som den döende greken mindes sitt ljuva Argos, som soldaterna på ett slagfält ge upp andan med sina kvinnors namn på läpparna, så längtade Jerry efter skepparen i denna världens undergång.

Byn upphörde lika fort som den hade gått till anfall. Arangi lade sig med ett ryck på rätt köl, medan Jerry sprattlade nere vid styrbords spygatt. Han sprang sedan över det vågräta däcket till kaptenen, som stod upprätt på skrevande ben ännu med storskotets bukt i handen och ropade:

»Goddam! Byn är över! Det kommer intet regn!»

Han kände Jerrys kalla nos mot sin nakna vad, hörde den glada fnysningen och böjde sig ner och smekte honom. Han kunde icke se i mörkret, men

han blev varm om hjärtat i det säkra medvetandet att Jerry viftade på svansen.

Många av de förskrämda returnegrerna hade samlats på däck, och deras gnällande, klagande röster läto som det sömniga pipet från ett fågelbo. Borckman kom och ställde sig bredvid van Horn, och bägge männen, i den yttersta spänning av oro, ansträngde sig att genomborra det omgivande mörkret med sina ögon, medan de spetsade öronen efter något nytt budskap från havets och luftens element.

»Var är regnet?» frågade Borckman fnurrigt. »Alltid blåsten först, se'n kommer regnet och tuktar blåsten. Det är inget regn.»

Van Horn fortfor att stirra och lyssna och svarade icke.

De bägge männens oro uppfattades av Jerry, som också var i spänning. Han tryckte en kall nos mot kaptenens ben, och hans tungas rosenröda kyss smakade saltvatten.

Kaptenen böjde sig plötsligt ner, rullade hastigt in Jerry i filten och lade ner honom i tomrummet mellan två säckar jams som voro fastsurrade på däck akter om mesanmasten. Vid närmare eftertanke gjorde han fast filten med en tross, så att Jerry var liksom inknuten i en säck.

Knappast var detta gjort förr än mesanseglet gick över och vinden dånande fyllde förseglen, medan storseglet, då van Horn firade ut skotet, även gick över och hamnade på andra sidan med ett ryck som satte fartyget i skakning och kom det att våldsamt

kränga åt babord. Detta nya angrepp hade kommit från motsatt håll och var våldsammare än det första.

Jerry hörde kaptenen ropa, först till styrmannen: »Klara storskotet! Loss! Jag tar hand om taljan!» och sedan till några av besättningen: »Fort! Fira mesantaljan! Låt mesanskotet gå, men kvickt!»

Här blev van Horn omkullslagen av den massa returnegrer som vräkts huller om buller på däck av den första byn. Det sprattlande människokaos varav han utgjorde en del hasade ner i taggtrådsstängslet vid babords reling, under vattenytan.

Jerry satt så säker i sin vrå att han ej rullade bort. Men då han hörde att kaptenens kommandorop tystnade och en sekund därefter hörde honom svära i taggtråden, uppgav han ett gällt tjut och rev och krafsade ursinnigt i filten för att komma ut. Någonting hade händt kaptenen. Det visste han. Det var allt vad han visste, ty han hade ingen tanke på sig själv i detta kaos, då en värld störtade samman.

Men han tystnade med sitt tjut för att lyssna till ett nytt oväsen — ett dån och ett slående av segelduk, åtföljt av rop och skrik. Han förstod, men förstod orätt, att det bådade ondt, ty han visste icke att det var storseglet som föll, sedan kaptenen skurit av bomtaljan med sin slidkniv.

Då larmet växte, ökade han det med sitt skall, tills han kände en trevande hand utanför filten. Han tystnade och vädrade. Nej, det var inte kaptenen. Han vädrade åter och kände nu igen vem det var. Det var Lerumie, negern som han i morse sett Biddy

slå omkull på stranden, som sedan hade sparkat honom på hans stubbsvans och som han för en vecka sedan hade sett kasta sten på Terrence.

Trossen var borta, och Lerumies fingrar trevade inne i filten efter honom. Jerry morrade ilsket. Detta var helgerån. Han som en vit mans hund var tabu för alla svarta. Han hade tidigt lärt sig den lagen att ingen neger någonsin får röra en vit mans hund. Men Lerumie, som var ondskan personifierad, vågade röra honom i detta ögonblick, då världen störtade samman över dem.

Och då fingrarna vidrörde honom, högg han tänderna i dem. Sedan slog den svartes lediga hand honom så hårdt att han måste släppa taget med tänderna och negerfingrarna blevo fria.

Rasande som en liten avgrundsande kände Jerry nu att han greps i nackskinnet, nära att kvävas, och slungades genom luften. Och medan han flög genom luften, fortfor han att tjuta av raseri. Han föll i havet och sjönk, fick en munfull saltvatten i lungorna och kom upp igen, storknande men simmande. Simma var någonting som han inte behövde tänka på. Han hade aldrig behövt lära sig simma, lika litet som han hade lärt sig andas. Han hade varit tvungen att lära sig gå, men att simma gick av sig självt.

Vinden röt omkring honom. Yrande skum, jagat av vindens andedräkt, fyllde hans mun och näsborrar och hans ögon så att han inte såg. I kampen för att andas lyfte han, obekant med sjön som han var,

sin nos högt i vädret för att komma upp ur det kvävande vattnet. Då han alltså förlorade sitt horisontala läge och ej längre uppehölls av sina kravlande ben, sjönk han på fläcken, men kom upp igen, halvkvävd av ännn mera saltvatten i luftstrupen. Denna gång resonerade han icke, rörde sig endast i den riktning som erbjöd det minsta motståndet och följaktligen föll sig lättast för honom, han sträckte ut sig raklång i vattnet och fortfor att simma.

Genom mörkret, då hans tjut tystnade, hörde han det halvt nedfirade storseglet slå, besättningens gälla röster, Borckmans svordomar och kaptenens röst som dånade högre än allt annat.

»Hugg tag i liket, gossar! Häng er fast! Dra allt vad ni orkar! Skota... två block! Raska på, för fan, raska på!»

SJÄTTE KAPITLET.

DÅ Jerry kände igen kaptenens röst, där han låg och kavade i de krusiga små vågor som döko upp nu då vindstyrkan avtog, tjöt han ivrigt och längtansfullt och inlade hela sin kärlek till den nye älskade husbonden i de läten hans strupe frambragte. Men alla ljud dogo hastigt bort, då Arangi drev ifrån honom. Och sedan i mörkrets ensamhet, på havets flämtande bröst, vari han nu lärde känna en till av de eviga fienderna, började han jämra sig och skrika som ett borttappat barn.

Hans dunkla, töckniga instinkt sade honom dessutom att han var för svag gentemot detta obarmhärtiga hav, som ej hade något varmt hjärta, som hotade med något okänt och skräckfullt anat, nämligen döden. För sin egen del förstod han ej döden. Han, som aldrig känt till någon tid då han inte levat, kunde ej föreställa sig någon tid då han skulle upphöra att leva.

Men den fanns där, den ropade sin varning genom varje fiber, varje nervsprittning, varje hjärnförnimmelse — det var den känsla som bebådade den sista

livskatastrofen, om vilken han ej visste någonting, men som, det kände han i alla fall, var den obevekligt avgörande olyckan. Ehuru han icke förstod det, kände han en lika marterande skräck för det som människorna, vilka ändå veta mera och kunna resonera långt djupare och mera omfattande än de oskäliga djuren.

Som en människa kämpar mot en ond dröm, så kämpade Jerry mot det uppretade, kvävande salta havet. Och han jämrade sig och skrek, det borttappade barnet, den borttappade valpen, som ännu inte levat ett halvt år i världen med all dess glädje och smärta. Och *han ville till kaptenen.* Kaptenen var en gud. — —

Ombord på Arangi, som fått lindring då storseglet firats och blåsten förlorade sin vilda styrka och ett tropiskt regn började strömma, stodo van Horn och Borckman tillsammans i mörkret.

»En dubbelby», sade van Horn. »Både från styrbord och babord.»

»Måste ha delat sig midt i tu strax innan den träffade oss», inföll styrmannen.

»Och behållit kvar allt regnet i den andra halvan . . .»

Van Horn avbröt sig med en svordom.

»Vad tusan går det åt dig, människa?» ropade han till mannen vid ratten.

Ty då nu mesanseglet bräckts upp i lovart, hade tvåmastaren stuckit upp i vinden, så att akterseglen tömts och förseglen fyllts på de andra halsarna. Arangi började backa ungefär samma väg hon nyss

hade tillryggalagt. Det betydde, att hon gick tillbaka mot Jerry som låg och sam i havet. Vågskålen sänkte sig alltså till hans förmån tack vare en svart rorgängares blunder.

Van Horn höll Arangi i den nya kursen och lät Borckman klara de tilltrasslade grejorna på däck, medan han själv sprang ut i regnet och tog sig för att långsplitsa den talja han skurit av. Då regnet började avta, så att det smattrade mindre starkt på däcket, hörde han ett ljud utifrån vattnet. Han gjorde en paus i arbetet för att lyssna, och då han kände igen Jerrys gnäll, sprang han upp, utom sig av iver och handlingslust.

»Valpen är överbord!» ropade han till Borckman. »Backa med klyvaren åt lovart!»

Han sprang akterut, så att en klunga returnegrer skingrades åt höger och vänster.

»Hej, ni där borta! Skota an mesanseglet! Bräck upp det, gossar!»

Han kastade en blick på kompassen och övertygade sig hastigt om från vilket håll Jerrys nödrop kom.

»Ratten dikt i lä!» befallde han rorgängaren, sprang sedan till ratten och utförde själv manövern, i det han upprepade med hög röst: »Ett fjärdedels streck ost nordost, ett fjärdedels streck ost nordost!»

Han sprang tillbaka och tittade på kompassen och lyssnade förgäves efter ett nytt gnäll från Jerry i hopp att kunna verifiera sin första hastiga iakttagelse. Men han väntade ej länge. Fastän Arangi drejat bi ge-

nom hans manöver, visste han att vind och sjögång snart skulle sätta henne i drift bort från den simmande valpen. Han ropade till Borckman att komma akterut och hala in valbåten, medan han sprang ner efter sin elektriska ficklampa och en båtkompass.

Tvåmastaren var så liten, att den måste bogsera sin valbåt i aktern med långa, dubbla fånglinor, och då styrmannen halat in den, var van Horn redan uppe igen. Han lät ej avskräcka sig av taggtråden, lyfte den ene efter den andre av besättningen över den och släppte dem sprattlande ner i båten, följde själv efter sist genom att svänga sig över mesanbommen och ropade sina sista instruktioner då fånglinorna kastades loss.

»En ankarlykta på däck, Borckman! Dreja bi! Hissa inte storseglet!» Han tog rorkulten och uppmuntrade roddarna med ropet: »Washee-washee!» vilket betyder »ro med fart» på *beche-de-mer*-språket.

Medan han styrde, lät han ficklampan lysa på kompassen för att kunna hålla kurs ett fjärdedels streck ost nordost. Sedan kom han ihåg att båtkompassen under en sådan färd avvek två hela streck från Arangis kompass och ändrade sin kurs därefter.

Ibland sade han till roddarna att vila på årorna, medan han lyssnade och ropade på Jerry. Han lät dem ro i cirklar, backa och ro vidare, uppåt lovart och nedåt lä, över den sträcka av mörkt vatten där han antog att valpen måste finnas.

»Hör nu på, min gosse», sade han till den närmaste roddaren. »Den av er som hör lilla hunden

ge hals ger jag fem famnar kalikå och två tobaksflätor.»

Om en halvtimme utlovade han »två tiofamnar kalikå och tio tobaksflätor» till den som först hörde »lilla hunden ge hals.» — —

Jerry var illa däran. Ovan att simma, storknande av saltvattnet som sköljde in i hans gapande mun, höll han på att styvna till, då han råkade få se en glimt från kaptenens ficklampa. Men han satte den ej i förbindelse med kaptenen och fäste sig därför ej mera vid den än vid de första stjärnorna som visade sig på himlen. Det föll honom aldrig in att det kunde vara en stjärna ej heller att det inte kunde vara en stjärna. Han fortfor att gnälla och storkna av mera saltvatten. Men då han slutligen hörde kaptenens röst, blev han genast alldeles vild. Han försökte räta upp sig och lägga sina framtassar på kaptenens bröst, liksom han skulle lagt sina framtassar på kaptenens ben, om han varit nära. Resultatet blev bedrövligt. Han förlorade sitt horisontala läge, sjönk och kom upp igen med ett nytt krampaktigt kvävningsanfall.

Det räckte en kort stund, varunder kvävningen hindrade honom från att besvara kaptenens rop, som fortfarande trängde fram till honom. Men då han inte kunde svara, uppgav han ett gladt skall. Kaptenen skulle komma och dra upp honom ur det fientliga vattnet som gjorde honom blind och hindrade honom att andas. Kaptenen var alldeles säkert en gud, hans gud, med en guds makt att rädda.

Snart hörde han årornas rytmiska knarrande mot årtullarna, och glädjen i hans eget skall fördubblades av glädjen i kaptenens röst, som fortfor att ropa uppmuntrande ord till honom, omväxlande med befallningar till roddarna.

»All right, Jerry, min gosse. All right, Jerry. All right. — Washee-washee, go vänner! Jag kommer, Jerry, jag kommer. Stå på dig, min gosse. Håll ut — Washee-washee av bara fan! — Här ä' vi nu, Jerry. Stå på dig. Hugg i, min gosse, vi ska nog ta upp dig. — Sakta... sakta... vast-washee.»

Sedan såg Jerry helt plötsligt valbåten otydligt dyka fram ur mörkret tätt inpå honom, han bländades av ljusskenet som riktades direkt in i hans ögon, och allt under det han skällde av glädje kände han igen kaptenens hand som grep honom i nackskinnet och lyfte upp honom i luften.

Han hamnade drypande och slaskig vid kaptenens av regnet våta bröst, hans svans viftade frenetiskt mot kaptenens arm som höll honom, hans kropp sprattlade, hans tunga slickade ursinnigt kaptenens hals och mun och kinder och näsa. Och kaptenen visste ej av att han själv var våt och att han fått ett recidiv av malaria, som påskyndats av vätan och sinnesrörelsen. Han visste blott att valpen, som han inte rått om längre än sedan i går morse, låg oskadd i hans armar.

Medan besättningen rodde, styrde han med rorkulten mellan sin arm och sidan, så att han skulle kunna hålla Jerry med den andra armen.

»Du lilla duktiga krabat», kuttrade han och fortfor att kuttra om och omigen: »du lilla duktiga krabat.»

Och Jerry svarade med slickkyssar, gnällde och pep som borttappade barn strax efter det de kommit till rätta igen. Han huttrade och frös. Men det var icke av köld, utan snarare av nervös överretning.

Då de kommit ombord igen, meddelade van Horn styrmannen sina tankar om saken.

»Valpen har inte fallit i sjön helt enkelt, inte heller har han spolats överbord. Jag hade honom fast, insurrad i filten med en tross.»

Han gick framåt däcket omringad av besättningen och de tre tjogen returnegrer, som alla voro på däck, och riktade sin ficklampa mot filten, som ännu låg på jamssäckarna.

»Där ha vi beviset. Trossen är avskuren. Knuten sitter där ännu. Vad är det för en neger som har gjort detta?»

Han såg sig omkring i kretsen av svarta ansikten, riktade ljuset på dem, och han såg så vred och anklagande ut, att allas ögon sänktes inför honom och tittade bort.

»Om valpen bara kunde tala», klagade han. »Då skulle han säga vem det var.»

Han böjde sig plötsligt ner över Jerry som stod så tätt han kunde mot hans ben, så nära, att hans våta framtassar stödde sig på kaptenens bara fötter.

»Du känner honom, Jerry, du känner svartingen»,

sade han hastigt och i eggande ton, i det han förde handen i sökande cirklar mot de svarta.

Det kom genast liv i Jerry, han sprang omkring och uppgav korta, ivriga skall.

»Jag tror att hunden kunde visa mig på honom», anförtrodde van Horn styrmannen. »Kom an, Jerry, tag rätt på honom, sök honom, buss på honom, slå omkull honom. Var är han, Jerry? Sök honom. Sök honom.»

Allt vad Jerry visste var att kaptenen önskade någonting. Han måste ta rätt på något som kaptenen ville ha, och han var ivrig att göra honom den tjänsten. En stund sprang han beredvilligt omkring på måfå, medan kaptenens eggande röst ökade hans iver. Sedan kom han på en idé, en alldeles bestämd idé. Kretsen av män öppnade sig för honom, då han jagade förut längs styrbords sida till den tätt packade stapeln av lådor. Han stack in nosen i det hål, där den vilda hunden låg gömd, och vädrade. Ja, vildhunden var därinne. Han kände icke allenast lukten av honom, han hörde också hans hotande morrning.

Han såg frågande upp på kaptenen. Var det detta kaptenen ville, att han skulle gå in till vildhunden? Men kaptenen skrattade och viftade med handen till tecken att han ville han skulle söka på andra ställen efter något annat.

Han sprang vidare och vädrade på ställen där erfarenheten hade lärt honom att det kunde finnas kackerlackor och råttor. Men han fick genast klart

för sig att det icke var sådant kaptenen sökte. Hans hjärta slog vildt av begär att stå till tjänst, och utan någon särskild avsikt började han nosa på de svartas ben.

Detta framkallade livliga eggelser och uppmuntringar från kaptenen och gjorde honom nästan utom sig. *Det* var det. Han måste känna igen besättningen och returnegrerna på deras ben. Han raskade på, sprang från man till man, tills han kom till Lerumie.

Då glömde han att kaptenen ville ha honom till att göra något. Allt vad han visste var att det var Lerumie som hade begått det helgeränet att lägga hand på honom och att det var Lerumie som hade kastat honom överbord.

Med ett tjut av raseri, blixtrande vita tänder och nackhåret på ända rusade han på den svarte. Lerumie tog till flykten nedåt däcket, och Jerry förföljde honom, medan alla de svarta skrattade. Flera gånger under runddansen omkring däcket lyckades han rispa de flyende benen med sina tänder. Sedan klättrade Lerumie upp i storsegelriggen, medan Jerry stod kvar nedanför honom i vanmäktigt raseri.

Omkring denna punkt grupperade sig de svarte i en halvcirkel på respektfullt avstånd med van Horn främst bredvid Jerry. Van Horn riktade sin elektriska lampa på den svarte i riggen och såg de långa parallela skråmorna på fingrarna av den hand som förgripit sig på Jerrys filt. Han utpekade den med en menande nick till Borckman som stod utanför kret-

sen så att ingen svart skulle kunna finnas bakom honom.

Kaptenen tog upp Jerry och försökte stilla hans vrede.

»Du är en snäll gosse, Jerry. Du märkte och stämplade honom. Duktig hund, en riktig pamp till hund.»

Han vände sig åter till Lerumie, lyste på honom där han klängde sig fast vid riggen, och hans röst blev barsk då han ropade till honom:

»Vad heta du?»

»Lerumie», ljöd det pipiga och förskrämda svaret.

»Vara från Pennduffryn?»

»Mig från Meringe.»

Kapten van Horn funderade, medan han smekte hunden som han bar på armen. Det var ju en returneger. Om en dag, två dagar på sin höjd, skulle han sätta honom i land och bli honom kvitt.

»Mig tala», sade han, »mig arg på dig. Mig micket arg på dig. Vad betyda kasta han lilla hund i sjön?»

Lerumie kunde inte svara. Han rullade hjälplöst ögonen, beredd på att få ett kok stryk; han hade egen bitter erfarenhet av att vita husbönder hade för vana att gå till väga på det sättet.

Kapten van Horn upprepade frågan, och den svarte fortfor att hjälplöst rulla med ögonen.

»I stället för tobak nu prygel», röt kaptenen. »Mig sträng befallning. Om du våga kasta öga på

han lilla hund, du få prygel och hålla styrbordsvakt hela natt. Förstår du?»

»Förstå», svarade Lerumie i klagande ton, och så var den historien slut.

Returnegrerna gingo ner i skansen för att sova. Borckman och besättningen hissade storseglet, och Arangi återtog sin kurs. Kaptenen lade sig att sova under en torr filt, som hämtats upp från hytten, och Jerry låg under hans arm med huvudet på hans axel.

SJUNDE KAPITLET.

KLOCKAN sju på morgonen, då kaptenen rullade ut honom ur filten och steg upp, firade Jerry den nya dagen genom att köra vildhunden tillbaka i hans hål och locka ett fnitter från de svarta, då han genom att visa tänderna och morra kom Lerumie att dra sig flera steg åt sidan och utrymma däcket för honom.

Han delade frukost med kaptenen, som i stället för att äta drack en kopp kaffe för att skölja ner sin kinin och beklagade sig för styrmannen att han måste breda filten över sig och svettas ut den feber som höll på att angripa honom. Trots sin förkylning och fastän han redan började hacka tänderna, medan den brännande solen drog fukten ur däcksplankorna i form av ångande spiraler, tog van Horn Jerry i sina armar och kallade honom prins och kung och kungason.

Ty van Horn hade ofta hört Tom Haggin redogöra för Jerrys släkttavla vid ett glas whisky och soda, då det var för ohyggligt hett för att man skulle kunna gå till sängs. Och släkttavlan var så blå-

blodig som det är möjligt för en irländsk terrier, vars ras, började med den gamla irländska varghunden, hade modellerats och fastställts av människorna inom mindre än två generationers livstid.

Först var det Terrence storkaxen — härstammande, som van Horn erinrade sig, från den i Amerika födde Milton Droleen fallen efter Drottningen i grevskapet Antrim, Breda Muddler, vilken kungliga tik, efter vad var och en vet som känner till rasgenealogien, härstammar ända ifrån de nästan mytiska Spuddarna utan några snedsprång under vägen med black-and-tan Killeney-hundar och walesiska parvenyer. Och ledde ej Biddy sina anor från Erin, rasens mor och stjärna, i rakt nedstigande led från Breda Mixer, som själv var stammor till Breda Muddler? Bland de senare finfina anorna fick man ej heller glömma Moya Doolen.

Jerry fick alltså erfara den hänförande lyckan att älska och vara älskad i armarna på sin gud, fastän han visste föga mera om fraserna »prins» och »kungason» än att de betydde kärlek för honom på samma sätt som Lerumies väsande ljud betydde hat. En sak visste Jerry utan att veta av att han visste den, nämligen att han efter de få timmar han varit tillsammans med kaptenen älskade honom mera än han hade älskat Derby och Bob, vilka med undantag av mister Haggin voro de enda andra vita gudar han någonsin känt. Härom hade han intet medvetande. Han älskade endast, handlade blott efter ingivelse av sitt hjärta eller huvud eller vad det nu

var för en organisk eller anatomisk del av honom som alstrade denna hemlighetsfulla, ljuva och omättliga hunger som kallas kärlek.

Kaptenen gick ner. Han märkte ej att Jerry tyst traskade tätt efter honom tills de kommo till kajuttrappan. Kaptenen märkte ej Jerry tack vare febern som pinade hans kött och kylde hans ben, kom hans huvud att kännas jättestort, gjorde världen skum inför hans töckniga ögon och kom honom att gå matt och vacklande som en drucken eller en åldring. Och Jerry förstod att det var något på tok med kaptenen.

Kaptenen, som redan befann sig i det tillstånd då yrselprat omväxlade med tysta och behärskade ögonblick, klättrade utför den steglika trappan för att komma ner och krypa till kojs, och trots sin iver och längtan lade Jerry band på sig och åsåg den långsamma nedstigningen i hopp att kaptenen, då han kom ner, skulle sträcka upp armarna och lyfta ner honom. Men kaptenen var för illa däran för att komma ihåg att Jerry fanns till. Med utsträckta armar för att hindra sig från att falla stapplade han över kajutgolvet till kojen i den lilla hytten.

Jerry var verkligen av kungligt blod. Han ville skälla och be att bli nedlyft. Men han gjorde det icke. Han betvingade sig, han visste ej varför, utom att han hade ett dunkelt medvetande av att kaptenen måste betraktas som en gud och att det nu ej var lämpligt att tränga sig på honom. Hans hjärta sönderslets av längtan, men han gav icke ett ljud ifrån sig och fortfor endast att sträcka sig fram över trap-

pans översta kant och lyssna efter kaptenen, då han styrde kurs mot fören.

Men till och med kungar och deras avkomlingar ha sin begränsning, och efter en kvart var Jerry mogen för att bryta sin tystnad. Då kaptenen gick ner, tydligen i bedrövligt tillstånd, försvann dagens ljus för Jerry. Han kunde ha slagits med vildhunden, men det frestade honom icke. Lerumie gick förbi utan att han märkte honom, ehuru han visste att han kunde tyrannisera honom och tvinga honom att dra sig åt sidan. Myriader dofter från land trängde in i hans näsborrar, men han fäste sig ej vid dem. Ej ens det slående och dånande storseglet över hans huvud, då Arangi rullade i dödvatten, kunde avlocka honom en spefull blick.

Just som det var oundvikligt nödvändigt att Jerry skulle sätta sig ner, sticka nosen i vädret och ge luft åt sin hjärtslitande sorg, kom han på en idé. Ingen kan förklara varifrån denna idé kom. Lika litet som en människa kan förklara varför hon vid lunchen i dag väljer gröna ärter och ratar skärbönor, ehuru hon senast i går valde skärbönor och ratade ärter. Lika litet som en domare, som dömer en brottsling till åtta års fängelse i stället för de fem eller nio år han på samma gång hade i tankarna, kan förklara varför han så kategoriskt bestämde sig för de åtta åren som det rättvisa och lämpliga straffet. Eftersom ej ens människor, som nästan äro halvgudar, kunna genomskåda hemligheten med idéernas uppkomst och valens motiv, kan man ej begära att

en hund skall veta varifrån de idéer komma som egga honom till bestämda handlingar med bestämda syften.

Så var det med Jerry. Just som han skulle till att tjuta kände han att idén, en helt annan idé, fanns där allra längst in i hans medvetande. Han lydde idén som en marionett lyder trådarna och rusade genast akterut för att ta rätt på styrmannen.

Han hade något han ville be Borckman om. Borckman var också en tvåbent vit gud. Borckman kunde lätt lyfta honom utför den branta stegen, som utan hjälp var ett tabu för honom, någonting förbjudet vars överträdelse innebar olycka. Men Borckman hade mycket litet av det slags kärlek som är förståelse. Och Borckman hade bråttom. Utom att han skulle övervaka manövrerna, ge order till rorgängaren och se till att besättningen spolade däcket och polerade mässingen, hade han oupphörligt små ärenden till en stulen whiskybutelj av kaptenens, som han hade stuvat ner i tomrummet mellan de båda jamssäckarna på däck akter om mesanmasten.

Borckman var på väg att ta sig ännu en klunk, sedan han barskt hotat att prygla negern vid ratten gul och blå om han styrde galet, då Jerry dök upp framför honom och spärrade vägen till det efterlängtade målet. Men Jerry blockerade honom ej som han t. ex. skulle ha blockerat Lerumie. Han visade ej tänderna och reste ej borst. I stället var han idel bönfallande fromhet och beskedlighet, och fastän han saknade talets gåva, talade han med hela sin kropp, från den viftande svansen och de krumbuktande si-

dorna till de bakåtlagda öronen och ögonen som tiggde och bådo.

Men Borckman såg endast framför sig en fyrbent varelse ur djurvärlden, som han i sin brutala inbilskhet ansåg vara mera djurisk än han. Han hade ingen blick för den vackra tavlan: en snäll valp som brinner av begär att meddela sig och vill sprängas av ömma böner. Vad han såg var endast ett fyrbent djur som skulle sparkas undan, medan han fortsatte sin stolta tvåbenta vandring till buteljen, som kunde fylla hans hjärna med underliga fantasier och komma honom att drömma att han var prins i stället för bonde, att han var materiens herre i stället för dess slav.

Och att bli undansparkad av denna brutala, nakna fot gjorde lika litet intryck på Jerry som bränningen gör på den känslolösa klippan vid stranden. Han snavade litet på det hala däcket, återfick jämvikten och stod sedan stilla och såg på den vite guden som hade behandlat honom så ogenerat. Den lumpna orättvisan hade ej avlockat Jerry någon morrande hotelse om hämnd, som han skulle ha riktat till Lerumie eller någon annan svart. I hans hjärna fanns ingen tanke på hämnd. Detta var ingen Lerumie. Det var en överlägsen gud, tvåbent, vithyad liksom kaptenen, mister Haggin och de båda andra överlägsna gudar han hade känt. Men han kände sig ledsen som ett barn då en tanklös eller kärlekslös mor slår till det.

Men denna känsla var blandad med ovilja. Han

förstod mycket väl att det fanns två slags brutalitet. Först och främst kärlekens vänliga brutalitet, som då kaptenen högg honom i nackskinnet, skakade honom tills hans tänder skallrade och slängde bort honom med en omisskännlig uppmaning att komma tillbaka och bli skakad igen. En sådan brutalitet var ett himmelrike för Jerry. Den utgjorde ju förtrolig beröring med en älskad gud, som tog sig för att på detta sätt ge uttryck åt en ömsesidig kärlek.

Men Borckmans brutalitet var något helt annat. Det var det andra slaget brutalitet, vari det ej fanns någon varm tillgivenhet, någon kärlekens hjärtlighet. Jerry förstod icke riktigt, men han hade en känsla av skillnaden och ogillade det orättvisa och oridderliga, fastän han ej gav uttryck däråt i handling. Så stod han, efter att ha återfått jämvikten, och betraktade lugnt, med en fåfäng ansträngning att förstå, styrmannen med en buteljbotten lyft i vädret och mynningen mellan läpparna, medan hans strupe åstadkom klunkande rörelser och ljud. Och han fortfor att lugnt betrakta styrmannen, då denne gick akterut och hotade att piska »både lagen och profeterna» ur den svarte rorgängaren, vars leende tänder voro lika ödmjukt fromma och blidkande som Jerrys hade varit, då han framställde sin bön.

Jerry övergav denna gud som en icke omtyckt och icke förstådd gud och sprang bedrövad tillbaka till kajuttrappan och stack ut huvudet över öppningen åt det håll där han sett kaptenen försvinna. Han bestormades av en marterande längtan att komma till

kaptenen, som inte var sig lik och som var i trångmål. Han ville till kaptenen. Han ville vara hos honom, först och skarpt medvetet emedan han älskade honom och för det andra och dunkelt känt emedan han ville tjäna honom. Och i sin längtan efter kaptenen, hjälplös och obekant med världen som han var, jämrade han sig och tjöt ut sin smärta över trappans öppning och var för naiv och okonstlad i sin sorg för att hindras därifrån av någon vrede mot negrerna på däck och därnere, vilka skrattade åt honom och gjorde narr av honom.

Från trappans öppning till kajutgolvet var det sju fot. Han hade blott för några timmar sedan klättrat uppför den branta trappan, men det var omöjligt, det visste han, att klättra utför den. Och ändå vågade han sig på det till sist. Så omotståndlig var hans hjärtas eggelse att komma till kaptenen till vad pris som helst och så klar var hans instinkt om att han ej kunde klättra utför trappan med huvudet före och utan några gripställen för klor och fötter och muskler, som ju voro möjliga vid en uppklättring, att han ej gjorde något sådant försök. Han tog ett språng dit ner, ett storartat och hjältemodigt hopp. Han visste att han överträdde en livets lag, liksom han visste att han kränkte ett tabu, om han kastade sig i Meringe-lagunen, där de ohyggliga krokodilerna summo. Den stora kärleken är alltid i stånd att ta sig uttryck i självuppoffring. Och endast av kärlek, ej av något mindre skäl, kunde Jerry ha gjort detta språng.

Han föll på sidan och huvudet. Den första stöten tog andedräkten ifrån honom, den andra berövade honom medvetandet. Till och med i sitt sanslösa tillstånd, medan han låg på sidan och kved, gjorde han snabba, krampaktiga rörelser med benen, som om han sprungit till kaptenen. Negrerna sågo på och skrattade, och då han ej längre kved och sprattlade med fötterna, fortforo de att skratta. De voro födda i vildt tillstånd, hade levat i vildt tillstånd i hela sitt liv och kände ej till något annat, och därför var även deras sinne för humor i mån därefter. För dem var åsynen av en sanslös och kanske död valp någonting alldeles omotståndligt komiskt.

Icke förr än den fjärde minuten pickat ut, fick Jerry tillbaka medvetandet så att han kunde resa sig och med skrevande ben och dimmiga ögon anpassa sig efter Arangis rullning. Men med den första glimten av medvetande vaknade den tanken att han måste till kaptenen. De svarta? De räknades ej, så orolig som han var och så hetsad av sin kärlek. Han frågade ej efter de fnissande och grimaserande negrerna som trängdes omkring honom och som, om han inte stått under den fruktansvärde vite husbondens beskydd, gärna skulle ha velat döda honom och äta upp valpen, som tack vare den övning han redan fått artade sig att bli en duktig negerjägare. Utan att vända på huvudet eller blänga med ögonen, förnämt visande dem alldeles öppet att han betraktade dem som obefintliga, sprang han mot fören över kajut-

golvet och in i hytten, där kaptenen låg i sin koj och yrade.

Jerry som aldrig haft malaria, förstod honom icke. Men i sitt hjärta kände han stor bedrövelse över att kaptenen hade det svårt. Kaptenen kände ej igen honom, ej ens då han tog ett språng upp i kojen, gick över kaptenens flämtande bröst och slickade den salta febersvetten från hans ansikte. I stället sopade kaptenens vildt svängande armar bort honom och slängde honom våldsamt mot kojens sida.

Detta var en brutalitet som ej var kärlekens. Ej heller var det Borckmans brutalitet, då han sparkat bort honom med foten. Det hörde till kaptenens bedrövliga tillstånd. Jerry drog ej den slutsatsen. Men han handlade precis som om han dragit den. På grund av språkets fattigdom kan man endast säga att Jerry *förnam* den nya olikheten i denna brutalitet.

Han satte sig upp, precis utom räckhåll för en oroligt slående arm, längtade att komma närmare och åter få slicka ansiktet på guden som ej kände igen honom och som, det visste han, höll av honom, och han delade och utstod flämtande all kaptenens smärta.

»Hej, Clancey», yrade kaptenen. »Vi ha ett präktigt jobb i dag, och här är det inte fråga om att bara göra snyggt efter bilarna ... en domkraft numro tre, Clancey. Stick in den under främre ändan.» Och då hans syner trollade fram andra gestalter: »Tyst, min älskling, inte skall du tala med din pappa om så'nt där och tala om hur man kammar ditt

vackra guldhår. Som om jag inte kunde det, jag som har kammat det i sju år — bättre än din mor, min älskling, bättre än din mor. Jag är den ende som har fått guldmedalj för att ha kammat sin lilla söta dotters hår. — Nu faller hon ur kursen. Pass på vid ratten där! Skota till klyvaren och focken! Håll fullt! Riktigt fullt!... Se där, hon lyder order perfekt, make till präktig seglare får man leta efter. — Det är jag som kuperar... ja visst, begränsade betar. Svarting, då du betalar lika mycket för att se mina kort som jag ämnar betala för att få se dina, skall du minsann få se på kort.»

Och så fortfor detta virrvarr av osammanhängande drömmar att narra kaptenens läppar att mumla, hans kropp att vrida sig och hans armar att slå omkring sig, medan Jerry, hopkrupen utmed kojens sida, gav uttryck åt sin sorg över att ej kunna vara till någon hjälp. Allt vad han hörde låg utanför hans horisont. Han visste lika litet om pokerkort som om konsten att manövrera ett fartyg eller röja undan spillrorna efter förolyckade spårvagnar i Newyork eller kamma en älskad dotters långa gula hår i en våning i Harlem.

»Båda döda», sade kaptenen nu, i det hans yrsel tog en ny riktning. Han sade det lugnt, som om han talat om vad klockan var, sedan klagade han: »Å, de vackra, vackra flätorna av gyllne hår!»

Han låg orörlig en stund och snyftade som om hans hjärta ville brista. Då passade Jerry på. Han kröp innanför den sprittande armen, smög sig intill

kaptenen, lade sitt huvud på hans axel och vidrörde hans kind med sin kalla nos, och nu kände han hur armen lades omkring honom och tryckte honom intill sig. Handen böjde sig in från handleden och smekte honom beskyddande, och den varma beröringen med hans sammetslena kropp åstadkom en vändning i kaptenens sjuka drömmar, ty han började mumla i kallt och bistert hotande ton: »Vilken neger som understår sig att så mycket som se åt den här valpen . . .»

ÅTTONDE KAPITLET.

DÅ van Horns svettning efter en halvtimme nått sin höjdpunkt, blev det en kris i malariaanfallet. Han kände en stor fysisk lättnad, och de sista yrseltöcknen dunstade bort ur hans hjärna. Men han var oändligt matt och slapp, och sedan han kastat av sig filtarna och känt igen Jerry, föll han i en uppfriskande naturlig sömn.

Han vaknade ej förr än efter två timmar och reste sig för att gå upp på däcket. Då han kommit halvvägs uppför trappan, satte han ner Jerry på däck och gick tillbaka till hytten efter en flaska kinin som han glömt. Men han återvände ej genast till Jerry. Den långa lådan under Borckmans koj tilldrog sig hans uppmärksamhet. Träknappen som höll den stängd var borta, och den var långt utdragen och hängde endast fast i ett hörn så att den hindrades att ramla i golvet. Saken var allvarsam. Han var alldeles säker på, att om lådan midt under den föregående nattens stormby fallit i golvet, skulle varken Arangi eller någon enda av de åttio människor som funnos ombord kunnat räddas. Ty lådan var fylld med ett

oredigt kaos av dynamitstänger, askar med knallhattar, tändrör, blysänken, verktyg av järn och flera askar med patroner till gevär och revolvrar. Han sorterade och ordnade lådans olikartade innehåll och satte fast knappen igen med en mejsel och en längre skruv.

Under tiden hade Jerry ett nytt äventyr och det just icke av de behagligaste. Medan han väntade på kaptenens återkomst, råkade han få se den vilda hunden helt trotsigt ligga på däck tio tolv fot från gömstället mellan lådorna. Jerry hukade ögonblickligen ned sig och började rycka fram emot honom. Framgången föreföll säker, ty vildhunden låg med slutna ögon och tycktes sova.

I detta ögonblick kom styrmannen klivande över däcket från fören med kursen riktad mot den mellan jamssäckarna förvarade buteljen och ropade »Jerry» med ovanligt hes röst. Jerry lade ned sina trekantiga öron och viftade med svansen till tecken att han hört, men visade sin avsikt att fortsätta framryckningen mot fienden. Vid ljudet av styrmannens röst såg vildhunden hastigt upp, sneglade åt Jerrys håll och rusade in i sin håla, där han ögonblickligen vände sig om, stack ut huvudet, visade tänderna och morrade i triumferande trots.

Avspärrad från sitt byte genom styrmannens hänsynslöshet sprang Jerry tillbaka till kajuttrappan för att vänta på kaptenen. Men Borckman, vars hjärna var som en myllrande myrstack tack vare de många snapsarna, hakade sig fast vid en enda meningslös

tanke, som druckna personer ofta göra. Två gånger ropade han Jerry till sig igen, och två gånger uttryckte Jerry sin obenägenhet med inställsamt nedlagda öron och viftande svans. Sedan sträckte han sig ut över trappöppningen och tittade inåt hytten efter kaptenen.

Borckman kom ihåg sin första idé och fortsatte sin väg till buteljen, som han länge höll för munnen. Men även den andra idén fanns kvar i hans huvud, hur meningslös den än var, och sedan han vacklat av och an och mumlat för sig själv en stund, som om han studerat den friska brisen som fyllde Arangis segel och kom däcket att luta, gjorde han ett enfaldigt försök att inbilla rorgängaren att hans rusomtöcknade ögon voro vaksamma som en örns och styrde sedan kurs midskepps åt Jerry till.

Det första som underrättade Jerry om Borckmans ankomst var ett brutalt och smärtsamt grabbtag i hans sida och ljumske, som kom honom att tjuta av smärta och virvla rundt. Sedan högg han tag i Jerrys kinder, som han hade sett kaptenen göra, och riste honom så att tänderna skallrade, men det var något helt annat än kaptenens vänskapliga lek. Hans huvud och kropp skakades, hans tänder skallrade och med den brutalaste våldsamhet slängdes han ett stycke ut på det hala, sluttande däcket.

Jerry var en gentleman. Mot likar och överordnade var han ytterst ridderlig. Ja, till och med mot en underordnad som vildhunden höll han ej medvetet på sitt övertag i allt för hög grad -- och al-

drig till det yttersta. Sina angrepp emot vildhunden hade han företagit mera av lust att bråka och föra väsen än av något begär att tyrannisera. Men gentemot en överlägsen, en tvåbent vit gud som Borckman, gällde det att behärska sig och tygla sina naturliga impulser. Han ville ej leka samma lek med styrmannen som han med sådan förtjusning lekte med kaptenen, ty han hade aldrig känt en liknande sympati för styrmannen, fastän han också var en tvåbent vit gud.

Och ändå var Jerry idel blidhet. Han kom tillbaka och försökte därvid härma den galopperande hänryckning varmed han brukade rusa bort till kaptenen. Han spelade faktiskt teater, ansträngde sig att göra något som han icke hade lust till. Han låtsades leka och uppgav morrande läten, som dock ej verkade naturliga.

Han viftade godmodigt och vänligt på svansen och morrade med lekfullt ursinne, men styrmannen var ej mera drucken än att han märkte skillnaden och fick en obestämd föreställning om att han var föremål för teaterspel och hyckleri. Jerry hycklade — av taktfull hänsyn. Borckman i sitt rus genomskådade hyckleriet men förstod ej den goda bevekelsegrunden. Han blev ögonblickligen fiendtligt stämd. Glömmande att han själv ej var stort bättre än ett djur, gick han ut ifrån att han här hade framför sig ett djur som han kunde leka med på samma kamratlika sätt som kaptenen.

Krig var oundvikligt — icke först för Jerry, men

för Borckman. Borckman kände djurets låga drift att visa sig som herre över detta fyrbenta djur. Jerry kände sig gripas i kinder och käkar ännu hårdare än förut, och med stegrad våldsamhet slungades han ett längre stycke nedåt däcket, som då vindstyrkan tilltog hade blivit en hal och brant sluttande vägg.

Han kom tillbaka, klättrade med häftig ansträngning uppför sluttningen som gav honom föga fotfäste; han kom tillbaka ej längre med oskickligt spelat raseri, utan driven av ett begynnande verkligt raseri. Det visste han icke. Om han tänkte alls, hade han en förnimmelse av att han lekte samma lek som med kaptenen. Med ett ord, han intresserade sig för leken, men på ett helt annat sätt än då det gällt kaptenen.

Denna gång nafsade hans tänder fortare och med fiendtligare avsikt efter händerna som grepo honom i käkarna, och då han missade, slängdes han utför den hala sluttningen våldsammare och längre än förut. Men styrmannen, som var människa om också berusad, märkte förändringen i Jerrys angrepp innan Jerry själv hade någon aning om att det var annorlunda. Och Borckman icke allenast märkte den, utan den blev också en sporre som drev honom tillbaka till djurets ståndpunkt och till att slåss med denna valp som en man från urtiden under liknande eggande omständigheter skulle ha slagits med den första vargunge han dragit ut från lyan i stenröset.

Jerry kunde också gå lika långt tillbaka i tiden. Hans förfäder hade varit irländska varghundar och

långt innan dess hade deras förfäder varit vargar. Tonen i Jerrys morrning blev en annan. Det aldrig glömda, outplånliga förflutna hamrade på stämbanden i hans strupe. Hans tänder blixtrade fientligt och ville borra sig in så djupt som möjligt i mannens hand. Jerry var i eld och lågor. Han hade nästan lika fort som Borckman sjunkit tillbaka till urtidens mörka och vilda råhet. Och denna gång måttade hans tänder rätt, de sargade hud och kött på insidan av Borckmans högra hand. Jerrys tänder voro vassa nålar, och då Borckman fick tag om hans käftar, slungade han bort honom med sådan kraft, att han nästan dunsade emot Arangis låga reling innan han lyckades få fotfäste på däcket.

Då van Horn slutat ordna och reparera den med explosiva ämnen fyllda lådan under styrmannens koj, klättrade han uppför trappan, fick se striden, stannade och såg på helt lugnt.

Men han såg tvärsöver en miljon år, han såg två galna varelser som hade slitit sig ur generationens koppel och rusat tillbaka till urtidens mörker, innan den ljusnande intelligensen hade omdanat ett sådant primitivt liv till mjukare och hänsynsfullare former. Vad som rörde sig i Borckmans nedärvda hjärnvindlingar rörde sig också i Jerrys. Tiden hade gått baklänges för dem bägge. Tio tusen släktleds alla ansträngningar och resultat voro utplånade, och striden mellan Jerry och stymannen var en strid mellan varghunden och vilden. Ingendera såg van Horn som

stod nere i kajuttrappan med ögonen i jämnhöjd med dess översta kant.

För Jerry var Borckman nu lika litet en gud som han själv var en släthårig irländsk terrier. Båda hade glömt den miljon år som lämnat efter sig svagare och mindre outplånliga märken än dem de mottagit före denna miljon år. Jerry kände ej till rus, men han kände till oridderlighet, och den väckte hans raseri. Borckman bar sig fumligt åt då han skulle avslå Jerrys nästa angrepp och fick bägge sina händer sargade innan han hunnit slunga ut valpen på däcket igen.

Jerry kom tillbaka. Som ett vrålande djur i djungeln tjöt han ut sin ilska. Men han jämrade sig ej. Ej heller ryggade han undan för slagen. Han gick blindt på, bemödande sig att möta slaget med sina tänder. Sista gången slungades han bort så våldsamt att han stötte sidan hårdt mot relingen, och van Horn ropade:

»Låt bli det där, Borckman! Låt valpen vara!»

Styrmannen vände sig om överraskad. Van Horns skarpa, befallande ord ropades ut över en miljon år. Borckmans av vrede förvridna ansikte gjorde en fåraktig, urskuldande grimas, och han mumlade: »Vi bara lekte», då Jerry kom tillbaka, tog ett språng i luften och borrade tänderna i den fientliga handen.

Borckman flög genast och besinningslöst tillbaka över årsmiljonen. En tillämnad spark ådrog honom en skråma på smalbenet för besväret. Han svor ur-

sinnigt, lutade sig ner och gav Jerry ett fruktansvärdt slag på huvudet och halsen. Jerry fick slaget midt i ett luftsprång och virvlade åt sidan innan han slog ryggen i däcket. Så fort han kunde komma på fötter igen, förnyade han anfallet, men hejdades av kaptenens rop:

»Jerry! Sluta nu! Kom hit!»

Han lydde, men endast med en oerhörd ansträngning, och han reste borst och visade tänderna då han gick förbi styrmannen. För första gången trängde ett klagande ljud ur hans strupe, men det var ingen jämmer av fruktan eller smärta, utan av vrede och ett begär att fortsätta striden, som han nu måste försöka tygla på kaptenens befallning.

Kaptenen steg ut på däck, tog upp honom, klappade honom och lugnade honom, allt under det han sade styrmannen sitt hjärtas tankar.

»Ni borde skämmas, Borckman. För det här skulle ni egentligen skjutas ned eller mista skallen. En valp, en liten knappast avvand valp. Det kliar i mig att få ge er kvitto för det här. Tänka sig —! En liten valp, en liten stackare till valp! Det gläder mig att ni fått edra händer klösta. Det är rätt åt er. Hoppas ni får blodförgiftning i dem. För resten är ni drucken. Gå ner och lägg er, och understå er inte komma upp på däck förr än ni är nykter. Förstår ni?»

Och Jerry, som anträdde den långa resan tvärsöver livet och historien om alla de liv som skapat

världen, kämpande sig upp ur den förhistoriska gyttjans avgrundsdjup med tillhjälp av den kärlek som vaknat och blivit hans innersta väsen i en långt senare tid, fastän hans gamla naturs vrede ännu mullrade svagt i hans strupe som en bortmullrande åska, förstod i sin stora, varma känsla att kaptenen var majestätiskt rättfärdig. Kaptenen var sannerligen en gud som handlade rätt, var rättvis och beskyddade och som hade oinskränkt makt över den där mindre guden, som smög sig undan för hans vrede.

NIONDE KAPITLET.

JERRY och kaptenen voro tillsammans hela den långa eftermiddagsvakten, och den senare fnittrade till ibland eller gav ifrån sig sådana utrop som: »Goddam, Jerry, tro du mig, du är en riktig hjälte till hund», eller: »Du är en karlakarl, Jerry, ett riktigt lejon. Jag slår vad om att det inte finns något lejon som skulle kunna göra dig bet.»

Och Jerry, som icke förstod något av dessa ord utom sitt namn, visste i alla fall att de ljud kaptenen gav ifrån sig voro fulla av beröm och varma av kärlek. Och då kaptenen lutade sig ner och kliade hans öron eller fick en rosenröd kyss på sina framräckta fingrar eller tog upp honom i sina armar, var Jerrys hjärta nära att brista. Ty vilken härligare lott kan komma någon varelse till del än att vara älskad av en gud? Och det var just Jerrys härliga lott. Detta var en gud, en levande, verklig gud av kött och blod, som gick omkring och styrde sin värld barbent och klädd i ländskynke och som älskade honom med kuttrande ljud i sin strupe och mun och

med två utbredda armar som slöto sig omkring honom.

Klockan fyra kastade van Horn en blick på eftermiddagssolen, mätte Arangis fart med tanke på att Su'u var så nära och gick sedan ner och väckte styrmannen. Tills båda kommo tillbaka, var Jerry ensam herre på däcket. Om icke de vita gudarna varit där nere och kunnat komma upp vilket ögonblick som helst, skulle Jerry ej länge ha varit herre på däcket, ty med varje mil som avståndet minskades mellan returnegrerna och Malaita steg deras tillförsikt, och nu då de väntade att snart bli fria och oberoende som förr, betraktade Lerumie, han som de andra, Jerry med starka aptitförnimmelser och läppar som dreglade av matlust och hämndbegär.

Arangi närmade sig hastigt land tack vare den friska brisen. Jerry tittade mellan taggtrådarna och vädrade, medan kaptenen bredvid honom gav order till styrmannen och rorgängaren. Staplarna av krämarlådor befriades nu från repen varmed de voro fastsurrade, och negrerna började öppna och slå igen dem. Vad som särskilt beredde dem nöje var ringklockan, varmed varje låda var försedd och som ringde så snart ett lock lyftes upp. De hade roligt som barn åt en leksak, och de kommo oupphörligt tillbaka för att öppna sin låda och låta klockan ringa.

Femton av negrerna skulle landsättas i Su'u, och med vilda åtbörder och skrik började de känna igen och utpeka de oändligt små landkänningarna av det

enda ställe på jorden de känt till före den dag för tre år sedan, då de blivit sålda som slavar av sina föräldrar, farbröder och hövdingar.

Ett smalt sund, knappt hundra yards bredt, utgjorde inloppet till en lång och smal vik. Stranden var lummig av mangroveträd och tät, tropisk växtlighet. Där syntes inga hus eller människoboningar, men då van Horn betraktade den täta djungeln, som var så nära, visste han naturligtvis att tjogtals, kanske hundratals par människoögon voro riktade på honom.

»Känner du lukten av dem, Jerry», sade han i eggande ton.

Och Jerry reste ragg, i det han skällde på mangroveväggen, ty hans skarpa väderkorn hade redan sagt honom att negrer gömde sig där.

»Om jag hade så fint väderkorn som han», sade kaptenen till styrmannen, »skulle jag aldrig behöva riskera att mista huvudet.»

Men Borckman svarade ej, fortfor vresigt att sköta sina sysslor. Det var inte mycket vind på viken, och Arangi gled långsamt in och fällde ankar på trettio famnars djup. Vikens botten sluttade så brant från stranden, att Arangis akter till och med på detta stora djup endast befann sig hundra fot från mangroveträden.

Van Horn fortfor att kasta oroliga blickar på den skogbevuxna stranden. Ty Su'u hade dåligt namn om sig. Sedan Skonaren »Fair Hathaway», som rekryterade arbetare för Queenslands plantage, tagits av infödingarna och hela dess besättning blivit ihjälsla-

gen för femton år sedan, hade intet fartyg utom Arangi vågat sig in till Su'u. Och de flesta vita män klandrade van Horns dumdristighet att våga sig dit. Långt uppe i bergen som reste sig många tusen fot och kransades av passadvindsmoln, höjde sig många signalrökar som tillkännagåvo fartygets ankomst. Fjärran och när var Arangis ankomst känd, men från den så närbelägna djungeln hördes endast papegojornas skrik och kakadorornas snatter.

Valbåten, bemannad med sex av besättningen, lade till vid fartygets sida, och de femto Su'umännen och deras lådor lastades i den. Under segelduksskynken på tofterna, nära till hands för roddarna, lågo fem gevär. På däck stod en annan av besättningen med bössan i hand och vaktade de andra vapnen. Borckman hade hämtat upp sitt gevär för att ögonblickligen kunna använda det. Van Horns bössa låg till hands på aktertoften där han stod bredvid Tambi, som styrde med en lång åra. Jerry uppgav ett långdraget tjut och sträckte sig över relingen efter kaptenen, som gjorde honom till viljes och lyfte ner honom.

Den farliga platsen var i båten, ty det var nu föga sannolikt att returnegrerna på Arangi skulle göra myteri. Som de voro destinerade till Somo, No-ola, Langa-Langa och det avsides belägna Malu, hyste de en hälsosam fruktan för att de, om de förlorade sina vita herrars beskydd, skulle bli uppätna av Su'uborna, som skulle ha varit rädda för att bli uppätna av folket i Somo, Langa-Langa och No-ola.

Vad som ökade båtens fara var att det icke fanns någon skyddsbåt. De större rekryteringsfartygens vana var att sända två båtar varje gång man hade ett ärende i land. Medan den ena landade vid stranden, låg den andra ett stycke därifrån för att betäcka strandexpeditionens reträtt, i fall oroligheter utbröto. Arangi var för liten för att ha en båt på däcket och kunde ej gärna bogsera två i aktern, så att van Horn, som var den djärvaste av alla slavfraktarna, saknade detta viktiga skydd.

Tambi styrde på van Horns dämpade kommando parallellt med stranden. Där mangroverna upphörde och en hög sluttning med trampad väg sträckte sig ner till vattenbrynet, gav van Horn roddarna en vink att backa med årorna. Höga palmer och resliga, lummiga träd höjde sig över djungeln på detta ställe och stigen tog sig ut som ett schakt i den täta gröna väggen av tropisk vegetation.

Van Horn spejade efter något livstecken på stranden, tände en cigarr och förde handen till ländskynket för att övertyga sig om att han hade dynamitröret instucket mellan livskynket och bara kroppen. Den tända cigarren var avsedd att, i händelse av behov, sätta eld på dynamitröret. Och röret var så kort att det, kluvet i ändan för att tändsatsen av en säkerhetständsticka skulle få rum där, ej gick åt mer än tre sekunder mellan det ögonblick då cigarren tände och explosionen. Van Horn måste alltså handla kallblodigt, i händelse nöden tvingade. På tre sekunder måste han tända brandröret och kasta det

direkt på målet. Han trodde emellertid ej att han skulle behöva använda det och hade det endast till hands som en försiktighetsåtgärd.

Fem minuter gingo, och det var dödstyst på stranden. Jerry nosade på kaptenens bara ben liksom för att försäkra honom att han var honom nära, vad som än hotade dem från den fiendtliga tystnaden i land, ställde sig sedan med framtassarna på båtkanten och fortfor att vädra ivrigt och hörbart, resa nackhåret och morra dämpat.

»De äro där, all right», anförtrodde kaptenen honom, och med en leende sidoblick, en viftning på svansen och nedlagda öron vände Jerry åter sin nos mot stranden och fortfor att tolka djungelns rapport som fördes till honom av den kvava och nästan stillastående luftens lätta fläktar.

»Hej!» ropade van Horn plötsligt. »Hej, stick fram huvudet du, min gosse lilla!»

Och som genom ett trolleri vaknade den skenbart utdöda stranden till liv. I en blink visade sig hundra resliga vildar. De bröto fram överallt ur grönskan. Alla voro beväpnade, några med Snider-gevär och gamla ryttarpistoler, andra med pil och båge, långa kastspjut, stridsklubbor och långskaftade tomahawker. Som en blixt sprang en av dem ut i solskenet till det öppna ställe där vägen och vattnet möttes. Utom bjäfset var han naken som Adam före syndafallet. En enda fjäder reste sig från hans ulliga, blanka svarta hår. En polerad nål av vitt snäckpetrifikat med vassa spetsar var stucken genom

ett hål i skiljeväggen mellan hans näsborrar och stack ut fem tum tvärs över hans ansikte. Omkring hans hals, på ett snöre av kokosnötfibrer, hängde ett elfenbensvitt halsband av vildgaltbetar. Ett strumpeband av vita kaurimusslor omgav det ena benet strax nedanför knäet. En eldröd blomma var kokett instucken över det ena örat, och genom ett hål i det andra örat hade han trädt in en grissvans så nyligen avhuggen att den ännu blödde.

Då denne australiske sprätt sprang ut i solskenet, satte han sin bössa i position utmed höften, så att dess vida mynning pekade direkt på van Horn. Denne var lika snabb i vändningarna. Lika hastigt hade han ryckt till sig sin bössa och siktade med den från höften. Så stodo de och sågo på varandra med döden i sina fingertoppar, fyrtio fot ifrån varandra. Mellan dem gapade också en miljon år, från barbari till civilisation, tvärsöver den smala fyrtio fots klyftan. Det svåraste för en modern, utvecklad människa är att glömma sin urtidsfostran. Det lättaste av allt för honom är att glömma sin modernitet och glida tillbaka genom tiderna till den tjutande vilda åldern. En lögn midt i ansiktet, ett slag i synen, ett sting av svartsjuka i hjärtat kan i ett ögonblick förvandla en filosof från det tjugonde århundradet till en aplik trädvarelse som slår sig för bröstet, skär tänderna och ser rödt.

Så var det med van Horn. Men med en viss skillnad. Han satt gränsle över tiden. Han var på samma gång alltigenom modern och alltigenom pri-

mitiv, i stånd att kämpa med blodiga tänder och klor, men angelägen att förbli modern så länge han med sin vilja kunde betvinga denna staty med ebenholtssvart skinn och bländvita prydnader som stod midtför honom.

Det blev en lång tio sekunders tystnad. Till och med Jerry upphörde att morra, han visste ej varför. Fem tjog huvudskallejagande kannibaler vid brynet av djungeln, femton returnegrer från Su'u i båten, sju svarta matroser och en ensam vit man med en cigarr i munnen och en bössa vid sin höft och en irländsk terrier som reste ragg mot hans nakna vad iakttogo en högtidlig tystnad under dessa tio sekunder, och ingen av dem visste eller anade vad följden skulle bli.

En av returnegrerna i fören av valbåten gjorde fredstecknet med utsträckt hand och vapenlös och började snattra på den okända Su'u-dialekten. Van Horn fortfor att sikta och väntade. Sprätten sänkte sitt gevär, och alla de personer som utgjorde tavlan började andas lättare.

»Mig god man», gnällde sprätten halvt som en fågel halvt som en dvärgpyssling.

»Ni för mycket dum», svarade van Horn barskt, i det han lade ned sitt gevär på aktertoften, gav roddarna och styrmannen en vink att svänga båten rundt och blossade på sin cigarr så liknöjdt som om ej ögonblicket nyss förut hade gällt liv eller död.

»Hör nu», forfor han i retligt överlägsen ton, »hur kan det falla er in att sikta på mig med bössan?»

Jag inte *kai-kai* (äta) er. Om jag kai-kai er min mage vända sig ut och in. Och om ni kai-kai mig, er mage vända sig ut och in. Och edra egna Su'u-gossar ni väl inte vilja kai-kai? Su'ugossarna vara edra bröder. För länge sedan, för tre monsuner sedan, jag tala till dem ärliga ord. Jag säga gosse komma tillbaka om tre monsuner. Nu de tre monsuner vara slut, gossarna komma tillbaka.»

Båten hade nu svängt om och van Horn gjorde helt om för att se den Sniderbeväpnade språtten i ansiktet. På en ny signal av van Horn backade roddarna och drevo fram båten med aktern före mot vägens mynning. Och varje roddare höll sin åra i beredskap för att ta emot ett anfall och kände förstulet under segelduksskynket för att förvissa sig om att hans gömda Lee-Enfield-bössa var på sin plats.

»Ni alla vara all right sinnade mot oss?» frågade van Horn språtten, som svarade på Salomonsöarnas manér genom att halvblunda och knycka bakåt med huvudet på ett egendomligt morskt sätt.

»Det väl inte finnas kai-kai-Su'u-man bland er?»

»Icke frukta», svarade språtten. »Su'u-män alla all right. Sannerligen ingen Su'u-man göra stort oväsen. Ishikola, den store svarte hövding på denna plats, tala till mig att tala till er. Han säga alla elaka män stanna hemma i buskskog. Han säga stor vit master icke gå i land. Han säga goda snälla män hålla stor vit master kvar på fartyg.

Van Horn nickade vårdslöst som om upplysningen var av föga intresse, men han visste att denna

gång skulle Su'u ej lämna honom några nya rekryter. Han kommenderade returnegrerna akterut, en i sänder, för att gå i land, medan de andra tvingades att stå kvar på sina platser. Det var den taktik som brukades på Salomonöarna. Trängsel var farlig. Man kunde aldrig våga låta sina svarta komma tillsamman i större antal. Och van Horn, som rökte sin cigarr med överlägsen likgiltighet, höll sina skenbart ointresserade blickar fästade vid varje man som lunkade akterut med sin låda på axeln och steg i land. En i sänder försvunno de in i vägschaktet, och då den siste stigit i land gav han befallning att båten skulle ros tillbaka till fartyget.

»Ingenting att uträtta här den här gången», sade han till styrmannen. »Vi hiva ankar och ge oss av i morgon bittida.»

Den korta tropiska skymningen blandade hastigt ihop dagsljus och mörker. Där uppe hade alla stjärnor trädt fram. Icke den svagaste vind fläktade över vattnet, och den fuktiga hettan kom bägge männens ansikten och kroppar att bada i ymnig svett. De åto långsamt sin på däcket framsatta kvällsmat och torkade oupphörligt den plågsamma svetten ur ögonen.

»Varför har man kommit till Salomonöarna, det helvetet», klagade styrmannen.

»Och stannat där», instämde kaptenen.

»Jag är för upprött av feber», brummade styrmannen. »Jag skulle dö, om jag gav mig härifrån. Det måste bli vinter för att man skall bli av med febern. Jag var sängliggande då jag kom till Sydney.

De måste föra mig till sjukhuset i ambulansvagn. Jag blev allt sämre och sämre. Doktorerna sade mig att det enda jag hade att göra var att ge mig tillbaka dit där jag hade fått febern. Om jag gjorde det, kunde jag få leva länge. Om jag stannade i Sydney, var det snart slut. De skickade mig ombord i en annan ambulansvagn. Och det var allt vad jag såg av Australien under min permission. Jag vill inte stanna kvar på Salomonöarna. De ä' ett riktigt helvete. Men jag måste — eller också krevera.»

Han skakade ut ungefär trettio gram kinin i ett cigarrettpapper, tittade buttert på dem ett ögonblick och sväljde dem sedan i ett tag. Det påminde van Horn om vad han hade att göra; och han sträckte ut handen efter flaskan och tog sig en lika stor dosis.

»Bäst är att sätta upp ett skyddstäcke», sade han.

Borckman skickade flera av besättningen att spänna upp en tunn pressenning som en skärm längs den sida av Arangi som var vänd åt stranden. Det var ett försiktighetsmått mot kulor som kunde komma från mangroverna, till vilka det endast var hundra fot.

Van Horn skickade ner Tambi för att han skulle bära upp fonografen och spela upp de tio tolv gnisslande och rossliga melodier som redan avhasplats tusen gånger. Under musiken kom van Horn ihåg flickan och lät hämta upp henne från det mörka förrådsrummet för att hon skulle få höra på den. Hon såg slött på den store vite husbonden med ögonen uppspärrade av rädsla, och hennes kropp upp-

hörde ej att darra förr än en lång stund efter att han lagt ned henne. Fonografen frågade hon ej efter. Hon var endast rädd — rädd för denne förfärlige vite man som alldeles säkert skulle komma att äta upp henne.

Jerry släppte ett ögonblick kaptenens smekande hand för att gå och lukta på henne. Det var hans skylighet. Han kände genast igen henne. Vad som än hände, om månader eller år gingo, skulle han alltid känna igen henne. Han återvände till kaptenens lediga hand som åter började smeka honom. Med den andra höll han cigarren som han rökte.

Den våta, kvalmiga hettan blev allt mera tryckande. Luften stank av den fuktiga gödsellukten från mangrovekärren. Den gnisslande musiken väckte Borckmans minnen från hamnar och andra ställen i gamla världen, och han låg framstupa på det heta däcket och trummade takten med sina bara tår, medan han mumlade fram en ändlös monolog av svordomar. Men van Horn med den flämtande Jerry under sin hand fortfor helt lugnt och filosofiskt att röka och tände en ny cigarr, då den första blev slut.

Han ryckte hastigt till vid det svaga plasket av åror, som han hörde först av alla ombord. Det var Jerrys dova morrning och resta nackhår som väckt van Horns uppmärksamhet. Han tog upp dynamitröret ur vecket på sitt ländstycke och tittade på cigarren för att övertyga sig om att den brann, reste

sig därefter hastigt men med skenbar likgiltighet och gick fram till relingen.

»Vad heta ni?» ropade han ut i mörkret.

»Ishikola», lydde svaret av en darrande gubbfalsett. Innan van Horn sade något mera, lossade han halvt sin automatiska pistol ur dess hölster och sköt fram hölstret från höften till ljumsken så att han lätt kunde komma åt det.

»Hur många män ha ni med er?» frågade han.

»Inalles tio», ljöd den gamla rösten, »och en till.»

»Lägg då till långsides.» Utan att vända på huvudet och omedvetet sänkande handen till pistolkolven kommenderade van Horn: »Tambi! Hämta lyktan. Nej, inte här. Hissa den akterut i mesanriggen och håll skarp utkik.»

Tambi lydde och anbragte lyktan tjugu fot från det ställe där hans kapten stod. Det gav van Horn en fördel över de annalkande kanotmännen, ty lyktan som hängde ganska långt nere på taggtråden över relingen skulle klart belysa kanotens folk, medan han själv stod i halvmörker och skugga.

»Washee-washee», skyndade han på dem i befallande ton, medan de som voro i den osynliga kanoten ännu tvekade.

Nu plaskade årorna, och i lampskenet uppdök sedan den höga svarta förstäven av en krigskanot, krökt som på en gondol, inlagd med silverblänkande pärlemor; den långa smala kanoten som saknade utriggare; de blixtrande ögonen och svartblanka kropparna av de grovlemmade negrerna som lågo på knä

på bottnen och rodde; Ishikola, den gamle hövdingen som satt nedhukad midskepps och ej rodde, med en otänd, tom, kortskaftad lerpipa upp- och nedvänd mellan sina tandlösa käkar; och i aktern, som styrman, sprätten, idel svart nakenhet och vita prydnader, frånsett grissvansen i det ena örat och den purpurröda alteablomman som ännu flammade över det andra.

Man hade hört talas om att det ej behövts tio svarta för att äntra en negerfraktare med befäl av endast två vita män, och van Horns hand grep om kolven på pistolen, men han drog ej ut den ur hölstret, och han förde med vänstra handen cigarren till munnen och drog kraftig eld i den.

»Hallå, Ishikola, ditt förbannade gamla skadedjur», lydde van Horns hälsning på den gamle hövdingen, då sprätten med en skrapning av styråran mot kanotens sida och ett stycke under dess botten lade sin båt långsides med Arangi så att de båda farkosternas sidor berörde varandra.

Ishikola smålog upp i lyktskenet. Han smålog med sitt högra öga, som var det enda han hade kvar, ty det vänstra hade fallit offer för en pil i en djungelstrid under ungdomens dagar.

»Längesedan ert öga såg mig», svarade han.

Van Horn gycklade med honom på ett språk som han förstod om de sista hustrur han ökat till sitt harem med och hur många svin han betalat för dem.

»Ja», sade han till sist, »ni vara alldeles för rik.»

»Jag vilja komma ombord till er», föreslog Ishikola ödmjukt.

»Natten inte vara slut än», invände kaptenen, men tillade sedan som en eftergift gentemot den kända regeln att besökande ej tas emot ombord efter mörkrets inbrott: »Håll då båten långsides och kom ombord.»

Van Horn hjälpte artigt den gamle mannen att klättra över relingen, skreva över taggtråden och stiga ner på däck. Ishikola var en smutsig gammal vilde. En av hans »tambos» (*tambos* betyder »tabu» på melanesiska och *beche-de-mer*) var att vatten aldrig fick röra vid hans skinn. Han som bodde vid havet och i ett land med tropiska skyfall undvek med from fasa beröring med vatten. Aldrig sam eller vadade han, och alltid sprang han under tak då det kom en regnskur. Så var det ej med den övriga stammen. Det var den särskilda tambo som ålagts honom av djävulsdoktorerna. För andra av stammens män var det tabu att äta haj eller att handskas med sköldpaddor eller röra vid krokodiler eller fossila lämningar av krokodiler eller att någonsin smutsas av en kvinnas orena beröring eller se en kvinnas skugga falla över deras väg.

Ishikola, vars tambo var vatten, var alltså täckt med en skorpa av åratals smuts. Han var fjällig som en spetälsk, och med vissnat ansikte och hopskrumpen av ålder haltade han ohyggligt efter ett gammalt spjutsår i låret som tvingade honom att gå starkt lutad. Men hans enda öga glittrade skarpt och

ondskefullt, och van Horn visste att det såg och iakttog lika mycket som bägge hans ögon.

Van Horn skakade hand med honom — en ära som han endast beviljade hövdingar — och gav honom en vink att huka sig ned på däck bredvid den skräckslagna flickan, som började darra igen då hon påminde sig att hon en gång hört Ishikola bjuda fem tjog mjölkrika kokosnötter för att få äta upp henne till middag.

För att kunna känna igen honom längre fram måste Jerry nödvändigt lukta på denne obehaglige, linkande, nakne och enögde gamle man. Och då han nosat och lagt den särskilda lukten på minnet, måste han morra för att sätta sig i respekt och få en hastigt gillande blick från kaptenen.

»Präktig kai-kai, den hund», sade Ishikola. »Mig giva halv famn musselmynt för den hund.»

För en valp var det ett ganska godt anbud, ty en halv famn musselmynt hade samma värde som ett halvt engelskt pund, två och en halv amerikansk dollar eller ett halvt någorlunda stort fett svin.

»En famn musselmynt den hunden», avböjde van Horn, ty han visste med sig att han ej skulle sälja Jerry för hundra famnar eller för någon aldrig så fabelaktig betalning från en svart, men han satte ett så lågt pris över pari för att icke väcka misstankar bland de svarta om hur högt han egentligen värderade Biddys och Terrences guldpälsade son.

Ishikola förklarade sedan att flickan hade blivit mycket magrare och att han som praktisk bedömare

av kött denna gång ej ansåg sig kunna bjuda mer än tre tjog kokosnötter.

Efter denna behagliga konversation talade den vite husbonden och den svarte om många saker, den förre bluffade med den vite mannens överlägsenhet i intelligens och kunskaper, och den andre, hur primitiv diplomat han än var, bemödade sig att på känn och gissningar sluta sig till hur pass manstarka de fientliga krafter voro som hyste avsikter på hans Su'u-område, tio kvadratmil begränsade av havet och inåt land av de stamkrig som gingo längre tillbaka i tiden än de äldsta Su'u-myter. I evighet hade huvuden tagits och kroppar ätits upp, än på den ena sidan, än på den andra, av de för tillfället segrande stammarna. Gränserna hade förblivit de samma. På sitt ofullkomliga *beche-de-mer*-språk försökte Ishikola få veta Salomonöarnas allmänna ställning gentemot Su'u, och van Horn höll sig ej för god att spela samma oärliga diplomatspel som så ohederligt idkas i världmakternas kanslier.

»Mig tala», sade van Horn slutligen, »ni för mycket elaka män på detta ställe. Ni taga för många huvuden, ni kai-kai för mycket långfläsk». — Långfläsk betyder »helstekt människa».

»Så ni tala! Det vara längesedan han svart man från Su'u taga huvuden och kai-kai långfläsk», genmälde Ishikola.

»Sannerligen alldeles för mycket på detta ställe», svarade van Horn. »Men här kryssa alldeles i närhe-

ten stort krigsfartyg som skall läsa lagen och profeterna för Su'u.»

»Vad heta stora krigsskepp som kryssa mellan Salomonöar?» frågade Ishikola.

»*Cambrian* heta skeppet», ljög van Horn som mycket väl visste att ingen engelsk kryssare hade synts till på Salomonöarnas farvatten under de sista två åren.

Samtalet höll på att bli en tämligen farsartad framställning av förhållandet mellan stater oberoende av deras storlek, då det avbröts av ett utrop från Tambi som sträckt ut en annan lykta över relingen och därvid gjort en upptäckt.

»Kapten, det finns gevär i kanoten!» utropade han.

Van Horn var med ett språng vid relingen och tittade ner över taggtråden. Ishikola var trots sin förvridna kropp i samma stund tätt bakom honom.

»Vad vill det säga att det ligga bössor på bottnen?» frågade van Horn med ovilja.

Sprätten i aktern tittade upp med spelad likgiltighet och försökte med foten maka gröna löv över de utskjutande kolvarna av flera gevär, men förvärrade endast saken genom att blotta dem ännu mera. Han lutade sig fram för att breda över löven med handen, men reste sig hastigt då van Horn röt till honom:

»Låt bli det där! Bort med handen!»

Van Horn vände sig mot Ishikola och låtsade sig bli ursinnig över detta gamla alltjämt upprepade knep.

»Vad skall det betyda att ni lägga till långsides med bössor i båten?» frågade han.

Den gamle kustbohövdingen rullade med ögonen och blinkade med spelad dumhet och oskuld.

»Jag sannerligen vara mycket ond på er», fortfor van Horn. »Ishikola, ni mycket elak människa. Vräk honom överbord.»

Den gamle linkade över däcket med större fart än han utvecklat då han kom ombord, klev över taggtråden utan hjälp och släppte sig utan hjälp ner i kanoten och tog knipslugt fotstöd med sitt oskadade ben. Han plirade upp för att be om förlåtelse och bedyra sin oskuld. Van Horn vände bort huvudet för att dölja sitt leende, men skrattade sedan oförställt då den gamle skälmen visade sin tomma pipa och sade i lismande ton:

»Ni kanske ge mig litet tobak?»

Medan Borckman gick efter tobaken, höll van Horn ett tal till Ishikola om den heliga plikten att tala sanning och hålla sina löften. Sedan lutade han sig ut över taggtråden och räckte ner fem tobaksflätor.

»Sannerligen», hotade han, »jag en dag göra slut på er, Ishikola. Ni ingen god vän vid saltvatten. Ni stort dumhuvud i buskskogen.»

Då Ishikola försökte protestera, avspisade han honom med ett snäsigt: »Sannerligen, ni prata alldeles för mycket dumheter med mig.»

Kanoten låg ännu kvar. Sprättens fot försökte förstulet treva på Snidergevärens kolvar under löven, och Ishikola ville ogärna ge sig av.

»Washee-washee!» ropade van Horn plötsligt i befallande ton.

Roddarna lydde ofrivilligt utan något kommando från hövdingen eller språtten, och kanoten sköt med djupa, starka årtag in i det omgivande mörkret. Lika hastigt drog van Horn sig tillbaka tio tolv yards på däcket för att ingen på måfå avfyrad kula skulle träffa honom. Han hukade sig ned och lyssnade efter plasket av åror som blev allt avlägsnare.

»All right, Tambi», sade han lugnt. »Fortsätt nu med musiken.»

Och medan »Den röda vingen» snörvlade fram sin banala melodi, lade han sig ned med armbågen stödd mot räcket, rökte sin cigarr och tryckte smeksamt Jerry intill sig.

Medan han rökte såg han stjärnorna plötsligt fördunklas av ett regnmoln som drev åt lovart eller det håll som väl något så när motsvarade lovart. Han väntade tills det skulle bli dags att skicka ner Tambi med fonografen och märkte därvid att bushflickan såg på honom med stel skräck. Han nickade med halvslutna ögon och uppåtvändt ansikte och gjorde en samtyckande åtbörd åt kajuttrappan till. Hon lydde som en piskad hund, reste sig med svårighet, började åter darra och såg sig oupphörligt om, alltjämt lika rädd för den store vite husbonden som skulle komma att äta upp henne en dag, det var hon övertygad om. Van Horn kände sig helt bedrövad över sin oförmåga att övertyga henne om sina goda avsikter tvärsöver den seklernas avgrund som skiljde dem åt, och hon smög sig bort till kajuttrappan

och kravlade utför den med fötterna först som en ofantlig mask med stort huvud.

Sedan han skickat Tambi efter henne med fonografen, fortfor han att röka medan det vassa, nålfina regnet svalkade hans heta lemmar.

Det regnade endast i fem minuter. Sedan trädde stjärnorna åter fram på himlen, och från däcket och mangrovekärren uppstego åter illaluktande dunster, och den kvävande hettan insvepte allt.

Men van Horn hade aldrig varit sjuk, med undantag av febern, och var ej heller rädd för att bli det, så att han tänkte ej på att skicka efter en filt att breda över sig.

»Ni har första vakten», sade han till Borckman. »Jag purrar er inte i morgon bittida förr än jag fått fart i skutan.»

Han lade huvudet mot sin högra arm, tryckte med den vänstra Jerry till sitt bröst och somnade.

Så levde äventyrslystna vita och infödda svarta sitt liv dag efter dag på Salomonöarna, grälade och köpslogo, de vita sökte få behålla kvar sitt huvud på axlarna, och de svarta ansträngde sig lika hårdnackat att få huvudet av de vitas axlar och på samma gång själva slippa undan oskadda.

Och Jerry, som endast kände till Meringelagunens värld, kom nu under fund med att fartyget Arangis och Malaitaöns nya världar voro ungefär samma sak och åsåg den ständiga kampen mellan de vita och de svarta med en viss förståelse.

TIONDE KAPITLET.

I DAGGRYNINGEN satte Arangi sig i rörelse; hennes segel hängde tunga i den döda luften, medan besättningen knogade vid årorna i valbåten för att bogsera ut henne genom det smala sundet. En gång, då fartyget drivet av en kastvind, kom nära grunden över vilka vattnet bröt sig invid stranden, drogo de svarta ombord sig intill varandra i en förskräckelse som påminde om de skrämda fårens i en fålla, då en vild skogsrövare tjuter utanför. Och van Horns rop till roddarna: »Washee-washee! Annars skall fan ta er!» voro alldeles onödiga. Besättningen reste sig halvt från roddbänkarna medan de lade in hela sin styrka i varje årtag. De visste vilket hemskt öde som skulle drabba dem, om den av vattnet spolade korallklippan grep tag i Arangis köl. Och de kände precis samma fasa som den skräckslagna flickan i proviantrummet. Mer än en gosse från Langa-Langa och Somo hade måst utgöra kalasmat vid Su'u-fester, liksom Su'u-gossarna vid tillfälle hade fått göra samma tjänst vid festmåltider på Langa-Langa och Somo.

Då spänningen var över och Arangi klarat sig, vände sig Tambi, som stod vid ratten, till van Horn och sade: »Min fars broder komma för länge sedan som matros till den här trakten. Min fars broder vara på stor skonare. På denna plats Su'u allt förbi. Su'u-folket äta upp min fars broder helt och hållet.»

Van Horn kom ihåg »Fair Hathaway» som för femton år sedan hade blivit plundrad och bränd av Su'u-folket, sedan hela besättningen blivit dödad. Salomonöarnas befolkning var verkligen ännu vildar i början av nittonhundratalet, och den stora ön Malaita var i sanning den vildaste av alla Salomonöarna.

Han lät tankfullt sin blick vandra uppför öns sluttningar till sjömärket Koloratberget, som var klädt med gröna skogar ända upp till sin molnkransade topp fyra tusen fot uppe i luften. Smala rökpelare höjde sig från sluttningarna och de lägre topparna, och allt flera började visa sig.

»Sannerligen», fnittrade Tambi, »många bakom buskar ha ögon på er.»

Van Horn smålog till tecken att han förstått. Han visste, tack vare den gamla metoden att telegrafera genom röksignaler, att det gått bud från by till by och från stam till stam, att en arbetarerekrytör var på väg utmed kusten.

För en frisk sidevind som blåst upp i soluppgången flög Arangi hela förmiddagen norrut, och kursen tillkännagavs alltjämt av allt flera röktungor

som förde samtal mellan de gröna bergstopparna. Vid tolvtiden stod van Horn, alltjämt uppvaktad av Jerry, i fören och höll utkik, medan Arangi lovade hårdt för att löpa in mellan två palmbevuxna holmar. Det var nödvändigt att hålla utkik efter grunden, ty korallrev reste sig överallt från det turkosblåa djupet och genomlöpte hela skalan av grönt från den mörkaste nefrit till den blekaste turmalin, och däröver antog vattnet skiftande färgnyanser, bröt sig lättjefullt eller sände upp vita fontäner av solbelyst stänk.

Rökpelarna på höjderna blevo pratsjuka, och långt innan Arangi hunnit genom sundet, hade hela kusten på läsidan, från saltvattenfolket vid stränderna till de avlägsnaste busklandsbyar, fått veta att arbetarvärvaren var på väg till Langa-Langa. Då lagunen, som bildades av ökedjan utanför kusten, öppnade sig, började Jerry få väderkorn av byarna på skären. Kanoter, många kanoter, roende eller seglande bidevind för den tilltagande sydostpassaden med utspända palmblad i stället för segel, ilade över lagunens släta yta. Jerry skällde morskt på dem som kommo närmast, reste ragg och spelade på ett skräckinjagande sätt mäktig beskyddare för den vita gud som stod bredvid honom. Och efter varje sådan varning stötte han lätt sin svala, fuktiga nos mot den solupphettade huden på kaptenens ben.

Väl ute på lagunen länsade Arangi undan med präktig sidevind. Efter en rask halvmil lade hon bi, tog in förseglen under ett väldigt slående i storse-

gel och mesan och kastade ankar på femtio fots vatten, som var så klart att man kunde se vartenda större, refflat musselskal på korallbottnen. Valbåten behövde ej användas för landsättningen av Langa-Langas returarbetare. Hundratals kanoter lågo längs bägge sidorna av Arangi, och varje svarting med låda och klocka hälsades med rop från släktingar och vänner på stranden.

Under så livlig stämning tillät van Horn ingen att komma ombord. Melanesier äro, i olikhet mot boskap, lika benägna att rusa till angrepp som på flykt. Två man av besättningen stodo bredvid gevären på skejlejtet. Borckman och halva besättningen skötte arbetet ombord. Med Jerry bredvid sig och noga tillseende att ingen kunde anfalla honom bakifrån, övervakade van Horn Langa-Langa-männens landsättning och höll ett vaksamt öga på den andra halva besättningen, som vaktade den taggtrådsskyddade relingen. Och varje Somo-neger satt på sin låda för att hindra den från att bli vräkt ner i de väntande kanoterna av någon Langa-Langa-man.

Inom en halvtimme var den larmande skaran på väg till stranden. Endast några få kanoter lågo kvar, och från en av dessa vinkade van Horn till Nau-hau, den störste hövdingen inom Langa-Langas stam, att komma ombord. I olikhet med de flesta stora hövdingar var Nau-hau ung och, olik de flesta melanesier, vacker, till och med skön.

»Hell, konung av Babylon», hälsade van Horn honom, ty han kallade honom så på grund av in-

billat semitiskt släkttycke och den brutala maktfullkomlighet som satt sin prägel på hans ansikte och hans sätt.

Född och uppfödd i nakenhet trädde Nau-hau fram på däcket käckt och utan blygsel. Hans enda klädesplagg var en sadelgjord spänd om livet. Mellan denna och bara kroppen hade han stuckit in den nakna klingan av en tio tums kniv. Hans enda prydnad var en vit djup porslinstallrik som på ett snöre av kokosfibrer hängde ner från halsen så att den satt platt på bröstet och halvt dolde de kraftiga musklerna. Det var en ovärderlig skatt. Ingen Malaitaman som han någonsin hört talas om ägde en hel sopptallrik.

Lika litet som nakenheten gjorde sopptallriken honom löjlig. Han var kunglig. Hans far hade varit kung före honom, och han hade visat sig större än sin far. Liv och död bar han i sina händer och i sitt huvud. Han hade ofta utövat denna rätt, i det han ropat till sina undersåtar på Langa-Langas tungomål: »Slå ihjäl den och den», eller »du skall leva». Emedan hans far ett år efter sin abdikation hade varit nog dåraktig att blanda sig i sonens regering, hade han kallat till sig två män och låtit dem dra till ett rep av kokosfibrer omkring faderns hals så att han kvävdes. Emedan hans favorithustru, mor till hans förstfödde, av enfaldigt kelande ömhet djärvts kränka en av hans kungliga tambos, hade han låtit döda henne och hade själv egennyttigt och samvetsgrant ätit upp henne ända till märgen i hennes

krossade benpipor utan att dela med sig en bit ens till sina bästa vänner.

Kunglig var han av naturen, genom uppfostran och handlingar. Han förde sig med kunglig självmedvetenhet. Han såg kunglig ut — som en ståtlig hingst eller ett lejon kunna se kungliga ut på en tavla. Han var ett grant djur, en skuggbild av de majestätiska erövrare och regenter som — högre upp på utvecklingens skala — ha uppträdt i andra tidevarv och på andra orter. Hans sätt att föra sin kropp, sitt bröst och sitt huvud var kungligt. Kungligt var hans sätt att se likgiltigt och oförsynt med sina ögon under tunga ögonlock.

Kungligt modig var han i detta ögonblick på Arangi, fastän han visste att han gick på dynamit. Han hade för länge sedan gjort den bittra erfarenheten att varje vit man själv var lika mycket dynamit som det hemlighetsfulla dödsspridande kastvapen han ibland använde. Som liten gosse hade han varit med på en av kanoterna som angrepo sandelträkuttern — den hade till och med varit mindre än Arangi. Han kunde aldrig glömma detta mysterium. Två av de tre vita männen hade han sett dödas på däcket och deras huvuden huggas av. Den tredje hade, alltjämt kämpande, för endast en minut sedan tagit sin tillflykt under däck. Så hade kuttern med alla sina skatter av bandjärn, tobak, knivar och kalikå flugit i luften och fallit ner i sjön i form av små smulor, förvandlats till ingenting. Det hade varit dynamit — *det hemlighetsfulla.* Och han, som

genom en lycklig slump hade slungats i luften oskadd, hade dragit den slutsatsen att de vita männen själva voro dynamit, gjorda av samma materia varmed de sköto snabba stim av rödfisk eller i nödens yttersta stund sprängde i luften sig själva och de fartyg varmed de färdades på havet från avlägsna orter. Och på detta ostadiga och dödsskrämmande ämne, varav han visste att van Horn var danad, trampade han ändå nu tungt med hela sin imponerande kropp och djärvdes utmana det med sin hänsynslöshet även med risk att det skulle explodera.

»Hör på», började han, »vad kalla ni det att låta migs män stanna hos er för länge?» — Vilket var en sanningsenlig och korrekt beskyllning för att de arbetare van Horn nyss återlämnat hade varit borta i tre och ett halvt år i stället för tre.

»Ni tala så att jag bli mycket ond på er», fräste van Horn och tillade sedan diplomatiskt, i det han dök ned med handen i en uppslagen halvlåda med tobak och tog upp en handfull av dess innehåll: »Mycket bättre att ni röka och tala godt tal.»

Men Nau-hau gjorde en gravitetiskt avvisande åtbörd, fastän han brann av begär att ta emot gåvan.

»Fullt upp tobak hos mig», ljög han. »Vad kalla ni män gå bort och icke komma tillbaka?» frågade han.

Van Horn drog upp den långa, slankiga räkenskapsboken ur vecket på sitt ländskynke, och medan han genomögnade dess sidor, imponerade han på Nau-hau med dynamiten i den vite mannens över-

lägsna förmåga att placera sitt minne på de nedsuddade bladen av en bok i stället för inne i sitt huvud.

»Sati», läste van Horn och markerade stället med sitt finger, medan han delade sin uppmärksamhet mellan det skrivna och den svarte hövdingen, och denne å sin sida funderade över möjligheterna att komma bakom honom och med den enda knivstöt han kände så väl till skära av den andres ryggmärg bak i nacken.

»Sati,» läste van Horn. »I början av förra monsunen vid denna tid Sati bli för mycket sjuk i magen, och till sist bli alldeles slut på honom», översatte han till *beche-de-mer* den nedskrivna anteckningen: *Död i rödsot 4 juli 1901.*

»Sati arbeta mycket, lång tid», påpekade Nau-hau. »Vad bli hans pengar?»

Van Horn räknade i huvudet efter anteckningarna.

»Tillsammans han göra sex tio pund och två pund guldmynt», lydde översättningen på sextiotvå pund i lön. »Jag betalade hans fader i lega två tio pund och fem pund. Själv Sati arbetat för tillsammans fyra tio pund och sju pund.»

»Varför inte mera än fyra tio pund och fem pund?» frågade Nau-hau, vars tunga kunde bemästra en så oerhörd summa, fastän hans hjärna icke gjorde det.

Van Horn höll upp handen.

»För brådtom, Nau-hau. Sati köpa dragkista på plantaget för två tio pund och ett pund. Alltså Sati ha att fordra två tio pund och sex pund.»

»Varför två tio pund och sex pund?» fortfor Nau-hau hårdnackat.

»Det vara vad jag ha att ge», svarade kaptenen kort.

»Ge mig två tio pund och sex pund.»

»Jag ger så tusan heller», svarade van Horn, och i hans blåa ögon tyckte sig den svarte hövdingen se en glimt av den dynamit varav vita män tycktes vara skapade, och i hans hjärna vaknade åter minnet av den blodiga dag då han först var med om en dynamitexplosion och slungades i luften.

»Vad heta den där gammal man i kanot?» frågade van Horn och pekade på en gammal man i en kanot långsides med fartyget. »Vara Satis far?»

»Han Satis far», bekräftade Nau-hau.

Van Horn gav den gamle mannen en vink att komma ombord, uppdrog åt Borckman att ha uppsikt över däcket och Nau-hau och gick ner för att ta fram pengarna ur sin kassakista. Då han kom tillbaka vände han sig till den gamle mannen utan att låtsa om hövdingens närvaro:

»Vilket namn?»

»Mig heta Nino», lydde det tremulerande svaret. »Sati migs son.»

Van Horn såg spörjande på Nau-hau, som nickade ja på det bakvända Salomonö-sättet, varefter van Horn räknade upp tjugusex guldmynt i handen på Satis far.

Genast räckte Nau-hau fram handen och mottog summan. Tjugu guldmynt behöll hövdingen för sig

själv och lämnade tillbaka de återstående sex till den gamle mannen. Detta angick icke van Horn. Han hade gjort sin skyldighet och betalat vad han skulle. En hövdings tyranni mot en undersåte hade han ingenting med att göra.

Båda herrarna, den vite och den svarte, voro någorlunda belåtna. Van Horn hade betalat ut pengarna till rätt person, Nau-hau hade på grund av sin kunglighet midtför van Horns ögon bestulit Satis far på lönen för Satis arbete. Nau-hau var icke höjd över ett begär att skryta. Han avvisade en erbjuden present av tobak, men han köpte en låda tobak av van Horn, betalade honom fem pund för den och ville nödvändigt ha den uppslagen för att kunna stoppa sin pipa.

»Finns många duktiga karlar på Langa-Langa?» frågade van Horn artigt för att konversera och visa sig obesvärad.

Kungen av Babylon gjorde en grimas, men värdigades ej svara.

»Jag kanske gå i land och se mig omkring», fortfor van Horn i utmanande ton och med ett visst eftertryck.

»Kanske för mycket obehag för er», svarade Nau-hau lika utmanande. »Kanske många elaka män kai-kai er.»

Det visste van Horn mycket väl, men ändå kände han vid denna hotelse samma retelse i hårrötterna som Jerry då han reste ragg.

»Hej, Borckman», ropade han. »Bemanna valbåten.»

Då valbåten låg långsides steg han ner först med överlägsen min och inbjöd sedan Nau-hau att göra honom sällskap.

»Hör på, kung av Babylon», mumlade han i hövdingens öra, då besättningen grep sig an med årorna, »om någon göra mig obehag, jag skjuta er det första jag gör. Sedan jag skjuta hela Langa-Langa. Ni följa med mig hela tiden jag gå och se mig omkring. Om ni inte tycka om gå med mig, det vara förbi med er på fläck.»

Och på stranden — ensam vit man åtföljd av en irländsk terriervalp med hjärtat översvallande av kärlek och en svart kung, som mot sin vilja hyste stor respekt för den vite mannens dynamit — gick van Horn barbent och med stoltserande hållning genom en befästad by på tre tusen själar, medan hans vite, på snapsar begivne styrman höll det lilla fartyget förankrat ett stycke ifrån stranden och hans svarta besättning med handen på årorna höll valbåtens akter mot stranden för att ta ombord den man de tjänade men som de icke älskade och vars huvud de med förtjusning skulle ha huggit av när som helst, om de icke varit så rädda för honom.

Van Horn hade ej ämnat gå i land, och att han gick i land efter hövdingens fräcka utmaning var endast av affärsintresse. I en timme strövade han omkring med högra handen alltid i närheten av kolven på pistolen som hängde vid hans ljumske och

ögonen aldrig för långt ifrån den motvillige Nau-hau bredvid honom. Ty i bistert vulkaniskt raseri var Nau-hau färdig att explodera vid första tillfälle. Och under dessa strövtåg fick van Horn se vad få vita människor ha sett, ty Langa-Langa och dess systeröar, sköna pärlor utströdda längs Malaitas kust, voro lika ojämförliga som outforskade.

Ursprungligen hade dessa små öar endast varit sandbankar och korallrev spolade av havet eller helt och hållet täckta av grundt vatten. Endast en stackars jagad varelse, som utstått otroliga vedermödor, kunde ha framsläpat en jämmerlig tillvaro på dem. Men sådana stackars jagade varelser, som överlevat blodbad i byarna eller flytt för hövdingars vrede och från ödet att kokas som långfläsk i grytan, kommo och höllo sig vid liv. De, som endast kände till busklandet, lärde känna saltvattnet och blevo stamfäder till en ras av saltvattenmän. De lärde sig fiskarnas och skaldjurens vägar, de uppfunno krokar och revar, nät och fiskdon och alla de olika listiga verktyg varmed den simmande födan kan magasineras från det växlande, ostadiga havet.

Sådana flyktingar rövade kvinnor från fastlandet, förökade sig och mångdubblades i antal. Med herkuliskt arbete i den brännheta solen erövrade de havet. De omgärdade sina korallrev och sandbankar med korallklippor stulna från fastlandet under mörka nätter. För att stå emot oceanbränningarna byggde de präktigt murverk utan murbruk eller huggjärn. Likaså stulo de från fastlandet, liksom råttorna stjäla

från människoboningar då människorna sova, kanotlaster, miljoner kanotlaster, av präktig, fet mylla.

Generationer och århundraden förgingo, och se, i stället för nakna, halvt överspolade sandbankar reste sig kringvallade citadell genomskurna av släpplankor för de långa kanoterna, skyddade mot fastlandet av lagunerna som utgjorde deras trånga farvatten. Kokospalmer, bananträd och höga brödfruktträd gåvo föda och skydd mot solen. Deras trädgårdar frodades. Deras långa, smala krigskanoter härjade kusterna och utkrävde hämnd för deras förfäder på avkomlingarna av dem som hade förföljt dem och velat äta upp dem.

Liksom de flyktingar och renegater som slogo sig ned på Adriatiska kustens saltvattensmarskland och byggde det mäktiga Venedigs palats på sina djupt nedslagna pålar, byggde dessa stackars jagade svarta på sin makt tills de blevo herrar över fastlandet, behärskade trafik och farleder och tvingade bushmännen att för alltid stanna i sina buskskogar och aldrig våga sig ner till saltvattnet.

Och här på skådeplatsen för kustfolkets övermodiga framgångar drev van Horn omkring på måfå utan tanke på att han kunde drabbas av en hastig död, medveten om att han höll på att lägga grunden till goda affärer i framtiden beträffande värvning av arbetare för plantager tillhörande andra äventyrslystna vita män på fjärran öar, som voro mindre storstilat dristiga än han.

Och då van Horn efter en timme satte ned Jerry

på valbåtens aktertoft och själv följde efter, lämnade han efter sig på stranden en häpen och undrande kunglig svart hövding, mer än någonsin full av respekt för de av dynamit danade vita männen, som förde till honom tobak, kalikå, knivar och yxor och obevekligt skördade vinst av denna handel.

ELFTE KAPITLET.

DÅ van Horn kom ombord igen, bröt han genast upp, hissade segel, lyfte ankar och begav sig ut på sin tiomilsfärd uppåt lagunen till Somo i lovart. Under vägen sade han till i Binu för att hälsa på hövdingen Johnny och landsätta några returnegrer. Sedan bar det av till Somo och därmed var resan för alltid slut för Arangi och många av dem som voro ombord.

Den behandling van Horn fick i Somo var alldeles motsatt den han fått i Langa-Langa. Så snart returnegrerna voro landsatta, och det var redan gjort halv fyra på eftermiddagen, bjöd han hövdingen Bashti komma ombord. Och hövdingen Bashti kom, mycket pigg och rörlig trots sin höga ålder och mycket godmodig — så godmodig att han till och med erbjöd sig att ta med sig tre av sina äldre hustrur ombord. Något sådant hade aldrig händt förr. Aldrig hade han tillåtit någon av sina hustrur att visa sig för en vit man, och van Horn kände sig så hedrad att han presenterade var och en av dem en lerpipa och ett dussin tobaksstänger.

Fastän det var sent på eftermiddagen var passadvinden frisk, och Bashti, som hade tagit lejonparten av den avlöning som tillfallit fäderna till två unga arbetare som hade dött, gjorde rikliga inköp av Arangis varuförråd. Då Bashti utlovade en mängd nya rekryter, påyrkade van Horn, som var van vid vildarnas opålitlighet, att få göra upp saken genast. Bashti gjorde invändningar och föreslog följande dag. Van Horn envisades att det var bäst att smida medan järnet var varmt och stod så på sig att den gamle hövdingen skickade en kanot i land för att samla ihop de arbetare som utvalts till att bege sig till plantagen.

»Nå, vad sägs?» frågade van Horn Borckman som såg ovanligt dimmig ut på ögonen. »Aldrig har jag sett den gamle skälmen så vänlig. Har han några hemliga avsikter?»

Styrmannen betraktade de många kanoter som lågo långsides, lade märke till de många kvinnor som voro i dem och skakade på huvudet.

»Då de ämna ta sig för något, skicka de alltid sina kvinnor till skogs», sade han.

»Man vet aldrig var man har de där negrerna», brummade kaptenen. »De kunna ha brist på fantasi, men en eller annan gång hitta de ändå på något nytt. Bashti är den slugaste gamle neger jag någonsin har sett. Vad hindrar honom från att fundera ut just den planen och sedan göra raka motsatsen? Att de aldrig haft sina kvinnor med sig då något

ofog var i görningen är intet bevis på att de alltid använda samma taktik.»

»Inte ens Bashti är nog slipad att kunna genomföra en sådan intrig», invände Borckman. »Han tycker att han är snäll och frikostig. Han har ju redan köpt fyrtio skålpund varor av er. Det är därför han vill göra upp om en ny uppsättning arbetare, och jag slår vad om att han hoppas hälften av dem ska dö, så att han kan få bära upp deras avlöning.»

Allt detta var mycket resonligt. Van Horn skakade emellertid på huvudet.

»Se i alla fall noga upp med allting», förmanade han. »Och kom ihåg, att vi två få aldrig vara nere under däck på samma gång. Och inga flera snapsar, kom ihåg det, tills vi äro ifrån hela det här klabbet.»

Bashti var otroligt mager och oerhört gammal. Han visste ej själv hur gammal han var, men han visste att ingen i hans stam hade varit född då han var en ung gosse i sin by. Han kom ihåg dagarna då några av de ännu levande gamla männen hade kommit till världen, och i motsats till honom voro de nu utlevade, darrande av ålderdomssvaghet, surögda, tandlösa, döva eller lama. Alla sina egna förmögenheter hade han i behåll. Han skröt till och med av att han ännu hade ett dussin slitna tänder att tugga med. Ehuru han ej längre hade kvar sin ungdoms uthållighet, var hans tankeförmåga ännu lika självständig och klar som den alltid hade varit. Det var tack vare hans klokhet som hans stam nu var

starkare än den varit då han först blev dess styresman. Han hade varit en melanesisk Napoleon i smått. Som krigare hade hans skarpsinnighet satt honom i stånd att utvidga bushmännens gränser. Ärren på hans skrumpna kropp vittnade om att han hade kämpat bland de främsta. Som lagstiftare hade han uppmuntrat och befordrat styrka och duglighet inom sin stam. Som statsman hade han alltid varit ett steg framför sina grannhövdingar i fråga om att sluta fördrag och bevilja koncessioner.

Och med sin ännu livliga intelligens till hjälp hade han nyss uttänkt en plan varigenom han skulle kunna överlista van Horn och lura det stora brittiska riket som han hade mycket liten aning och ännu mindre kunskap om.

Ty Somo hade en historia. Det var ett underligt land, en saltvattenstam som bodde vid lagunen, där man antog att endast bushmän bodde. Somos legender kastade ett glimmande ljus långt tillbaka i tidens mörker. En dag, så långt tillbaka i tiden att ingen kunde räkna ut när det var, hade Somo, son av Loti, som var hövding i öfästningen Umbo, tvistat med sin far och flytt för hans vrede tillsammans med ett dussin kanotlaster av unga män. Under två monsuner hade de varit stadda på irrfärder. Myten berättade att de hade kringseglat Malaita två gånger och härjat så långt i fjärran som Ugi och San Cristobal tvärsöver det vida havet.

Kvinnor hade de rövat efter framgångsrika strider, och till sist hade Somo, rik på kvinnor och avkom-

ma, landat på fastlandskusten, drivit undan bushmännen och grundlagt havsfästet Somo. Det var byggt nere vid stranden som andra öfästningar med vallförsedda korallklippor till skydd mot havet och sjörövare och släpplankor genom vallarna för de långa kanoterna. Baktill, där det trängde in i djungeln, liknade det alla andra oregelbundna negerbyar. Men Somo, den vidtskådande fadern till den nya stammen, hade utsträckt sina gränser långt upp i buskskogen över de mindre bergen, och på varje berg hade han byggt en by. Endast de modigaste av dem som tagit sin tillflykt till honom hade Somo tillåtit att sluta sig till den nya stammen. De svaga och fega hade de genast ätit upp, och de otroliga berättelserna om de många huvuden som prydde kanothusen voro en del av myterna.

Och denna stam, detta område och fäste hade Bashti i senare tider ärvt, och han hade förbättrat sitt arv. Och han hade ej slutat med att förbättra det. En lång tid hade han grubblat i hemlighet på att få den plan mogen, som hans hjärna nu längtade efter att få utföra. För tre år sedan hade stammen Ano-Ano, flera mil nedåt kusten, fasttagit ett rekryteringsfartyg, förstört det och hela dess besättning och bemäktigat sig fabelaktiga förråd av tobak, kalikå, pärlor och alla slags handelsvaror, bössor och ammunition.

Det straff som utkrävts var just ingenting att tala om. Ett halvt år därefter hade ett krigsskepp stuckit in näsan i lagunen, bombarderat Ano-Ano och

drivit dess invånare bort till buskskogen. De landsatta trupperna hade fåfängt förföljt dem inåt djungelvägarna. Till sist hade de nöjt sig med att skjuta ihjäl fyrtio feta svin och hugga ner hundra kokospalmer. Krigsskeppet hade knappt löpt ut till havs förr än Ano-Anos befolkning kom tillbaka till byn från skogarna. Granateld mot lätta halmkojor är icke synnerligt ödeläggande. Den saken var hjälpt genom några timmars arbete av kvinnorna. Vad de fyrtio döda svinen beträffar kastade hela stammen sig över deras kroppar, stekte dem på heta stenar och höll kalas. De unga skotten av de fällda palmerna åtos även, medan de tusentals kokosnötterna skalades, knäcktes, soltorkades och röktes till copra för att säljas till nästa handelsfartyg som for förbi.

Det utkrävda straffet hade således haft till resultat en skogsutflykt och ett kalas — och det slog an på den driftige och beräknande Bashti. Vad som var bra för Ano-Ano var säkerligen också bra för Somo. Eftersom de som seglade under brittisk flagga idkade den metoden att döda svin och hugga ner kokospalmer som godtgörelse för blodskulder och avhuggna huvuden, insåg Bashti ej något skäl varför han ej skulle dra fördel därav liksom Ano-Ano hade gjort. Det pris som möjligen måste betalas i en obestämd framtid stod i orimlig disproportion till de rikedomar man nu genast förvärvade sig. Dessutom var det över två år sedan det sista brittiska krigsfartyget visade sig i Salomonöarnas farvatten.

Med en ny präktig idé i sitt huvud böjde alltså

Bashti på nacken och gick in på att hans folk skulle få komma flockvis ombord och göra affärer. Mycket få av dem visste vari hans idé bestod eller att han ens hade någon idé.

Köpslåendet blev allt livligare, ju flera kanoter som lade till vid fartyget, och svarta män och kvinnor trängdes ombord. Sedan kommo rekryterna, nyfångade, unga, vilda varelser, rädda som djur. Men lydande föräldrarnas och stammens stränga bud, gingo de ner i Arangis kajuta, en i sänder, åtföljda av föräldrar och släktingar i familjegrupper, för att sammanträffa med den store, vite »master'n», som skrev in deras namn i en hemlighetsfull bok, lät dem bekräfta det treåriga arbetskontraktet genom att med högra handen vidröra pennan varmed han skrev och betalade förskott på första årets lön i varor till huvudmännen för deras respektive familjer.

Gamle Bashti satt bredvid och tog sin sedvanliga dryga tionde av varje förskott, medan hans tre gamla hustrur sutto ödmjukt nedhukade vid hans fötter och redan genom sin närvaro verkade förtroendeingivande på van Horn, som var i hög stämning på grund av att affären gick så bra. På det viset skulle hans Malaitaresa bli kortvarig, då han kunde avsegla med full last.

På däck, där Borckman höll skarp utkik på alla faror, travade Jerry omkring och nosade på de många benen av de många svarta han aldrig träffat förr. Vildhunden hade gått i land med returnegrerna, och av dessa hade endast en kommit tillbaka. Det var

Lerumie, och varje gång Jerry gick förbi honom reste han ragg, men utan att få något igenkännande till svar. Lerumie ignorerade honom kallt, gick ner under däck och köpte en handspegel och meddelade gamle Bashti med ett ögonkast att allt var redo och moget att bryta löst i första gynnsamma ögonblick.

Borckman på däck gav detta gynnsamma ögonblick. Det skulle ej ha skett, om han ej gjort sig skyldig till försumlighet och olydnad mot kaptenen. Han lät ej bli att snapsa. Han hade ingen känsla av vad som hotade. Akterut, där han stod, var däcket nästan tomt. Midskepps och i fören myllrade däcket av svarta män och kvinnor, blandade med besättningen. Han gick till jamssäckarna, som voro fastsurrade akter om mesanmasten, och tog sin butelj. Strax innan han drack såg han sig försiktigt om. Nära honom stod en oskadlig »Mary», medelålders, tjock, lunsig, illa växt, allt utom intagande, och över hennes höft satt ett två års barn gränsle och diade henne. Där hotade säkert ingen fara. Vidare var hon tydligen en vapenlös Mary, ty hon hade icke en klut på sig, där ett vapen kunde vara gömt. Borta vid relingen på tio stegs avstånd stod Lerumie och smålog mot handspegeln som han nyss köpt.

Det var i handspegeln Lerumie såg Borckman böja sig ner över jamssäckarna, räta upp sig och böja huvudet bakåt med buteljen för munnen och dess botten i vädret. Lerumie sträckte upp sin högra hand och gjorde ett tecken till en kvinna i en kanot

långsides med fartyget. Hon lutade sig hastigt ner efter något som hon kastade upp till Lerumie. Det var en långskaftad tomahawk; klingan en vanlig yxa och skaftet hemmagjort, ett svart, blankt stycke trä med konstlösa inläggningar av pärlemor och omsnört med kokosfibrer för att kunna tjänstgöra som handtag. Yxans egg var slipad vass som en rakkniv.

Liksom tomahawken flög ljudlöst genom luften till Lerumies hand, flög den i nästa ögonblick lika ljudlöst i handen på den tjocka Mary med dibarnet, som stod bakom styrmannen. Hon grep om handtaget med båda händerna, medan det på hennes höft ridande barnet höll sig fast i henne med bägge sina små armar, som nådde ett stycke om henne.

Hon väntade ännu med stöten, ty då Borckman böjde ner huvudet var det icke värdt att försöka skära av ryggmärgen i nacken. Många ögon åsågo den hotande tragedien. Jerry såg den, men förstod ingenting. Med all sin fientlighet mot negrer hade han ej väntat något angrepp från luften. Tambi, som händelsevis stod nära skejlejtet, såg — och räckte ut handen efter ett gevär. Lerumie såg Tambis rörelse och skyndade på honom med ett väsande ljud.

Borckman, som var lika omedveten om denna sin sista livssekund som han en gång varit om sin första, sänkte buteljen och sträckte fram huvudet. Den skarpa yxeggen träffade sitt mål. Vad Borckman kände eller tänkte i detta blixtsnabba ögonblick, då hans hjärna skildes från den övriga kroppen, är en gåta

som ingen dödlig kan lösa. Ingen, som fått sin ryggmärg sålunda avskuren, har någonsin med ett ord eller en viskning meddelat sina känslor och intryck. Lika hastigt som yxan huggit till sjönk Borckman helt tyst och slappt samman på däcket. Han rugglade ej, sprattlade ej. Han *föll ihop* som en plötsligt tömd luftsäck, som en hastigt genomstungen blåsa. Buteljen föll ur hans döda hand ner på jamssäckarna utan att gå sönder, men dess innehåll porlade småningom ner på däck.

Alltsammans hade gått så fort, att det första skottet från Tambis gevär bommade på kvinnan, innan Borckman riktigt hade sjunkit omkull. Det blev ej tid till något nytt skott, ty kvinnan slängde bort tomahawken, höll barnet med bägge händerna, rusade till relingen och hoppade överbord, så att den kanot, som råkade befinna sig under henne, kapsejsade.

Nu kom det en massa händelser på en gång. Från kanoterna på bägge sidorna om fartyget höjde sig en glittrande, blänkande svärm av pärlemorskaftade tomahawker, som lades i de väntande Somomännens händer på däck, medan kvinnorna på däck hukade sig ner och gledo ut ur trängseln. I detsamma som den kvinna som hade dödat Borckman hoppade över relingen, lutade Lerumie sig ner efter tomahawken, som hon tappat, och Jerry, som förstod att här skulle bli blodigt krig, högg tänderna i handen som räckte sig efter tomahawken. Lerumie reste sig och gav i ett starkt tjut uttryck åt allt det raseri och hat till valpen, som han samlat på i månader. Och då han

återtog upprätt ställning och Jerry kastade sig över hans ben, riktade han med hela sin kraft en spark mot hunden, och den träffade Jerry midt under buken och slungade honom i vädret.

I nästa sekund eller bråkdel av en sekund, medan Jerry flög genom luften över relingens taggtråd och överbord och bössor räcktes upp från kanoterna, fyrade Tambi av sitt nästa skott. Och innan den fot, varmed Lerumie sparkat, ännu fått fäste på däcket, fastän han på samma gång böjde sig för att ta upp tomahawken, fick han kulan midt i hjärtat och dignade ned i dödens armar, lika stilla som Borckman.

Innan Jerry nådde vattnet, var det förbi med glädjen över Tambis underbart lyckade skott, ty i det samma som han fyrade av det framgångsrika skottet rände en tomahawk in i hans nacke nedanför hjärnan och förmörkade för alltid för honom den ljusa synen av den havssköljda, solsvedda, tropiska världen. Lika fort expedierades hela den återstående besättningen — allt försiggick på en gång — och däcket blev en slaktarbod.

Vid smällen av gevär och larmet av dödstumultet dök Jerrys huvud upp ur vattnet. En karlhand räcktes ut över en kanotreling och lyfte honom i nackskinnet, och fastän han morrade och försökte bita sin räddare, var han mindre ursinnig än han var vildt orolig för kaptenen. Han visste, utan att forma ut det till tanke, att Arangi hade äntrats av den dunkelt anade yttersta ödeläggande makt, som allt liv instinktlikt fruktar och som endast människan känner

till och ger namnet »döden». Han hade sett Borckman falla. Han hade hört Lerumie skjutas ned. Och nu hörde han smällarna av gevär och skrik och tjut av triumf och skräck.

Hjälplös, hängande i luften vid nackskinnet, skrek och tjöt och storknade och hostade han, tills den svarte med ovilja slängde handlöst ner honom på kanotens botten. Han rusade upp och gjorde två hopp, ett upp på kanotens reling och det andra, förtvivlat, hopplöst och utan självbevarelseinstinkt, i riktning mot Arangis reling.

Hans framfötter hamnade en yard under målet, och han ramlade i sjön. Han kom upp, sam med vild fart, sväljde och storknade av saltvatten, medan han tjöt och skällde ut sin längtan att få komma ombord till kaptenen.

Men en tolv års pojke i en annan kanot, som hade åsett den svartes äventyr med Jerry, behandlade honom nu helt ogenerat, i det han slog först årbladet och sedan dess egg mot hans huvud, medan han sam. Och medvetslöshetens mörker spred sig i hans klara lilla av kärlek marterade hjärna, så att det var en slankig och orörlig valp, som den svarta gossen drog upp i sin kanot.

Under tiden, innan Lerumies spark förpassat Jerry ner i vattnet, medan han ännu var i luften, hade van Horn nere i Arangis kajuta i ett ljungande ögonblick drabbats av döden. Icke för intet hade gamle Bashti levat längst av alla stammens män och styrt visast av hela den långa raden styresmän sedan Somos tid.

Om han varit mera gynnad av tid och rum, skulle han mycket väl ha kunnat bli en Alexander, en Napoleon eller en svart Kahehameha. Som det nu var, spelade han sin roll utmärkt, storartat, i sitt begränsade lilla kungarike på kusten av den mörka kannibalön Malaita.

Och en sådan roll! Med godmodigt lugn och noggrant tillämpande sina rättigheter som hövding hade han smålett mot van Horn, givit de unga männen sin kungliga tillåtelse att förbinda sig till tre års plantageslaveri och utkrävt sin andel av var och ens förskottslön. Aora, som kunde kallas hans premiärminister och skattmästare, hade mottagit tionden genast då den utbetalades och stoppat ner den i stora nätpåsar av kokosfibrer. Bakom Bashti, nedhukad på kojens trälock, hade en spenslig och slätskinnad tretton års flicka fläktat bort flugorna från hans kungliga huvud med den kungliga flugviftan. Vid hans fötter hade hans tre gamla hustrur suttit hopkrupna, och den äldsta av dem, en tandlös och litet giktbruten gumma, hade varje gång hon nickade räckt honom en korg, flätad av palmblad.

Och alltjämt spetsande sina vaksamma gamla öron efter det första hotande ljudet från däck, hade Bashti nickat då och då och dykt ner med handen i den framräckta korgen — än efter betelnötter och kalkasken och det oundvikliga gröna bladet att svepa in tuggbussen i, än efter tobak att stoppa i sin pipsnugga eller tändstickor att tända pipan med, ty den tycktes ej vilja brinna bra och slocknade ofta.

Mot slutet hade korgen ständigt varit i närheten av hans hand, och så dök han ner däri för sista gången. Det var i det ögonblick, då kvinnans yxa hade fällt Borckman på däck och Tambi lossade det första skottet mot henne med sin Lee-Enfield-bössa. Och Bashtis vissnade gamla hand, vars översida hade ett nät av stora uppstående ådror varifrån allt hull förtärts av ålder, drog upp en stor pistol av så gammaldags modell att ett av Cromwells rundhuvuden kunde ha burit den eller att den mycket väl kunde ha kommit över med Quiros eller La Perouse. Det var en flintlåspistol, lång som en mans underarm, och den hade laddats samma eftermiddag av ingen mindre person än Bashti själv.

Bashti hade varit snabb, och van Horn var nästan lika snabb, men icke tillräckligt. Just som hans hand flög ner till den moderna självladdande revolvern, som uttagen ur sitt fodral låg lös i hans knä, brann den sekelgamla pistolen av. Den var laddad med två metallcylindrar och en rund kula och verkade som en kortpipig hagelbössa. Och van Horn såg dödens blixt och mörker, och hans »Goddam» dog bort outtalat från hans läppar, och hans fingrar, som halvt lyft upp revolvern, tappade den på golvet.

Men det gamla vapnet, som var för starkt laddat med svart krut, hade också en annan verkan. Det sprang sönder i Bashtis hand. Medan Aora med en kniv, som tycktes ha kommit från något mystiskt håll, grep sig an med att skära huvudet av den vita mastern, tittade Bashti ironiskt på sitt högra pek-

finger, som endast hängde fast med en skinnslamsa. Han tog det med sin vänstra hand, ryckte av det med en hastig knyck och kastade det flinande, på skämt, ner i palmbladskorgen, som hans hustru ännu höll upp till honom med den ena handen, medan hon med den andra tog sig för pannan som blödde av en skärva från den sönderspringande pistolen.

Samtidigt hade tre av de unga rekryterna tillsammans med sina fäder och farbröder kastat omkull och gjort slut på den ende av besättningen som fanns där nere. Bashti, som levat så länge att han blivit filosof och aktade smärtan föga och förlusten av ett finger ännu mindre. fnittrade och gav ett tjattrande uttryck åt sin belåtenhet och stolthet över dådets resultat, medan hans tre gamla hustrur, som endast levde av hans huvuds nickar, krälade nedanför honom på golvet under lismande och slaviskt tillbedjande lyckönskningar. De hade levat länge, men endast på grund av hans kungliga godtycke. De vältrade sig, snattrade och grimaserade vid hans fötter, ty han var herre över liv och död och hade även denna gång visat sig vara lika oändligt vis som så många gånger förr.

Och den magra, skräckslagna flickan låg, som en skrämd hare i öppningen av sin jordhåla, på sina händer och knän och tittade ut från proviantrummet på detta uppträde och visste att nu väntade kokgrytan på henne, och nu var hennes sista stund kommen.

TOLFTE KAPITLET.

VAD som tilldrog sig ombord på Arangi fick Jerry aldrig veta. Han visste, att det var en förstörd värld, ty han såg den förstöras. Gossen, som slagit honom på huvudet med åran, band säkert ihop hans ben och kastade upp honom på stranden innan han glömde bort honom för det spännande i att plundra Arangi.

Under sång och larmande rop bogserades den vackra teakyachten in av de långa kanoterna och landade nära det ställe där Jerry låg, strax bortom korallstensvallens gräns. Eldar brunno på stranden, lanternor voro tända ombord, och under ett väldigt festande blev Arangi utplundrad. Allt flyttbart togs i land, från ballastens järntackor till seglen och tacklingen. Ingen i Somo sov den natten. Till och med de minsta barnen tultade omkring flodeldarna eller sprattlade övermätta på sanden. Klockan två på morgonen sattes på Bashtis befallning eld på fartygets skrov. Och Jerry, som törstade efter vatten och gnällt och tjutit sig alldeles utmattad, låg där

hjälplös och med bundna ben på sidan och såg den flytande värld han varit bekant med så kort tid gå upp i eld och rök.

Och vid skenet av branden delade gamle Bashti ut bytet. Ingen av stammen var så ringa att han ej fick något. Till och med de usla busklandsslavarna, som hela tiden under sin fångenskap hade varit rädda för att bli uppätna, fingo var sin lerpipa och några tobaksstänger. Det mesta av handelsvarorna, som ej delades ut, hade Bashti låtit bära upp till sin egen stora halmkoja. Hela den präktiga riggen magasinerades i de många kanothusen. Under tiden sysslade djävulsdoktorerna i djävulshusen med att behandla de många människoskallarna över pyrande eld, ty utom besättningen fanns det minst ett dussin No-ola-returnegrer och flera Malunegrer, som van Horn ännu ej avlevererat.

Men alla dessa hade ej blivit dödade. Bashti hade givit stränga order att intet massmord fick försiggå. Det var icke för att han hade så godt hjärta. Det var snarare därför att han hade så skarpt huvud. Till sist skulle de ändå bli dödade. Bashti hade aldrig sett is, visste ej att den fanns till och förstod sig ej på frysmetoden. Det enda sätt han visste att förvara kött var att hålla det vid liv. Och fångarna inlogerades i det största kanothuset, ungkarlarnas klubbhus, där ingen kvinna fick komma in vid livsstraff och tortyr.

Bundna och surrade som höns eller svin kastades de på det hårdtrampade golvet, under vilket kvar-

levorna av döda hövdingar lågo begravna, och uppe i taket hängde, insvepta i halmmattor, allt vad som fanns kvar av Bashtis närmaste företrädare, bland dem fadern, och så fingo de hänga under två hela generationers tid. Den lilla magra flickan från proviantrummet, som skulle ätas upp och för vilken tabu ej gällde, efter hon var dömd till kokgrytan, kastades också bunden på detta golv tillsammans med de många svarta som hade retats med henne och gjort narr av henne för att van Horn velat göda henne för att äta upp henne.

Och till detta kanothus fördes också Jerry och slängdes till de andra på golvet. Agno, förste djävulsdoktorn, hade snavat över honom på stranden, och hade, trots protester från pojken som gjorde anspråk på honom som sitt personliga fynd, befallt att han skulle föras till kanothuset. Då han bars förbi festdeltagarna, hade hans fina väderkorn sagt honom vad festmåltiden bestod av. Och hur nytt allt detta än var för honom, hade han morrat och rest ragg och sprattlat för att bli fri från sina bojor. I början, då han kastades in i kanothuset, hade han också rest borst och morrat åt sina medfångar, ty han förstod ej deras svåra belägenhet, och efter han alltid blivit lärd att betrakta negrer som den eviga fienden, ansåg han dem bära ansvaret för den katastrof som drabbat Arangi och kaptenen.

Ty Jerry var bara en liten hund med en hunds begränsning och mycket ung i denna värld. Men han upphörde snart att ge uttryck åt sin vrede mot

dem. Han hade fått en dunkel förnimmelse av att ej heller de voro glada och belåtna. Somliga hade blivit svårt sårade och stönade och jämrade sig oavbrutet. Utan något klart begrepp om saken hade Jerry emellertid en aning om att de hade det lika illa ställt som han. Och hans egna omständigheter voro verkligen pinsamma. Han låg på sidan, och repen varmed hans ben voro hårdt bundna rände in i köttet och hindrade blodcirkulationen. Dessutom var han förfärligt törstig och låg där flämtande i den kvava hettan, torr i halsen och med torr tunga.

Det var ett bedrövligt ställe, detta kanothus, fullt av suckar och stönande läten, lik under golvet, på golvet varelser som snart skulle bli lik, lik dinglande över ens huvud, långa svarta kanoter med hög förstäv som näbben på glupska odjur, dunkelt skymtande fram i skenet av en pyrande eld, där det satt en gammal man av Somostammen sysselsatt med att röka in en bushmans huvud. Han var skrumpen, blind och uråldrig, han tjattrade och grimaserade som en stor apa för varje gång han vred och vände och svängde på det i den pinande röken upphängda huvudet och då och då lade en handfull murket träfnöske på den rykande elden.

På sextio fots höjd, mellan otydligt skymtande tvärbjälkar, kastade den matta elden då och då en ljusglimt på takåsbjälken som var klädd med en flätning av kokosfibrer bemålad med ett barbariskt mönster i svart och vitt och genom åratals rök nästan enbart smutsbrun. Från tvärbjälkarna där uppe ned-

hängde på långa flätsnören huvuden av fiender tagna som byte förr i världen under striden i djungeln eller till sjös. Hela platsen hade en atmosfär av förruttnelse och död, och den sinnesslöe gubben, som tillredde dödssymbolen i röken, gick själv i sin darrande ålderdomssvaghet dödens upplösning till mötes.

Inemot dagningen förde tjogtals Somomän under väldigt skrik och skrän och buller och bång in ännu en av de stora krigskanoterna. De banade väg med händer och fötter, sparkade och knuffade, släpade och rullade de bundna fångarna åt sidan för att göra rum för kanoten. De voro allt utom lätta på handen mot den levande föda en lycklig slump och Bashtis visdom hade spelat i deras händer.

En stund sutto de där och blossade på lerpipor och tjattrade och skrattade i en besynnerlig tunn falsett åt nattens och den föregående eftermiddagens händelser. Den ene efter den andre sträckte ut sig och somnade utan att breda över sig någonting, ty alltsedan sin födelsestund hade de varit vana att sova nakna under bar himmel.

Då dagningen kom mörkret att glesna, var ingen vaken utom de svårt sårade eller för hårdt bundna och den sinneslöe gubben, som dock ej var så gammal som Bashti. Då gossen, som hade bedövat Jerry med sitt årblad och gjorde anspråk på honom som sin egendom, smög sig in i kanothuset, hörde den gamle honom icke. Och som han var blind, såg han honom icke. Han fortfor att idiotiskt tjattrande

och småpratande svänga bushmannens huvud fram och tillbaka och mata glöden med fnöskved. Detta var intet nattarbete för någon människa, ej ens för honom som hade glömt hur man gör allt annat. Men extasen över kapandet av Arangi hade smittat hans virriga hjärna, och med svaga reminiscenser av det segrande livets styrka deltog han på sitt fjolliga sätt i Somos triumf genom att syssla med inrökningen av detta huvud som i och för sig var ett konkret uttryck för triumfen.

Men den tolvårige gossen, som smög sig in och försiktigt klev över de sovande och kryssade fram mellan fångarna, gjorde detta med hjärtat i halsgropen. Han visste vilka tabus han kränkte. Ej tillräckligt gammal för att vända sin fars halmtak ryggen och sova i ungdomens kanothus, ännu mindre sova tillsammans med ungkarlarna i deras kanothus, visste han att han vågade sitt liv med alla dess dunkelt anade mysterier och djärva dåd genom att sålunda beträda de mogna och fullvuxna Somomännens heliga område.

Men han ville ha Jerry, och han tog honom. Endast den lilla magra, för kokgrytan repomsurrade flickan såg med sina stora förskrämda ögon gossen ta upp Jerry i de fjättrade benen, lyfta upp honom och bära ut honom och sålunda minska de levande födoämnen varav hon utgjorde en del. Jerrys hjältemodiga lilla hjärta skulle ha kommit honom att morra och protestera mot en sådan behandling, om han ej varit för utmattad och för torr i halsen för

att kunna ge ett ljud ifrån sig. Så eländig och hjälplös som han nu var, inte ens till hälften sig själv, hade han, likt en oroligt sovande som halvt vaknar ur en pinsam dröm, en oklar förnimmelse av att han bars ut med huvudet nedåt ur kanothuset som stank av död, genom byn som icke var mycket mindre vämjelig och uppför en gångstig under höga, lummiga träd, som började långsamt vaja för morgonbrisens första fläktar.

TRETTONDE KAPITLET.

GOSSEN hette Lamai, efter vad Jerry sedan fick veta, och till Lamais hus bars nu Jerry. Det tog sig inte mycket ut, ej ens för att vara en halmkoja för människoätare. På ett jordgolv med hårdt intrampad åratals smuts levde Lamais far och mor och en kull av fyra yngre bröder och systrar. Ett halmtäckt tak, som släppte in varenda regnskur, hängde på en svankryggig takåsbjälke över golvet. Väggarna gåvo ännu mindre skydd mot slagregn. Det hus som tillhörde Lumoi, Lamais far, var faktiskt det eländigaste huset i hela byn.

Lumoi, husets herre och familjens huvud, var fet i motsats till de flesta Malaitaner. Hans fetma var kanske orsaken till hans godmodighet och därmed förknippade lättja. Men hans hustru Lenerengo var som det sjudande becket i hans ansvarslösa beskedlighets välling — Somos värsta argbigga, lika smal om livet och överallt som hennes man var trind, lika gäll i rösten som han var lågmäld, lika oavlåt-

ligt energisk som han var oavlåtligt lat, och som var så skapad att livet smakade lika surt på hennes tunga som det smakade sött på hans.

Gossen tittade endast in i huset medan han gick rundt till baksidan därav, och han såg sin far och sin mor ligga och sova i motsatta hörn utan täcke och midt på golvet de fyra nakna bröderna och systrarna hopslingrade som ett kull valpar. Rundt omkring huset, som egentligen var föga bättre än en lya, var ett riktigt paradis. Luften var kryddad och tung av lukten från vilda doftande växter och härliga tropiska blommor. Upptill slingrade tre brödfruktträd samman sina stolta grenar. Bananträd och pisang dignade under stora klasar av mognande frukter. Och stora gyllene papaameloner, färdiga att ätas, växte direkt ut från de spensliga trädstammarna som ej voro en tiondel så omfångsrika som frukterna de buro. Det härligaste av allt för Jerry var porlandet och plasket av en bäck som osynlig gled fram över mossiga stenar och under en slöja av fina, skira ormbunkar. Ingen kungs drivhus kunde jämföras med denna vilda yppighet av solbelyst grönska.

Utom sig vid ljudet av vatten måste Jerry först uthärda en omfamning av gossen som satt nedhukad, vaggade fram och tillbaka och kuttrade fram en liten visa. Och Jerry, som inte kunde tala, hade ingen möjlighet att upplysa honom om att han var nära att dö av törst.

Sedan band Lamai honom ordentligt med ett rep om halsen och löste upp repen som skuro in i hans

ben. Jerry var så domnad av brist på rörelse och så matt av brist på vatten under en halv tropisk dag och en hel tropisk natt, att han reste sig, vacklade och föll och oupphörligt försökte stå på benen, men vacklade och föll. Och Lamai förstod eller gissade sig försöksvis fram. Han tog en kokoskalebass fäst i ändan av en bambukäpp, dök ner med den mellan de gröna ormbunkarna och räckte Jerry kalebassen bräddfull av det kosteliga vattnet.

Först låg Jerry på sidan medan han drack, men med vattnet flödade livet tillbaka in i hans förtorkade ådror så att han snart, ännu svag och darrande, stod upprätt på sina vidt utspärrade fyra ben och drack ivrigt. Gossen tjattrade och fnittrade av förtjusning, och Jerry kände nu så pass mycket lättnad att han kunde tala med tungan på hundarnas till hjärtat talande sätt. Han lyfte upp nosen ur kalebassen och slickade Lamais hand med sin rosenröda lilla tunga. Och i extas över att de nu kunde språkas vid höll Lamai åter kalebassen under Jerrys nos, och Jerry fortfor att dricka.

Han drack tills hans hopfallna sidor stodo ut som ballonger, men nu gjorde han ännu längre pauser i drickandet för att betyga sin tacksamhet genom att slicka Lamais svarta hand. Allt gick bra och skulle fortfarande ha gått bra, om inte Lamais mor Lenerengo vaknat, klivit över myllret av sin svarta avkomma och höjt sin röst till skarpa protester mot att hennes förstfödde fört in en mun till och nya obehag i huset.

Härpå följde ett käbbel av människoröster, varav Jerry ej förstod ett ord, fastän han uppfattade meningen. Lamai var för honom och stod på hans sida. Lamais mor var emot honom. Hon skrek ilsket ut sin bestämda övertygelse att hennes son var en fåne och värre än så, ty han hade varken en fånes respekt eller hans enfaldiga omtanke för en av arbete utsliten mor. Hon vädjade till den sovande Lumoi som vaknade tung och däst, mumlade några enkla ord på Somodialekt som gingo ut på att världen var härlig, att det var förtjusande att ha hundvalpar och en förstfödd son, att han ännu aldrig hade behövt svälta ihjäl och att fred och sömn voro det bästa som kunde komma på en dödligs lott — och till bevis därpå dök han åter ner i sömnens fred, tryckte in näsan i armvecket och fortfor att snarka med armen som kudde.

Men Lamai, med hårdnackat vresiga ögon och trotsigt stampande fötter, övertygade sig om att allt var klart till flykt bakom honom, i fall hans mor rusade på honom, och släppte inte hundvalpen ifrån sig. Till sist gick hon in igen för att sova, efter en harang om vilken odåga Lamais far var.

Den ena tanken gav upphov åt den andra. Lamai hade sett hur förvånande törstig Jerry var. Det väckte den tanken att han kanske var lika hungrig. Han lade därför torra grenar på de pyrande kol han grävde ut ur askan på härden och gjorde upp en stor eld. Då den flammade tillräckligt högt, lade han in i den många stenar, som han tog från en

uppstaplad hög, allesamman svärtade av eld som bevis på att de hade användts många gånger på detta sätt. Sedan upptog han ur bäcken, gömd i en flätad påse, kroppen av en fet skogsduva som han fångat i går. Han svepte in duvan i gröna löv, lade omkring henne de heta stenarna från elden och betäckte duva och stenar med jord.

Då han om en stund tog fram duvan och plockade av henne de svedda löven, gav hon ifrån sig en så retande lukt att Jerry spetsade öronen ocn hans näsborrar började skälva. Då gossen hade slitit den ångande fågelkroppen i flera bitar och låtit dem svalna, började Jerrys måltid, och den slutade ej förr än den sista köttslamsan slitits och slickats från benen och själva benen tuggats sönder och sväljts. Och under hela måltiden kurtiserade Lamai Jerry, gnolade sin lilla visa om och omigen och klappade och smekte honom.

Stärkt av mat och dryck besvarade Jerry ej dessa närmanden lika hjärtligt. Han var artig och tog emot smekningarna på kroppen, men han var orolig, lyssnade alltjämt efter avlägsna ljud och längtade att få ge sig i väg. Det undgick ej gossen, som innan han lade sig att sova band ändan av repet om Jerrys hals stadigt fast omkring ett träd.

Efter att ha stretat emot repet en stund gav Jerry tappt och somnade. Men han sov icke länge. Han kunde ej komma loss från kaptenen. Han både visste och inte visste att denne drabbats av en ohjälplig olycka. Efter en stunds tyst gnäll och jämmer

grep han sig an med att bearbeta repet med sina vassa tänder tills det var avgnaget.

Då han blev fri, styrde han som en lössläppt duva kursen blindt och direkt ner till stranden och det salta vattnet, som Arangi hade plöjt under kommando av kaptenen. Somo låg öde och dess invånare voro försjunkna i sömn. Ingen störde honom därför då han sprang utför de slingrande vägarna mellan de många husen och förbi de oanständiga totemistiskt heraldiska gavelprydnader där människoformer snidade ur en enda trädstam voro inpassade i de gapande käftarna av snidade hajar. Ty Somo hade alltsedan sin grundläggares tid dyrkat hajguden och saltvattengudomligheterna så väl som buskskogens, träskens och bergets gudomligheter.

Jerry sprang åt höger tills han passerat vallen mot havet och rusade ner till stranden. Ingen Arangi syntes till på lagunens lugna yta. Rundt omkring honom syntes spillror efter festen, och han kände lukten av pyrande eld och bränt kött. Många av festdeltagarna hade ej gjort sig besvär att gå hem till sig, utan lågo rundt omkring på sanden i morgonsolen, män, kvinnor och barn och hela familjer, där de överraskats av sömnen.

Jerry satte sig ner vid vattenbrynet med framfötterna ute i vattnet, hans hjärta ville brista av längtan efter kaptenen, och han stack upp nosen mot solen och tjöt ut sin sorg, som hundar alltid ha gjort allt sedan de kommo från de vilda skogarna och slogo sig ned vid människornas eldar.

Och här fann Lamai honom, stillade hans sorg mot sitt bröst med famnande armar och bar honom tillbaka upp till halmkojan vid bäcken. Han bjöd honom kärlek, men Jerry kunde ej glömma sin marterande längtan efter kaptenen. Till sist blev Lamai förargad på denna oresonliga valp, glömde sin kärlek i sin pojkaktiga förbittring, slog Jerry på bägge kinderna och band honom så som få vita mäns hundar någonsin ha varit bundna. Ty Lamai var på sitt sätt ett geni. Han hade aldrig sett detta göras med någon hund, men stundens ingivelse lärde honom att binda Jerry med en käpp. Käppen var av bambu, fyra fot lång. Den ena ändan band han med ett kort rep vid Jerrys hals, den andra band han lika kort fast vid ett träd. Käppen var det enda som Jerrys tänder kunde komma åt och torr, mogen bambu kan trotsa vilka tänder som helst.

FJORTONDE KAPITLET.

I FLERA dagar var Jerry Lamais fånge, bunden vid käppen. Det var ingen lycklig tid, ty Lumois hus var ett hus med ständigt käbbel och gräl. Lamai utkämpade riktiga bataljer med sina bröder och systrar för att de retades med Jerry, och deras strider slutade alltid med att Lenerengo grep in och opartiskt tuktade hela sin avkomma.

Sedan vände hon sig helt naturligt och av princip mot Lumoi, vars milda röst alltid yrkade på lugn och ro och som alltid efter en ordstrid gav sig i väg till kanothuset på ett par dagar. Här var Lenerengo vanmäktig. Ingen kvinna fick beträda ungkarlarnas kanothus. Lenerengo kunde aldrig glömma det öde som drabbat den sista kvinna som brutit mot denna tabu. Det hade händt för många år sedan, då hon var flicka, och hon hade ett livligt minne av hur den olyckliga kvinnan en hel dag hängt på den ena armen i solen och hela den andra dagen på den andra armen. Sedan hade ungkarlarna i kanothuset kalasat på henne, och en lång

tid efteråt hade alla kvinnor talat med dämpad röst i sina mäns närvaro.

Jerry upptäckte att han tyckte om Lamai, men det var ingen stark eller häftig kärlek. Den härledde sig egentligen av tacksamhet, ty Lamai var den ende som såg till att han fick mat och vatten. Men denne gosse var ingen kapten, ingen mister Haggin. Han var ej ens en Derby eller en Bob. Han var den underlägsna människovarelsen, negern, och Jerry hade i hela sitt korta liv grundligt satt sig in i den lagen att de vita männen voro de överlägsna tvåbenta gudarna.

Han kunde emellertid ej annat än erkänna den klokhet och makt som fanns hos negrerna. Han tänkte ej över det. Han fann sig blott däri. De hade makt att befalla över andra föremål, kunde kasta käppar och stenar genom luften, kunde till och med binda fast honom vid en käpp som gjorde honom till en hjälplös fånge. Hur underlägsna de än voro de vita gudarna, voro de ändå ett slags gudar.

Det var första gången i sitt liv som Jerry hade blivit bunden, och han tyckte ej om det. Förgäves gjorde han illa sina tänder, och några av dem lossnade under trycket av de nya tänderna som växte fram under dem. Käppen var starkare än han. Han glömde visserligen ej kaptenen, men hans svidande sorg stillades med tiden, tills längtan att bli fri blev hans starkaste känsla.

Men då den dagen kom då han blev fri, begagnade sig ej därav till att springa ner till stran-

den. Det råkade så till att det var Lenerengo som befriade honom. Hon gjorde det med flit, emedan hon ville bli av med honom. Men då hon lösgav Jerry, stod han kvar för att tacka henne, viftade med svansen och smålog mot henne med sina nötbruna ögon. Hon stampade åt honom att ge sig av och uppgav ett barskt och skrämmande rop. Det förstod ej Jerry, och han var så ovan vid att känna rädsla att han ej kunde skrämmas till att ge sig av. Han upphörde att vifta med svansen, och han fortfor visserligen att titta upp på henne men utan att småle. Han förstod att hennes beteende och oväsen var ovänligt, och han blev vaksam och påpasslig, beredd på de fiendtliga handlingar hon sedan skulle utföra.

Hon uppgav ett nytt rop och stampade med foten. Den enda effekten på Jerry var att han flyttade sin vaksamhet till hennes fot. Denna hans långsamhet att packa sig iväg nu då hon hade släppt honom lös var mer än hennes hetsiga lynne kunde fördraga. Hon riktade en spark mot honom, och Jerry undvek den och högg henne i smalbenet.

Ögonblickligen bröt kriget ut, och hon skulle sannolikt ha dödat Jerry i sitt raseri, om ej Lamai uppträdt på skådeplatsen. Käppen som lossats från Jerrys hals förrådde hennes bedräglighet och retade Lamai, som sprang emellan och parerade det slag hon riktade mot Jerry med en väldig sten som skulle ha krossat hjärnan på hunden.

Lamai var nu den som var värst utsatt för fara,

och hans mor hade just slagit omkull honom med en kraftig örfil, då den stackars Lumoi som väckts ur sin sömn av larmet vågade sig ut för att stifta fred. Lenerengo glömde som vanligt allt annat för den våldsammare njutningen att överösa sin make med ovett.

Slutet på historien var ganska oskyldigt. Barnen upphörde att gråta, Lamai band åter Jerry vid käppen, Lenerengo trätte tills hon tappade andan och Lumoi begav sig förolämpad bort till kanothuset, där ungkarlar kunde få sova i ro och inga kvinnfolk grälade.

Den kvällen omtalade Lumoi i kretsen av de andra männen sina bekymmer och redogjorde för orsaken till dem — hundvalpen som varit ombord på Arangi. Agno, översteprästen eller chefen för djävulsdoktorerna, råkade höra på och erinrade sig att han hade skickat Jerry till kanothuset tillsammans med de andra fångarna. En halvtimme därefter gav han Lamai en uppsträckning. Gossen hade utan tvivel överträdt tabureglerna och det sade han honom mellan fyra ögon, så att Lamai darrade och grät och vred sig i feg förtvivlan vid hans fötter, ty straffet var döden.

Det var ett för godt tillfälle att få makt över gossen för att Agno skulle låta det gå sig ur händerna. En död gosse var ej värd någonting för honom, men en levande gosse, vars liv han hade i sina händer, skulle vara honom till stor nytta. Efter ingen annan visste om tabuöverträdelsen, kunde han tiga

med den. Han befallde därför Lamai att genast bege sig till ungdomens kanothus för att där börja sitt noviciat i den långa serien av uppgifter, prov och ceremonier som skulle befordra honom till ungkarlarnas kanothus och småningom göra honom till en riktig karl.

— — —

På förmiddagen gjorde Lenerengo som djävulsdoktorn hade befallt och band ihop Jerrys fötter, ehuru efter en batalj varunder han fick många örfilar och hennes händer många skråmor. Sedan bar hon ner honom genom byn för att avleverera honom i Agnos hus. Under vägen, på den öppna platsen midt i byn där totemstolparna stodo, lade hon ner honom på marken för att instämma i folkets glädjetjut.

Gamle Bashti var icke allenast en sträng styresman, utan också en allenastående sådan i sitt slag. Han hade valt denna dag för att avstraffa två grälsjuka kvinnor, ge alla andra kvinnor en läxa och återigen göra alla sina undersåtar glada över att de hade honom till styresman. Tiha och Wiwau, de båda kvinnorna, voro korta och tjocka och unga och hade länge varit en skandal på grund av sina ständiga gräl. Bashti hade dömt dem till kapplöpning. Men en sådan kapplöpning! Den var oetmotståndligt komisk. Män, kvinnor och barn tjöto av förtjusning, medan de sågo på. Till och med äldre matronor och gråskägg med en fot i graven tjöto av hänryckning.

Den en halv engelsk mil långa kapplöpningsbanan gick genom hjärtat av staden från den strand, där Arangi bränts, till stranden vid andra ändan av vallen. Banan skulle tillryggaläggas en gång i vardera riktningen av Tiha och Wiwau, varvid den ena skulle sätta fart i den andra och denna försöka springa så fort som möjligt.

Ingen annan än Bashti kunde ha tänkt ut denna föreställning. Först lade man två runda korallstenar, som vägde drygt fyrtio skålpund var, i Tihas armar. Hon måste trycka dem tätt intill sina sidor för att de icke skulle ramla i marken. Bakom henne ställde Bashti Wiwau, som var beväpnad med en borste av bambustickor, fastgjord vid ett långt bambuskaft. Borststickorna voro vassa som nålar — de voro verkligen de nålar som användes vid tatuering — och meningen var att sticka Tiha i ryggen med dem på samma sätt som oxdrivare sticka oxar med pikar. De kunde ej vålla någon allvarsam skada, men däremot stor smärta, och det var just vad Bashti hade avsett.

Wiwau stack med borsten, och Tiha gjorde klumpiga ansträngningar att sträcka ut med fart. Då de kommo till banans bortre ända, skulle rollerna bli omkastade och Wivau skulle bära stenarna tillbaka medan Tiha drev på henne, och som Wiwau visste att för vad hon nu gav skulle Tiha sedan försöka ge henne dubbelt igen, ansträngde hon sig att använda borsten med största möjliga eftertryck, medan tillfälle gavs. Svetten rann om dem bägge. Var och en av dem hade sina anhängare bland folkmassan, som uppmuntrade eller skrattade varje gång borsten träffade.

Hur löjligt det var, stod dock en järnhård lag bakom. De båda stenarna skulle bäras under hela löpningen. Den kvinna som pryglade måste göra detta med kraft och övertygelse. Den pryglade fick ej förlora självbehärskningen och ge sig i slagsmål med sin plågoande. Bashti hade vederbörligen varnat dem på förhand att straffet för brott mot reglerna var att bli utsatt på revet under ebben för att bli uppäten av hajar.

Då de kapplöpande kommo midtför det ställe där Bashti och hans premiärminister Aora stodo, fördubblade de sina ansträngningar; Wiwau stack entusiastiskt och Tiha hoppade till vid varje stöt, så att hon var nära att tappa stenarna. Hack i häl efter dem sprungo byns barn och alla byns hundar skällande av förtjusning.

»Lång tid innan hon Tiha kunna sitta i kanot», skrek Aora till offret, och Bashti brast åter i gapskratt.

Efter en kraftig stöt tappade Tiha en sten och fick alltså flera stick medan hon föll på knä, drog den till sig igen med ena armen, reste sig och rultade vidare.

Ursinnig över så mycken smärta stannade hon en gång med flit och vände sig till sin förföljerska.

»Mig för micket arg på dig», sade hon till Wiwau. »Mig minsann . . .»

Men hotelsen blev aldrig uttalad. En våldsam stöt med den vassa borsten gjorde slut på hennes stoicism och tvingade henne att rusa vidare.

Folkmassans oväsen avtog då den besynnerliga kapplöpningen närmade sig stranden. Men om några minuter hörde man dem komma tillbaka; denna gång flåsade Wiwau under korallstenarnas tyngd, och Tiha, som våndades av smärta efter vad hon måst utstå, ansträngde sig att ge betalt med ränta.

Midtför Bashti tappade Wiwau en av stenarna, och under försöket att ta upp den tappade hon den andra, som rullade tio tolv fot längre bort än den första. Tiha blev en orkan av hämnande raseri. Och hela Somo var från vettet. Bashti höll sig i sina magra sidor, så skrattade han, och tårar runno utför hans skrynkliga kinder.

Då allt var över, ropade Bashti till sitt folk: »Så ska alla kvinnor slåss då de inte kunna stå emot sin lust att slåss.»

Men han sade det icke i de ordalagen. Ej heller sade han det på Somospråket. Han talade på *beche-de-mer* och det lydde så:

»Alla hon Mary slåss så, då hon måste slå.»

FEMTONDE KAPITLET.

EN stund sedan kapplöpningen slutat stod Bashti och talade med sina förnämsta män, däribland Agno. Lenerengo stod också och pratade med några gamla käringar. Jerry låg ett stycke avsides där hon hade glömt honom, och den vilda hunden, som han hade varit en sådan herre över på Arangi, kom fram och nosade på honom. Först vädrade han på avstånd, beredd att genast ta till flykten. Sedan kom han försiktigt närmare. Jerry iakttog honom med gnistrande ögon. Då vildhundens nos rörde vid honom, uppgav han en varnande morrning. Vildhunden sprang tillbaka och galopperade ett långt stycke bort i vild flykt, innan han märkte att han icke var förföljd.

Han kom försiktigt tillbaka igen så som hans instinkt lärt honom att smyga sig på villebråd, och han kröp så tätt intill marken att han nästan vidrörde den med buken. Han lyfte och satte ner sina fötter lätt och mjukt som en katt och tittade då och då åt höger och vänster som om han varit rädd för

ett angrepp från flanken. En skallande skrattsalva från några pojkar på avstånd kom honom att plötsligt huka sig ner och haka sig fast med klorna i marken och alla muskler spända till flykt, han visste ej åt vad håll, undan en fara som han ej visste vari den bestod. Sedan kände han igen oväsendet, förstod att ingen fara hotade honom och fortfor att smyga sig fram mot den irländske terriern.

Ingen kan säga vad som skulle kunnat hända, men nu fick Bashti sikte på den guldbruna valpen för första gången sedan Arangi kapades. Under händelsernas myller hade Bashti glömt valpen.

»Varifrån den hund?» ropade han skarpt, så att vildhunden hukade sig ner igen och Lenerengo blev uppmärksam.

Hon krälade förskräckt på marken vid den fruktansvärde gamle hövdingens fötter och redogjorde med darrande röst för sammanhanget. Hennes vanartige pojke Lamai hade dragit upp hunden ur vattnet. Det hade varit anledningen till mycket obehag hemma hos henne. Men nu hade Lamai flyttat till ynglingarna, och hon skulle bära hunden till Agnos hus på dennes uttryckliga befallning.

»Vad du göra med han hund?» frågade Bashti Agno själv.

»Mig kai-kai han», svarade denne. »Han fet hund. Han god hund kai-kai.»

Genom Bashtis hjärna flög en idé som länge hållit på att mogna där.

»Han för micket god hund», förklarade han.

»Bättre du äta han busklands hund», tillrådde han och pekade på den vilda hunden.

Agno skakade på huvudet. »Han busklands hund icke god kai-kai.»

»Han busklands hund icke för micket god», ansåg Bashti. »Busklands hund för micket rädd. Många busklandhund för micket rädd. Vit masters hund icke rädd. Buskhund icke slåss. Vit masters hund slåss som helvetet. Buskhund springa som helvetet. Här du kunna se.»

Bashti gick fram till Jerry och skar av repen, varmed hans ben voro bundna. Och Jerry stod på sina fötter i en blink och hade för en gångs skull alldeles för brådtom för att visa sin tacksamhet. Han rusade efter vildhunden, hann snart upp honom och vräkte omkull honom om och omigen i ett moln av damm. Vildhunden försökte alltjämt komma undan, men Jerry motade honom, slog omkull honom och bet honom, medan Bashti klappade händerna och ropade på sina förnämsta män att de skulle komma och se på.

Jerry hade nu blivit en rasande liten dämon. Hetsad av alla sina oförrätter, från den blodiga dagen på Arangi och förlusten av kaptenen ner till denna sista historia med de bundna benen, hämnades han på vildhunden för allting. Vildhundens ägare, en returneger, begick det missgreppet att försöka sparka bort Jerry. Jerry var över honom i en blink, sargade hans vader med sina tänder men råkade, tack

vare angreppets våldsamhet, in mellan den svartes ben och slog omkull honom.

»Vad nu?» skrek Bashti ursinnigt till syndaren, som låg förskrämd där han hade fallit, rädd för de nästa ord som skulle gå över hövdingens läppar. Men Bashti vek sig redan dubbel av skratt, då han såg vildhunden springa som för livet nedåt vägen med Jerry hundra fot bakom i ett moln av damm.

Då de försvunno, utvecklade Bashti sin idé. Om människor planterade bananträd, sade han, var det bananer man fick. Om de planterade jams, skördade de jams, icke spansk potatis eller pisang, utan jams, ingenting annat än jams. Likaså med hundar. Efter alla svarta mäns hundar voro fega, skulle avkomman av alla svarta mäns hundar bli feg. Vita mäns hundar voro modiga till att slåss. Då man lade på dem, blev avkomman modiga slagskämpar. Här var nu en vit mans hund i deras ägo. Höjden av dårskap skulle vara att äta upp den och för alltid förstöra det mod som bodde inom den. Det klokaste var att betrakta den som ett avelsdjur och hålla den vid liv, så att dess mod skulle leva upp igen hos kommande släktled av Somohundar och breda ut sig tills alla Somohundar voro starka och modiga.

Bashti befallde sin förste djävulsdoktor att ta hand om Jerry och se väl efter honom. Vidare sände han bud till hela stammen att Jerry var tabu. Ingen man, kvinna eller barn fick kasta spjut eller sten på honom, slå honom med käpp eller tomahawk och skada honom på något sätt.

— — —

Sedan dess och ända tills Jerry själv överträdde en av de största tabu hade han en lycklig tid i Agnos mörka halmkoja. Ty i olikhet med de flesta hövdingar regerade Bashti sina djävulsdoktorer med järnhand. Andra hövdingar, till och med Nau-hau på Langa-Langa, styrdes av sina djävulsdoktorer. Somos befolkning trodde för övrigt att även Bashti styrde så. Men Somofolket visste ej vad som till-drog sig bakom kulisserna, då Bashti, en man full-ständigt utan tro, talade ensam än med den ene dok-torn än med den andre.

Under dessa enskilda samtal visade han att han kände till deras knep lika bra som de, och att han ej var slav under den mörka vidskepelse och det grova bedrägeri varmed de höllo folket underdånigt. Han hyllade också den läran — vilken är lika gam-mal som präster och regenter — att präster och regenter måste samarbeta för att kunna styra folket ordentligt Han såg gärna att folket trodde att gu-darna och prästerna, vilka voro gudarnas talrör, hade sista ordet, men han ville att prästerna skulle veta att i det enskilda livet var det sista ordet hans. Han sade dem, att de trodde visserligen mycket litet på sina konster, men han trodde ännu mindre.

Han kände till alla tabu och rätta förhållandet med dem. Han förklarade sina egna tabu och hur de kommit till. Han fick aldrig äta musslor, sade han till Agno. Det hade han själv förordnat, eme-dan han inte tyckte om musslor. Det var gamle Nino, översteprästen före Agno, som hade bestämt

denna tabu. Men han, Bashti, hade i hemlighet befallt Nino att pålägga honom tabu mot musslor, emedan han, Bashti, inte tyckte om musslor och aldrig hade gjort det.

Eftersom han hade levat längre än de äldsta bland prästerna, hade han för övrigt tillsatt varenda en av dem. Han kände dem, hade gjort dem till präster, hade givit dem deras syssla, och de levde av hans nåd. Och de skulle fortfara att ta förhållningsorder av honom, som de alltid hade gjort, annars skulle det hastigt och lustigt vara förbi med dem. Han behövde bara påminna dem om Kori, djävulsdoktorn, som hade inbillat sig vara starkare än sin hövding och tack vare detta misstag hade skrikit av smärta i en hel vecka, innan det som utgjorde honom hade upphört att skrika och det för alltid.

— — —

I Agnos stora gräshydda fanns föga dager och mycket som var hemlighetsfullt. Men där funnos inga hemligheter för Jerry, som endast kände till saker — eller också inte — och aldrig brydde sig om vad han inte kände till. Torkade händer och andra rökta och mögliga delar av människokroppen imponerade lika litet på honom som de torkade alligatorer och torkade fiskar som bidrogo till dekoreringen i Agnos mörka boning.

Jerry blev väl skött. Inga barn eller hustrur förde väsen i djuvulsdoktorns hus. Några gamla gummor, en elva års flicka, som smällde flugor, och två unga män, som hade utexaminerats från ungdomshuset

och studerade prästvetenskapen under herrn i huset, utgjorde hushållet och skötte om Jerry. Han fick den utvaldaste föda. Sedan Agno hade ätit det bästa av grisen, fick Jerry det näst bästa. Till och med de båda lärjungarna och den flugsmällande flickan fingo äta efter honom och lämnade kvarlevorna åt de gamla käringarna. Och i olikhet med de flesta negerhundar som stulo sig till skydd mot regnet under utskjutande takskägg, fick Jerry en torr plats under tak, där skallar av bushmän och glömda sandelträhandlare hängde ner från taket midt i en röra av torkade hajinälvor, krokodilhuvuden och skelett av Salomonråttor som voro två tredjedels yard långa från nosen till svanstippen.

Eftersom Jerry hade fullständig frihet, stal han sig många gånger tvärs över byn till Lumais hus. Men aldrig träffade han Lamai, vilken utom kaptenen var den enda människa han träffat på som väckt någon varmare känsla i hans hjärta. Jerry visade sig aldrig, men från det täta ormbunksnåret vid bäcken iakttog han huset och igenkände dess invånare på lukten. Han fick aldrig väderkorn på Lamai, och efter en tid slutade han med sina fåfänga besök och fann sig i djävulsdoktorns hus som sitt hem och djävulsdoktorn som sin husbonde.

Men han hyste ingen kärlek för denne husbonde. Agno, som hade styrt sitt hemlighetsfulla hus så länge med fruktan, visste ej vad kärlek ville säga. Det fanns varken ömsinthet eller glädtighet hos honom. Han hade intet sinne för humor och var lika kyligt grym

som en ispigg. Han stod närmast Bashti i makt och hade i hela sitt liv känt sig bitter emedan han ej var den mäktigaste. Han hyste ingen vänskap för Jerry. Emedan han var rädd för Bashti, var han rädd för att göra Jerry något illa.

Månader gingo, och Jerry fick sina bastanta nya tänder och tilltog i vikt och storlek. Han blev så pass bortskämd som det är möjligt för en hund. Själv tabu lärde han sig snart att spela herre över Somofolket och få sin vilja fram i allt. Ingen vågade sig på honom med käppar eller stenar. Agno hatade honom, det visste han, men han kom också under fund med att Agno var rädd för honom och ej skulle våga göra honom illa. Men Agno var en kallblodig filosof och bidade sin tid; han var olik Jerry däri att han hade mänskligt förutseende och kunde avpassa sina handlingar efter invecklade syften.

Från stranden av lagunen, i vars vatten Jerry aldrig vågade sig ut, ihågkommande den krokodiltabu han lärt sig i Meringe, strövade han omkring till de avlägsna busklandsbyarna på Bashtis område. Alla veko undan för honom. Alla gåvo honom mat, då han ville ha mat. Ty han var tabu, och han kunde strafflöst förgripa sig på deras sovmattor eller matkalebasser. Han kunde bete sig hur despotiskt han hade lust och vara oanständigt fräck, och det fanns ingen som vågade säga nej till honom. Bashti hade också skickat bud att om Jerry blev anfallen av de fullväxta negerhundarna, var det Somofolkets skyldighet att ta hans parti och sparka, slå och kasta

sten på negerhundarna. Så fingo hans egna fyrbenta kusiner göra en smärtsam erfarenhet av att han var oangriplig.

Och Jerry frodades. Han skulle ha kunnat bli fet ända till slöhet, om han inte haft sin nervösa livlighet och sin omättliga, ivriga nyfikenhet. Med sin frihet att betrakta hela Somo som sitt strövade han omkring överallt, gjorde bekantskap med dess gränser och vanorna hos de vilda varelser som levde i dess träsk och skogar och ej erkände hans tabu.

Han hade många äventyr. Han utkämpade två drabbningar med skogsråttorna som voro nästan lika stora som han och som, erfarna och vilda och hårdt ansatta som de voro, slogos med honom så som ingen hade slagits med honom förr. Den första hade han dödat utan tanke på att det var en gammal klen råtta. Den andra, som var på höjden av sin styrka, hade tuktat honom så att han kröp tillbaka, sjuk och svag, till djävulsdoktorns hus, där han i en hel vecka under de torkade dödsemblemen slickade sina sår och långsamt återfick liv och hälsa.

Han smög sig på sjökon och njöt av att jaga denna enfaldiga och rädda varelse på flykten genom plötsliga vilda angrepp som han endast företog sig av lust att skrämma, men som eggade honom och roade honom i medvetandet att det var ett lyckat puts. Han jagade de tropiska, aldrig flyttande änderna från deras listigt gömda nästen, smög försiktigt fram mellan krokodilerna som hasat sig upp ur vattnet för att sova, och kröp in under djungeltaket

och lurade på de snövita näbbiga kakadororna, de ilskna fiskljusarna, de tungt flygande vråkarna, loryfåglarna och kungsfiskarna och de löjligt pratsjuka dvärgpapegojorna.

Tre gånger mötte han utanför Somos gränser de små svarta bushmännen, som voro mera lika spöken än människor, så ljudlösa och omärkliga voro de, och som, där de stodo på lur där vildsvinen brukade ha sin gång, bommade på honom med sina spjut vid alla dessa tre märkliga tillfällen. Liksom av skogsråttorna lärde han sig av dessa tvåbenta kringsmygare i djungelskymningen att vara försiktig. Han hade ej slagits med dem, fastän de försökt träffa honom med sina spjut. Han kom snart under fund med att detta var ett annat slags människor än Somofolket, att hans tabu ej sträckte sig till dem och att de i sitt slag voro tvåbenta gudar som buro i sina händer en flygande död som nådde längre än deras händer och slog en bro över avstånden.

Jerry strövade icke allenast omkring i djungeln utan också i byn. Ingen plats var helig för honom. I djävulshusen, där män och kvinnor krälade skräckslagna och darrande inför det hemlighetsfulla, gick han styvbent och med rest ragg, ty där hängde färska skallar — huvuden som hans ögon och skarpa väderkorn igenkände som tillhörande de svarta han förr känt ombord på Arangi. I det största djävulshuset träffade han på Borckmans huvud och morrade åt det utan att få svar, ty han mindes den strid han utkämpat med den druckne styrmannen på Arangis däck.

Men en gång påträffade han i Bashtis hus allt vad som nu fanns kvar av kaptenen. Bashti hade levat mycket länge, hade levat mycket vist och tänkt mycket och var fullt medveten av att han som levat långt utanför gränsen för människornas idékrets, var hans egen idékrets mycket inskränkt. Och han var nyfiken på allt detta — på livets mening och syften. Han älskade världen och livet där han förunnats så gynsamma vilkor både ifråga om kroppskonstitution och samhällsställning — han var ju härskare över sina präster och sitt folk. Han var ej rädd för att dö, men han undrade om han hade ett nytt liv att vänta. Han förkastade de bedrägliga prästernas dumma läror, och han stod alldeles ensam i ett kaos av förvirrande problem.

Ty han hade levat så länge och så lyckligt att han kunnat iakttaga det gradvisa utslocknandet av alla starka begär och önskningar. Han hade haft hustrur och barn och känt den ungdomliga hungerns hets. Han hade sett sina barn växa upp till män och kvinnor och bli fäder och farfäder, mödrar och farmödrar. Men sedan han lärt känna kvinnan och kärleken och faderskapet och magens njutningar, hade han ej nöjt sig med detta. Föda? Han förstod knappt det ordets mening, så litet åt han. Hungern som sargade honom likt en sporre, då han var ung och full av begär, hade för längesedan upphört att egga honom. Han åt av pliktkänsla och emedan det var nödvändigt, men frågade mycket litet efter vad han åt, utom en enda sak: de storfotade hön-

sens ägg som värptes på hans privata, personliga, strängt avspärrade hönsgård. Här fanns hans sista överlevande materiella njutning. För resten levde han med sin intelligens, styrde sitt folk, samlade erfarenheter för att på grund av dessa stifta lagar som skulle göra hans folk kraftigare och ge det ett starkare grepp på livet.

Men han förstod tydligt skillnaden mellan abstraktionen, stammen, och det ytterst konkreta tinget, individen. Stammen fortlevde. Dess medlemmar försvunno. Stammen var ett minne av alla föregående medlemmars historia och vanor, som de levande medlemmarna förde vidare tills de försvunno och blevo historia och minne inom den osynliga totalitet som stammen utgjorde. Som medlem av stammen måste han försvinna förr eller senare, och detta »senare» var mycket nära. Men försvinna— vart? Det var just knuten. Därför skickade han ibland bort alla från sin stora halmhydda, och då han blev ensam med sitt problem, firade han ner från takbjälkarna de i halmflätning insvepta huvudena av män, av vilka han hade sett många leva, fastän de nu hade försvunnit i dödens hemlighetsfulla intet.

Icke som en girigbuk hade han samlat dessa huvuden, och icke som en över sina hemliga skatter ruvande girigbuk betraktade han dessa huvuden, som han tagit ut ur deras omhölje och höll i sina bägge händer eller hade liggande i knät. Han ville *veta*. Han ville veta vad han antog att de visste nu då de för längesedan trädt in i det mörker som omger slutet av livet.

Av många slag voro de huvuden Bashti sålunda rådfrågade — i sina händer, på sitt knä, i den skumma halmhyddan, medan solen brände och den tilltagande monsunen suckade i palmlövet och brödfruktträdens grenar. Först och främst huvudet av en japan — den ende han någonsin sett eller hört talas om. Det hade tagits av hans far, innan han blev född. Det var illa inrökt, skamfilat och repat av ålder och dålig handtering. Men han studerade dess drag, förstod att det en gång hade haft två läppar lika levande som hans egna och en mun lika högröstad och hungrig som hans ofta hade varit fordomsdags. Två ögon och en näsa hade det haft och ett par öron som hans egna. Två ben och en kropp måste det en gång ha haft och önskningar och lustar. Hetsiga anfall av vrede och kärlek, tänkte han, hade det också haft på den tiden då det inte hade någon tanke på att dö.

Ett huvud som förvånade honom mycket och vars historia gick längre tillbaka än hans fars och farfarstid, var huvudet av en fransman — fastän det visste inte Bashti. Ej heller visste han att det tillhörde La Perouse, den manhaftige gamle sjöfararen, som hade lämnat sina och sin besättnings ben och benen efter hans båda fregatter »Astrolabe» och »Boussole» på de människoätande Salomonöarnas stränder. Ett annat huvud — ty Bashti var en inbiten huvudsamlare — gick tillbaka två århundraden före La Perouse, till Alvaro de Mendana, spanjoren. Det var huvudet av en av Mendanas vapensmeder, som om-

kommit under en skärmytsling på stranden mot en av Bashtis avlägsna stamfäder.

Ett annat huvud, vars historia var dunkel, hade tillhört en vit kvinna. Ingen kunde säga till vilken sjöfarare hon varit hustru. Men örringar av guld och smaragder hängde ännu fast i de förtorkade öronen, och håret, två tredjedels famn långt, silkeslent och guldskimrande, böljade från skalpen som välvde sig över vad som en gång hade varit förståndet och viljan hos en kvinna, vilken Bashti tänkte sig som flämtande av kärlek i männens armar.

Vanliga huvuden, av bushmän och saltvattenmän och till och med av på dryckenskap begivna vita män som Borckman, förvisade han till kanothusen och djävulshusen. Ty han var kännare på huvuden. Det fanns ett egendomligt huvud av en tysk som intresserade honom mycket. Det var rödskäggigt och rödhårigt, men till och med i sitt döda, förtorkade skick hade det en järnfasthet i dragen och en massiv panna som vittnade om mäktiga insikter i hemligheter oåtkomliga för hans förstånd. Lika litet som han visste att huvudet tillhört en tysk visste han att denne varit en tysk professor, en astronom, ett huvud som på sin tid burit inom sig djupa kunskaper om stjärnorna på himlavalvet, om de av stjärnorna ledda skeppens vägar på havet och om jordens väg på dess stjärnvandring genom rymden, som var tusen miljoner gånger vidsträcktare än han med sina svaga begrepp kunde fatta.

Det sista och som mest sysselsatte hans tankar var

van Horns huvud. Och det var van Horns huvud som låg i hans knä och var föremål för hans betraktelser, då Jerry, som hade fritt tillträde överallt på Somo, sprang in i Bashtis halmhydda, vädrade och kände igen kaptenens dödliga kvarlevor och först tjöt av sorg, men sedan reste ragg i raseri.

Bashti lade först ej märke till honom, ty han var djupt försjunken i betraktande av van Horns huvud. Endast för några månader sedan hade detta huvud varit levande, tänkte han, fullt av förstånd, fästat vid en tvåbent kropp som stod upprätt och gick omkring med ett ländskynke och ett revolverbälte omkring livet, följaktligen mäktigare än Bashti, men med mindre förstånd, ty hade ej han, Bashti, med en gammal pistol bredt ut mörker i denna skalle där förnuft bodde och huggit av detta huvud från den genom kokning uppmjukade byggnad av kött och ben av vilken det uppburits medan han vandrade på jorden och på Arangis däck?

Vad hade blivit av detta förstånd? Hade detta förstånd utgjort hela den förmätne, manhaftige van Horn, och hade det slocknat som en spånas flämtande låga slocknar då den brunnit ner till aska? Hade allt som utgjorde van Horn förgått som spånans låga? Hade han för alltid slukats av det mörker vari djuren försvunno, som slukade den av spjutet träffade krokodilen, den på kroken tagna makrillen, den i nätet fångade rödfisken, det slaktade svinet som var fett att äta? Var van Horns mörker likt den blåa spyflugans, som hans flugsmällerska

slog till och krossade medan hon surrade i luften? Liknade det myggans mörker — myggan som kände till flygkonstens hemligheter och trots sin flygskicklighet kunde genom en nästan omedveten rörelse bli krossad av hans flata hand mot nacken, då hon bet honom?

Vad som gällde om denne vite mans huvud, som levat så nyligen och burits så upprätt och befallande, gällde även Bashti själv, det visste han. Vad som hade händt denne vite man, sedan han gått genom dödens mörka port, skulle även hända honom. Därför ställde han frågor till huvudet, som om dess stumma läppar kunde tala till honom från det hemlighetsfullas djup och säga honom livets mening och meningen med döden, som oundvikligt följde livet i hälarna.

Jerrys långdragna sorgetjut, då han återsåg och kände lukten av allt vad som fanns kvar av kaptenen, väckte Bashti ur hans drömmar. Han såg på den starkt byggda guldbruna valpen och gjorde även honom genast till föremål för sina funderingar. Han var levande. Han var som en människa. Han kände hunger och smärta, vrede och kärlek. Han hade liksom människan blod i sina ådror, som ett knivstygn kunde komma att strömma bort så att han domnade bort döden. Liksom människorna älskade hunden sitt eget släkte, fostrade det och gav det di och försvann. Ja, försvann, ty mången hund, så väl som mången människa, hade han, Bashti, ätit upp i sin ungdoms dagar av stark hunger, då han

endast frågade efter rörelse och styrka och närde rörelsen och styrkan ur festmåltidens kalebasser.

Men Jerrys sorg övergick till vrede. Han gick styvbent till anfall, visade tänderna och morrade, medan håret reste sig och gick i vågor på hans nacke och rygg. Och han riktade ej sitt anfall mot kaptenens huvud, föremålet för hans kärlek, utan mot Bashti som höll huvudet i sitt knä. Liksom den vilda vargen på höglandets betesmarker anfaller stoet med den nyfödda fölungen, så anföll Jerry Bashti. Och Bashti, som aldrig i hela sitt långa liv varit rädd för döden och som hade skrattat som åt ett lustigt skämt då hans pekfinger strukit med i det flintlåspistolen sprang, smålog muntert för sig själv, ty hans munterhet var intellektuell, framkallad av beundran för denne halvväxte valp som han slog på nosen med en kort käpp av hårdt trä och tvingade att hålla sig på avstånd. Hur många gånger Jerry än rusde på honom mötte han anfallet med käppen och skrattade högt, ty han förstod valpens mod och förvånade sig över naturens enfald som tvingade honom att oupphörligt utsätta sin nos för käppens slag och drev honom att, förtvivlad vid minnet av en död man, om och omigen uthärda smärtan av käpprappen.

Detta var också liv, tänkte Bashti, medan han skickligt drev ifrån sig den tjutande valpen. Det var fyrbent liv, ungt och dåraktigt och hetsigt, eldat av hjärtats känslor, det liknade vilken ung man som helst som i skymningen bestormade sin kvinna med

kärlek eller kämpade på liv och död med en annan ung man på grund av lidelse, sårad stolthet eller korsade planer. Han förstod att lika väl som i van Horns eller någon annan mans döda huvud måste tillvarons nyckel, gåtans lösning, finnas hos denne levande valp.

Han fortfor att driva bort Jerry med slag på nosen och förvånade sig över hårdnackenheten hos detta livskraftiga *något* inom honom som tvingade honom att alltjämt rusa emot käppen som gjorde honom illa och drev honom tillbaka. Han visste att det var ungdomens tapperhet och rörlighet, styrka och oresonlighet, och han beundrade den sorgset och avundades den och skulle gärna ha bytt sig till den mot all sin magra, gråa visdom, om det funnis någon möjlighet.

»Det där är då sannerligen en pampig hund» skulle han ha sagt på van Horns språk. I stället tänkte han på *beche-de-mer*-språket, som han var lika hemmastadd i som i sitt eget Somospråk:

»Den hund han icke rädd för mej.»

Men den äldste tröttnade först på leken, och Bashti gjorde slut på den genom att slå till Jerry så hårdt bakom örat att han föll till golvet sanslös. Åsynen av valpen, som nyss varit så livlig och ursinnig och ögonblicket därefter låg som död, satte åter fart i Bashtis filosoferande fantasi. Käppen hade med ett enda hårdt slag åstadkommit denna verkan. Vart hade valpens vrede och förnuft tagit vägen? Var detta allt, en spånas låga som kunde släckas av min-

sta vindfläkt? Ett ögonblick hade Jerry rasat och våndats, morrat och rusat på, velat och handlat. I nästa ögonblick låg han slapp och orörlig i medvetslöshetens lilla död. Om en liten stund, det visste Bashti, skulle medvetande, känsla, rörelse och handlingsförmåga strömma tillbaka i den domnade lilla kroppen. Men vart hade under tiden medvetande, känsla och vilja tagit vägen under käppens drivande kraft?

Bashti suckade tungt och svepte trött in skallarna i deras halmflätade skynken — alla utom van Horns — och hissade upp dem i luften för att hänga ner från takbjälkarna — hänga där, tänkte han, långt sedan han var död och ifrån alltsammans, liksom några av dem hade hängt där långt före hans fars och farfars tid. Van Horns huvud lät han ligga på golvet, medan han själv smög sig ut för att titta in genom en springa och se efter vad valpen skulle ta sig till.

Först darrade Jerry i hela kroppen, reste sig med möda och stod där vacklande och yr i huvudet, och Bashti, som stod med ögat vid springan, såg livets under flöda tillbaka genom den domnade kroppens kanaler och ge benen kraft att resa sig, och han såg medvetandet, hemligheternas hemlighet, flöda tillbaka in i det hårbeklädda huvudet av ben, glimma och växa i de öppnade ögonen och tvinga läpparna att blotta tänderna och strupen att vibrera till en fortsättning på morrningen som avbrutits då käpprappet försänkt honom i mörker.

Och Bashti såg ännu mera. Först såg Jerry sig omkring efter sin fiende, morrande och med rest ragg. Sedan fick han i stället för sin fiende se kaptenens huvud och kröp fram till det och älskade det, kysste med tungan de hårda kinderna, de slutna ögonlocken som hans kärlek ej kunde öppna, de orörliga läpparna som aldrig mera skulle uttala något av de smekord de så ofta brukat rikta till den lilla hunden.

Sedan slog Jerry sig ned i djup förtvivlan framför kaptenens huvud, satte upp nosen rakt i vädret och tjöt länge och sorgset. Slutligen kravlade han sig, utpinad och modfälld, ut ur huset och återvände till sin husbonde djävulsdoktorns hus, där han i drygt tjugufyra timmar vakade och sov och drömde sekellånga onda drömmar.

Sedan var Jerry alltid rädd för Bashtis halmhydda. Han var icke rädd för Bashti. Hans rädsla kunde ej uttryckas i tankar och ord. I detta hus fanns det *intet* som en gång hade varit kaptenen. Det var en symbol för den sista livskatastrofen, varav ett dunkelt medvetande fanns inrotat i varje fiber i hans kropp, tack vare seklers arv. Somofolket häde tagit ut ett steg framför detta Jerrys längsta steg och hade genom att betrakta döden fått en föreställning om att de dödas andar ännu levde i osynliga och översinnliga nejder.

Sedan dess hatade Jerry Bashti bittert som en livets herre, vilken ägde kaptenens *intet* och lade det i sitt knä. Jerry tänkte det inte medvetet. Det var helt dunkelt och svävande, en sensation, en känsla,

en instinkt, en intuition, man må använda vilket mystiskt namn som helst i det mystiska språk varigenom orden ge ett bedrägligt sken av bestämdhet och pådikta hjärnan en förståelse som den inte äger.

SEXTONDE KAPITLET.

TRE månader hade gått; nordvästmonsunen hade, sedan den regerat sitt halvår, efterträdts av sydostpassaden, och Jerry fortfor ännu att leva i Agnos hus och ströva fritt omkring i byn. Han hade växt, ökat i vikt och, skyddad av tabu, blivit tvärsäker ända till övermod. Men han hade ej funnit någon husbonde. Agno hade aldrig fått hans hjärta att klappa varmare. Agno hade för resten aldrig försökt att vinna honom. Kallblodig som han var hade han ej heller någonsin visat hur han hatade Jerry.

Ej ens de gamla käringarna, de båda lärjungarna och den flugsmällande flickan i Agnos hus hade en aning om att djävulsdoktorn hatade Jerry. Ej heller Jerry anade det. För honom var Agno en likgiltig person som icke räknades. I husfolket såg Jerry Agnos slavar eller tjänare, och då de gåvo honom mat visste han att maten var från Agno och tillhörde honom. Utom han själv, som var tabuskyddad, voro de alla rädda för Agno, och hans hus var sannerligen ett skräckens hus, där det ej kunde finnas någon kärlek att få för en vilsekommen hundvalp.

Den elvaåriga flickan kunde möjligen ha blivit föremål för Jerrys tillgivenhet, om hon icke från början blivit skrämd av Agno som strängt läxade upp henne för att hon vågat vidröra eller smeka en hund med så hög tabu.

Vad som fördröjde Agnos planer mot Jerry över monsunens halvår var den omständigheten att tiden för de storfotade hönsens äggläggning i Bashtis enskilda hönsgård ej började förr än med sydostpassaden. Och Agno som tänkt ut sin intrig i god tid fann sig i att invänta det rätta ögonblicket, ty han var tålmodig av naturen.

Salomonöarnas megapod eller storfotade höna är en avlägsen släkting till Australiens buskhöna. Ej större än en stor duva lägger hon ett ägg lika stort som en ankas. Megapoderna, som ej veta vad fruktan vill säga, äro så dumma att de skulle ha blivit utrotade för många hundra år sedan, om de icke skyddats genom hövdingarnas och prästernas tabu. Hövdingarna måste emellertid laga att de ha jämna sandplaner, genom stängsel avspärrade för hundar. Megapoden begraver sina ägg på två fots djup för att skydda dem mot solhettan. Och hon skulle värpa och gräva ner, värpa och gräva ner, allt eftersom en svart grävde upp dem igen.

Värpgården tillhörde Bashti. Under äggsäsongen levde han nästan uteslutande på megapodägg. Någon enda gång lät han också slakta megapoder, som tycktes vilja upphöra att värpa. Men detta var blott en nyck, beroende på hans stolthet över att kunna hålla

en så exklusiv diet, endast möjlig för en så högt uppsatt personlighet. Egentligen tyckte han lika litet om hönskött som om annat kött. Allt kött smakade likadant för honom, ty hans smak för kött hörde till de njutningar som för längesedan förlorat sin lockelse för honom.

Men äggen! Dem tyckte han om att äta. De voro den enda mat som smakade honom. De utgjorde för honom reminiscenser från hans ungdoms köttätande tid. Han blev hungrig då han hade megapodägg, och hans nästan uttorkade källor på saliv och matsmältningssafter eggades att flyta igen då han såg ett megapodägg, anrättat till ätning. Därför var han den ende på det av tabu strängt inskränkta Somo som åt megapodägg. Och eftersom denna tabu var av övervägande religiös natur, hade Agno den prästerliga uppgiften att hålla uppsikt över och omhulda den kungliga hönsgården.

Men Agno var ej längre ung. Magens starka begär hade för länge sedan domnat bort, och även han åt endast av pliktkänsla, och för honom smakade all mat lika. Endast megapodägg stimulerade hans smak och satte liv i hans kropps safter. Därav kom det sig att han bröt mot den tabu han ålade andra och i hemlighet, då varken män, kvinnor eller barn sågo det, åt de ägg han stulit från Bashtis enskilda förråd.

Då värptiden började och både Bashti och Agno ivrigt längtade efter ägg efter sex månaders återhållsamhet, tog Agno Jerry med sig på den förbjudna vägen genom mangrovelunden, där de klevo från rot

till rot, över gyttjan som ångade och stank i den stillastående luften dit vinden aldrig trängde in.

Stigen, som ej var någon riktig stig och av en människa krävde långa steg från rot till rot och av en hund fyrbenta plumsande språng, var något nytt för Jerry. Eftersom det var en så ovanlig stig, hade han aldrig upptäckt den under alla sina strövtåg. Agnos hårdnackade föresats att ta honom med sig dit var en överraskning och ett nöje för Jerry, som utan att resonnera vidare över det, fick den dunkla förnimmelsen av att Agno till en viss liten grad skulle kunna befinnas vara den husbonde som hans hundsjäl alltjämt sökte.

Då de kommo ut från mangroveträsket, befunno de sig plötsligt framför en sandplan, ännu så salt och föga inbjudande tack vare havsvattnets avlagringar att inga stora träd slogo rot där och skyddade den för solhettan med sina grenar. Ingången utgjordes av en konstlös grind, men Agno släppte ej in Jerry genom den. Med egendomliga små uppmuntrande och eggande läten förmådde han i stället Jerry att gräva en gång under det klumpigt tillyxade staketet. Han hjälpte honom med sina egna händer, öste bort sand i stora massor, men tvingade Jerry att lämna efter sig omisskännliga spår efter en hunds tassar och klor.

Och då Jerry var där inne, gick Agno in genom grinden och lockade honom att gräva upp äggen. Men Jerry hade ingen smak för ägg. Åtta av dem sög Agno ur råa, och två stoppade han in i sina

armhåler för att bära dem till sitt djuvulshus. Skalen efter de åtta han sugit ur krossade han, som om det varit gjort av en hund, och för att fullborda den tavla han länge sett i sin fantasi sparade han litet av äggen, som han stänkte icke på Jerrys kinder, där hans tunga skulle ha kunnat slicka bort det, utan högt upp omkring och ovanför ögonen, där det skulle sitta kvar och vittna emot honom i enlighet med den plan han hade uppgjort.

Än mera, han begick en grov överträdelse av sina prästerliga skyldigheter och uppmuntrade Jerry att anfalla en höna, som höll på att värpa. Och som han visste att mordlusten skulle egga Jerry att fortsätta med att döda de dumma fåglarna, avlägsnade Agno sig från hönsgården och sprang så fort han kunde över mangroveträsket för att för Bashti omtala, i vilken konfikt han försatts av sin prästerliga värdighet. Hundens tabu, förklarade han, hade hindrat honom från att gripa in mot tabuhunden, då han åt upp tabuäggvärperskorna. Vilkendera tabun som var högst kunde han ej avgöra. Och Basthi, som ej smakat ett megapodägg på ett halvt år och längtade efter att åter få uppliva det enda angenäma minnet från sin avlägsna ungdom, stegade över mangroveträsket med så häpnadsväckande fart att han alldeles tog andedräkten från översteprästen som var många år yngre än han. Han kom fram till hönsgården och ertappade Jerry på bar gärning medan han höll på att döda den fjärde hönan, och den ägg-gula, som Agno smetat på honom och som skulle

föreställa att härröra från flera ägg, satt ännu kvar omkring och över ögonen ända upp till pannan. Förgäves såg Bashti sig omkring efter ett enda ägg; de sex månadernas hunger grasserade häftigare än någonsin inom honom just på grund av olyckan. Och uppmuntrad av Agno viftade Jerry på svansen åt Bashti, som om han tiggt om beröm för sin duktighet, och skrattade med sina äggdrypande kinder och äggsmetade ögon.

Bashti rasade ej, som han skulle ha gjort om han varit ensam. I en översteprästs närvaro ville han ej nedlåta sig att visa sådana simpla mänskliga känslor. Så är det alltid med de högtuppsatta, de kompromissa alltid med sina naturliga önskningar, maskera alltid sin genomsnittsnatur med spelad oegennytta. Därför visade Bashti ingen förbittring över att hans begär blivit sviket. Agno behärskade sig litet sämre, ty han kunde ej helt och hållet bli kvitt det begärliga glittret i sina ögon. Bashti märkte det och tog det för simpel nyfikenhet och lust att göra observationer, utan någon aning om den verkliga anledningen. Vilket bevisar två saker om de högtuppsatta: för det första att de gärna föra sina underordnade bakom ljuset och för det andra att de låta föra sig bakom ljuset av sina underordnade.

Bashti betraktade Jerry spefullt, som om hela saken varit ett skämt, och en likgiltig blick på prästen röjde för honom det besvikna uttrycket i hans ögon. Aha, tänkte Basthi, jag har lurat honom.

»Vilken tabu är viktigast?» frågade Agno på Somospråket.

»Att ni kan fråga det! Naturligtvis megapoden.»

»Och hunden?» lydde Agnos nästa fråga.

»Måste plikta för att han har överträdt tabun. Det är en hög tabu. Det är min tabu. Den har stiftats av Somo, allas vår urfader och förste styresman, och den har sedan alltid varit hövdingarnas tabu. Hunden måste dö.»

Han tystnade och funderade på saken, medan Jerry åter grep sig an med att gräva i sanden, där han tydligt kände lukten. Agno ville hejda honom, men Bashti lade sig emellan.

»Låt vara», sade han. »Låt hunden förråda sig inför mina ögon.»

Och det gjorde Jerry, han grävde upp två ägg, krossade dem och slickade i sig den del av deras dyrbara innehåll som ej fördärvats av sanden. Bashtis ögon voro alldeles glanslösa, då han frågade:

»Männens hundkalas är ju i dag?»

»I morgon middag», svarade Agno. «Hundarna ha redan samlats in. Det kommer att bli minst femtio.»

»Femtioen», förklarade Basthi och antydde Jerry med en nick.

Prästen gjorde en snabb rörelse för att ta fast Jerry.

»Varför nu?» frågade hövdingen. »Vi måste bara laga så att han kommer över träsket. Låt honom

springa tillbaka på sina egna ben, och då han kommer till kanothuset, skall han bindas där.»

Medan Jerry förtjust travade över träsket på väg till kanothuset, hack i häl på de båda männen, hörde han många hundar tjuta, tydligen av sorg och bedrövelse. Han fick genast en misstanke, som dock ej direkt gällde honom själv. Och då han spetsade öronen och vädrade efter klarhet i saken, grep Bashti honom i nackskinnet och höll upp honom i luften, medan Agno band ihop hans ben.

Icke en jämmer, icke ett ljud, intet tecken till fruktan kom från Jerry — endast ett dovt, ilsket morrande och ett trotsigt sparkande med bakbenen. Men en hund, som bakifrån gripits i nackskinnet, kan aldrig försvara sig mot två karlar begåvade med mänsklig intelligens och därtill med två järnfingriga händer.

Sedan hans fram- och bakben bundits kors och tvärs, bars han med huvudet nedåt den korta biten till släkt- och kokplatsen och slängdes på marken bland några och tjugu likaledes bundna och hjälplösa hundar. Ehuru det var midt på eftermiddagen hade flera av dem legat så där sedan tidigt på morgonen i det heta solskenet. Allesammans voro buskландshundar eller vilda hundar, och de voro så föga modiga, att deras törst och fysiska smärta av repen, som voro för hårdt tilldragna om ådrorna, och deras dunkla farhågor för det öde denna behandling var förebud till kom dem att gnälla och jämra sig och uppge tjut av förtvivlan och smärta.

De närmaste trettio timmarna blevo svåra för Jerry. Det hade genast spridt sig ett rykte att hans tabu var upphävd, och ingen av männen eller gossarna var nog lumpen att visa honom någon vördnad. Ända till mörkrets inbrott hade han omkring sig en krets av människor, som plågade och retades med honom. De orerade vidt och bredt om hans fall, gjorde narr av honom, puffade föraktligt till honom med fötterna, grävde en grop i sanden och lade ner honom på rygg där, så att han inte skulle kunna rulla sig ur den, och med alla fyra benen i vädret på ett högst nesligt sätt.

Och allt vad han kunde göra var att morra och rasa över sin hjälplöshet. Ty han ville ej som de andra hundarna tjuta eller jämra sig. Han var nu årsgammal, han hade mognat betydligt under de sista sex månaderna, och det låg i blodet hos hans ras att vara orädd och stoisk. Och hans vita husbönder hade visserligen redan förut lärt honom att hata och förakta negrer, men under dessa trettio timmar blev hans hat ännu bittrare oeh outrotligare.

Hans plågoandar ryggade ej tillbaka för någonting. De gingo till och med efter vildhunden och hetsade honom på Jerry. Men det stred emot vildhundens natur att angripa en fiende som ej kunde röra sig, även om denna fiende var Jerry som så ofta hade tyranniserat honom och kastat omkull honom på däck. Om Jerry, t. ex. med ett brutet ben, ännu haft kvar sin förmåga att röra sig, skulle han ha klått upp honom, kanske bitit ihjäl honom. Men denna ytterliga

hjälplöshet förändrade saken. Den väntade föreställningen blev sålunda ett fiasko. Då Jerry morrade, morrade vildhunden tillbaka och gick helt morsk omkring honom, men inga upphetsningsförsök från de svarta kunde förmå honom att hugga tänderna i Jerry.

På platsen framför kanothuset rådde skräck och fasa. Då och då kom man med ännu flera bundna hundar, som slängdes till de andra. Det var ett ständigt tjut isynnerhet av dem som legat i solen sedan tidigt om morgonen och inte fått något vatten. Ibland stämde alla in; de lugnastes självbehärskning bröts ner av den våg av förtvivlan och skräck som krampaktigt gick över dem alla. Detta stigande och avtagande men aldrig upphörande tjut fortfor hela natten, och på morgonen ledo alla av en outhärdlig törst.

Solen som gassade ner på dem i den vita sanden så att de nästan voro halvkokta gav ingen lättnad, långt därifrån. Kretsen av plågoandar samlades åter omkring Jerry, och återigen öste man över honom föraktfulla tillmälen för att han förlorat sin tabu. Vad som gjorde Jerry mest utom sig var icke slagen och de kroppsliga smärtorna, utan skrattet. Ingen hund tycker om att bli utskrattad, och Jerry kunde minst av allt betvinga sin vrede då de gycklade med honom och gapskrattade honom midt i ansiktet.

Ehuru han ej hade tjutit en enda gång, hade hans morrning i förening med törsten gjort honom hes och torr i munnen, så att han ej kunde få fram ett ljud, om man ej retade honom till det yttersta. Hans

tunga hängde ut ur munnen och vid åttatiden började solen så småningom bränna den.

Det var vid den tiden som en av gossarna grymt förolämpade honom. Han rullade ut Jerry ur gropen, där han hade legat på rygg hela natten, vände honom på sidan och räckte honom en liten kalebass full med vatten. Jerry lapade det i sig så begärligt att han icke på en halv minut märkte att pojken blandat upp det med en massa mogna korn av rödpeppar. Kretsen tjöt av förtjusning, och Jerrys törst förut var ett intet i jämförelse med den nya törsten som stegrades av den brännande smärtan tack vare pepparn.

Sedan kom episoden med Nalasu, och den skulle komma att ha viktiga följder. Nalasu var en sextio års gubbe, och han var blind, letade sig väg med tillhjälp av en lång stav. I sin fria hand bar han en liten gris med bundna ben.

»Det sägs att den vite masterns hund skall ätas upp», sade han på Somospråket. »Var är den vite masterns hund? Visa mig honom.»

Agno, som nyss kommit, stod bredvid honom då han lutade sig över Jerry och trevade på honom med sina fingrar. Och Jerry gjorde intet försök att hugga eller bita, fastän den gamle mannens händer mer än en gång kommo i närheten av hans tänder. Ty Jerry hade ingen förnimmelse av fientlighet i dessa fingrar som ströko så lätt över honom. Sedan trevade Nalasu på grisen, och det var som om han gjort jämförelser och beräkningar.

Nalasu rätade upp sig och sade:

»Grisen är lika liten som hunden. De äro lika stora, men grisen har mera ätbart kött på kroppen. Tag grisen, så skall jag ta hunden.»

»Nej», sade Agno. »Den vita masterns hund har brutit mot tabu. Han måste ätas upp. Tag vilken annan hund som helst och lämna grisen. Tag en stor hund.»

»Jag vill ha den vita masterns hund», envisades Nalasu. »Den vita masterns hund och ingen annan.»

Saken kom icke ur fläcken. Då kom Bashti händelsevis dit och stannade för att höra på.

»Tag hunden, Nalasu», sade han slutligen. »Det är en bra gris, och jag skall själv äta upp den.»

»Men han har överträdt tabu, din stora hönsgårdstabu, och måste ätas upp», inföll Agno hastigt.

»Alldeles för hastigt», tyckte Bashti, och inom honom vaknade en obestämd misstanke, han visste ej om vad.

»Tabun måste försonas med blod och kokning», fortfor Agno.

»Nog om det», sade Bashti. »Jag skall äta upp den lilla grisen. Stick honom i strupen och stek honom över elden.»

»Jag talar bara om tabulagen. Överträdelsen måste försonas med livet.»

»Det finns en annan lag», småskrattade Bashti. »I alla tider, sedan Somo byggde dessa vallar, har liv kunnat köpas för liv.»

»Men det är en mans eller en kvinnas liv», invände Agno.

»Jag känner lagen», fortfor Bashti hårdnackat. »Somo stiftade lagen. Aldrig har det sagts att icke ett djurs liv får köpas för ett djurs liv.»

»Det har aldrig brukats», inföll djävulsdoktorn.

»Och det av goda skäl», svarade den gamle hövdingen. »Aldrig förr har en man varit nog dum att ge ett svin för en hund. Det är en ung gris, och han är fet och mör. Tag hunden, Nalasu. Tag hunden genast.»

Men djävulsdoktorn var icke belåten.

»Som du sade, Bashti, i din stora visdom är han rashunden som ger upphov till styrka och mod. Låt döda honom. Då han kommer från elden skall hans kropp styckas ut i många små delar så att varje man må äta av honom och därigenom få sin andel av styrka och mod. Det är bättre för Somo att dess män äro starka och tappra än att dess hundar äro det.»

Men Bashti kände ingen vrede mot Jerry. Han hade levat för länge och för filosofiskt för att klandra en hund för att han överträdt en tabu som han ej kände till. Hundar dödades naturligtvis ofta för tabuöverträdelser. Men det lät han ske emedan hundarna själva på intet vis intresserade honom och emedan deras död skärpte tabuns helighet. Dessutom hade Jerry intresserat honom ganska mycket. Ofta, sedan Jerry anfallit honom med anledning av van Horns huvud, hade han funderat över denna

händelse. Så överraskande som den var — det voro ju alla yttringar av liv —, hade den givit honom näring för hans tankar. Vidare beundrade han Jerrys mod och det oförklarliga något hos honom som hindrade honom från att skrika av smärtan vid käpprappen. Och utan att han hade någon medveten estestisk förnimmelse hade skönheten i Jerrys linjer och färger omärkligt väckt en behaglig känsla hos honom. Han var angenäm att se på.

Det fanns en annan orsak till Bashtis uppförande. Han undrade varför hans djävulsdoktor så ivrigt önskade en hunds död. Det fanns många hundar. Varför då just denna hund? Det var tydligt att den andre hade något i sinnet, men vad det var kunde Bashti inte utfundera — så vida det icke var hämndlust sedan den dagen då han hade hindrat Agno från att äta upp hunden. Om det förhöll sig så, var det ett sinnestillstånd som han ej kunde tillåta hos någon av stammens medlemmar. Men vilken orsaken än var — hans tankar ruvade nu som alltid över det okända —, ansåg han det bäst att hålla prästen i tukt och ännu en gång visa vem som skulle ha sista ordet i Somo. Därför svarade Bashti:

»Jag har levat länge och ätit upp många svin. Vem vågar säga att de många svin som kommit in i mig ha gjort mig till ett svin?»

Han tystnade och såg sig utmanande omkring i kretsen av åhörare, men ingen sade något. Några småskrattade enfaldigt och tycktes vilja ta till flykten, och Agno gav med en min tillkänna sin fasta tro

på att det icke hos hövdingen fanns någon likhet med ett svin.

»Jag har ätit mycket fisk», fortfor Bashti. »Men aldrig har ett fiskfjäll växt ut från min hud. Aldrig har en gäl öppnat sig på min strupe. Som ni alla ha sett, har aldrig någon fena skjutit ut från min ryggrad. — Tag hunden, Nalasu. — Agno, bär hem svinet till mitt hus, jag skall äta upp det i dag. — Agno, låt hundslakten börja, så att kanotmännen få äta i rättan tid.»

Då han vände sig om och gick, ropade han strängt över axeln på *beche-de-mer*-språket: »Sannerligen, du göra mig arg på dig.»

SJUTTONDE KAPITLET.

DÅ den blinde Nalasu långsamt skred därifrån, med ena handen trevande sig fram på vägen och med den andra bärande Jerry med huvudet nedåt och bundna ben, hörde Jerry plötsligt det vilda tjutet från hundarna stegras då slaktandet började och de förstodo att döden var över dem.

Men i olikhet med gossen Lamai, som ej hade förstått bättre, bar den gamle mannen ej Jerry hela vägen till sitt hus. Han stannade vid den första bäck som porlade nere mellan de låga buskarna och satte ned Jerry för att dricka. Jerry uppgick helt och hållet i njutningen att känna den våta svalkan på sin tunga, sina läppar och nere i halsen. Men hos hans undermedvetna jag hade det intrycket rotat sig, att detta var den vänligaste svarting han träffat på i Somo, vänligare än Lamai, Agno och Bashti.

Då han hade druckit så mycket att han ej orkade mera, tackade han Nalasu med tungan — icke varmt eller förtjust som om det varit kaptenens hand, men med vederbörlig erkänsla för den livgivande drycken. Den gamle mannen skrockade belåtet, vältrade ner

Jerrys solstekta kropp i vattnet, men så att han höll huvudet över ytan, gned in vattnet i hans torra skinn och lät honom ligga där i några härliga minuter.

Från bäcken till Nalasus hus, ett långt stycke, bar Nalasu honom fortfarande med bundna ben, ehuru ej med huvudet nedåt, utan tryckt mot sitt bröst med ena armen. Det var hans mening att få hunden att fatta tillgivenhet för honom. Ty Nalasu, som suttit i mörker och ensamhet i många år, hade tänkt mycket mera om den omgivande världen och kände långt bättre till den än om han kunnat se den. För sina särskilda ändamål behövde han en hund. Han hade försökt flera busklandshundar, men de hade visat sig föga värdera hans godhet och hade alltid sprungit sin väg. Den siste hade stannat längst, emedan han hade behandlat den med ännu större vänlighet än de andra, men den hade i alla händelser sprungit bort innan han hunnit dressera den för sitt ändamål. Men den vite masterns hund var annorlunda, hade han hört. Den sprang aldrig sin väg av fruktan, ty den påstods vara klokare än Somohundarna.

Lamais uppfinning att binda Jerry vid en käpp hade blivit omtalad i byn, och nu blev Jerry åter bunden vid en käpp i Nalasus hus. Men inte på samma sätt. Icke en enda gång blev den blinde mannen otålig, medan han dagligen tillbragte timmar med att sitta nedhukad framför Jerry och smeka honom. Även om han icke gjort detta, skulle Jerry, som åt hans mat och började bli van vid att byta om husbönder, ha erkänt Nalasu som sin herre. Dess-

utom hade Jerry alldeles klart för sig att allt Agnos husbondvälde över honom hade upphört, sedan han bundit honom och stängt in honom bland de andra hjälplösa hundarna på slaktplatsen. Och Jerry, som aldrig varit utan husbonde sedan sina första dagar här i världen, kände ett oemotståndligt behov av en herre.

Så att den dagen, då han blev fri från käppen, stannade Jerry frivilligt kvar i Nalasus hus. Då den gamle mannen förstod att det ej skulle bli någon rymning av, började han med Jerrys dressyr. Han ägnade småningom allt mera tid åt den, så att den slutligen upptog flera timmar om dagen.

Först och främst lärde Jerry sig ett nytt namn på sig själv, och det var Bao, och man lärde honom att lystra till det på allt längre avstånd och om det uttalades med aldrig så dämpad röst. Nalasu uttalade det allt tystare, tills det slutligen endast blev en viskning. Jerry hade skarp hörsel, men Nalasus var, tack vare långvarigt bruk, ännu skarpare.

Vidare tränades Jerrys egen hörsel till allt större skärpa. I timtal satt han hos Nalasu eller stod ett stycke ifrån honom och lärde sig att uppfånga det minsta ljud eller prassel från buskskogen. Sedan lärdes han också att skilja mellan de olika ljuden från skogen och rätta sina morrande varningar till Nalasu därefter. Om ett prassel hördes som Jerry kände igen som härrörande från ett svin eller en höna, morrade han icke alls. Om han ej kände igen ljudet, morrade han endast dämpat. Men om ljudet

framkallades av en man eller gosse som rörde sig tyst och följaktligen misstänkt, lärde Jerry sig att morra högt; om ljudet var starkt och oaktsamt, morrade Jerry dämpat.

Det föll aldrig Jerry in att undra varför han skulle lära sig allt detta. Han gjorde det endast emedan det var hans siste husbondes önskan att han skulle göra det. Allt detta och mycket mera lärde Nalasu honom med offer av en oändlig tid och dito tålamod, och han lärde honom mycket mera och ökade hans ordförråd så att de på avstånd kunde hålla korta och tydliga samtal med varandra.

På femtio fots avstånd kunde Jerry alltså säga ett dämpat »vuff» för att meddela att det var ett ljud som han icke kände till, och Nalasu uppmanade honom med olika väsljud att stå stilla, att gläfsa tystare eller alldeles tiga eller också att komma ljudlöst till honom eller gå in i buskskogen och ta reda på vem som åstadkom det underliga ljudet eller att skälla högt och rusa till anfall.

Om Nalasus skarpa hörsel från motsatt håll uppfångade något underligt ljud, kunde han fråga om Jerry hade hört det. Och Jerry stod där i spänning och lyssnade, och genom en liten förändring i styrkan eller arten av sitt gläfs kunde han meddela Nalasu att han icke hörde något eller kanske till sist att det var en främmande hund eller en skogsråtta eller en man eller en gosse — allt med de svagaste ljud som knappt voro annat än en flåsning, idel enstaviga ord, ett rentav stenografiskt sätt att tala.

Nalasu var en underlig gammal man. Han bodde för sig själv i en liten halmhydda vid utkanten av byn. Det närmaste huset låg ett godt stycke därifrån, och hans eget låg på en glänta i den täta djungeln som ingenstädes kom närmare än sextio fot. Denna öppna plan höll han alltid fri från djupare rotad växtlighet. Han hade synbarligen inga vänner. Åtminstone kom det aldrig några besökande till hans boning. Det hade gått år sedan han avskräckt den siste. Vidare hade han ingen släkt. Hans hustru var för längesedan död, och hans tre ännu ogifta söner hade under en drabbning utanför Somos gränser förlorat sina huvuden uppe på de höga kullarnas djungelstigar och blivit uppätna av bushmännen som dödat dem.

För att vara blind hade han mycket att göra. Han bad ingen om någon tjänst, och han försörjde sig själv. På den öppna planen odlade han jams, spansk potatis och taro. På en annan glänta — ty det var hans politik att ej ha några träd nära sitt hus — hade han pisang, bananer och ett halvt dussin kokospalmer. Frukt och grönsaker utbytte han nere i byn mot kött, fisk och tobak.

Han använde en dryg del av sin tid på Jerrys uppfostran, och ibland förfärdigade han bågar och pilar som stodo i så högt anseende hos hans stams män att de voro mycket lättsålda. Det gick knappast en dag utan att han själv övade sig med båge och pilar. Han sköt endast med ledning av ljudet, och då ett buller eller prassel hördes i djungeln och

Jerry hade underrättat honom om dess art, sköt han av en pil efter det. Sedan var det Jerrys plikt att försiktigt leta rätt på pilen, om den ej hade träffat sitt mål.

Någonting egendomligt med Nalasu var att han endast sov tre timmar av de tjugufyra, att han aldrig sov om natten och att hans korta sömn om dagen aldrig ägde rum inne i huset. Gömt i den tätaste delen av den närmaste djungeln var ett slags näste dit ingen stig ledde. Han gick aldrig samma väg dit eller därifrån, så att den fruktbara markens växtlighet, som så sällan nedtrampades, alltid utplånade det svagaste spår av att han hade gått den vägen. Då han sov, var Jerry inlärd att hålla vakt och aldrig somna.

Det fanns mer än tillräckliga skäl för Nalasus oändliga försiktighet. Den äldste av hans tre söner hade slagit ihjäl en man, Ao, under en träta. Ao hade varit en av de sex sönerna i Annos familj, som bodde i en av de större byarna. Enligt Somos lag hade Annofamiljen rättighet att utkräva blodshämnd på Nalasufamiljen, men hade hindrats därifrån genom att Nalasus tre söner dödats i buskskogen. Och eftersom Somolagen stadgade liv för liv och Nalasu ensam levde kvar av familjen, var det känt av hela stammen att Annos aldrig skulle nöja sig förr än de tagit den blinde mannens liv.

Men Nalasu hade varit berömd som en väldig kämpe och därtill far till tre sådana krigiska söner. Två gånger hade Annos försökt samla sig, den för-

sta gången medan Nalasu ännu hade sin syn i behåll. Nalasu hade upptäckt deras fälla, gått omkring den och bakom fienden påträffat och dödat Anno själv, fadern, och sålunda fördubblat blodsskulden.

Sedan hade hans olycka inträffat. Medan han fyllde på många gånger använda Sniderpatroner hade en krutexplosion fördärvat bägge hans ögon. Strax därefter, medan han satt och skötte sina sår, hade Annos kommit över honom — just vad han väntat och vederbörligen beredt sig på. Den kvällen trampade två farbröder och en annan bror på förgiftade törnen och dogo en ohygglig död. De liv Annos hade att fordra hade alltså ökats till fem, och det var endast av en blind man de skulle utkrävas.

Sedan hade Annos varit alltför rädda för törnen för att våga sig på något nytt försök, men hans hämndlust glödde under askan och de levde i hoppet om den dag då Nalasus huvud skulle pryda deras takbjälke. Under tiden rådde icke vapenvila utan endast ett stillestånd i följd av brist på tillfälle. Den gamle mannen kunde icke angripa dem, och de voro rädda för att angripa honom. Och dagen kom ej förr än efter Jerrys adoptering, då en av Annos gjorde en uppfinning vars make man aldrig sett på hela Malaita.

ADERTONDE KAPITLET.

MEDAN månaderna gingo, upphörde sydostpassaden, monsunen hade börjat blåsa och Jerry ökade sex månaders ålder, vikt, storlek och grov benbyggnad. Detta halvår hos den blinde mannen hade varit en behaglig tid, fastän Nalasu var sträng och envisades att träna Jerry i flera timmar, dag ut och dag in, än de flesta hundar behövde underkasta sig. Aldrig fick Jerry ett slag av honom eller ett hårdt ord. Denne man som hade dödat fyra Annos, tre av dem sedan han förlorade sin syn, och som hade dödat flera människor i sin vilda ungdom, höjde aldrig sin röst i vrede mot Jerry och tuktade honom ej genom strängare medel än milda bannor.

Den oavlåtliga uppfostran Jerry erhöll under denna sin senare valptid gav honom ökad klokhet för hela hans liv. Kanske hade aldrig någon hund i världen inhämtat en sådan talförmåga som han, och det kom sig av tre orsaker: hans egen intelligens, Nalasus geni som uppfostrare och de långa timmar som ägnades åt undervisningen.

Hans stenografiska ordförråd var underbart, om

man besinnar att han bara var en hund. Man kan nästan säga att han och mannen kunde samtala timvis, ehuru det endast var få enkla abstrakta ämnen de kunde tala om, och deras meningsutbyten blott rörde sig om mycket litet av det nyss förflutna konkreta och knappast någonting av det konkreta tillkommande. Jerry kunde lika litet berätta honom om Meringe och Arangi som om den stora kärlek han hyst för kaptenen eller om hans anledningar att hata Bashti. Likaså kunde Nalasu ej berätta Jerry om blodsfejden med Annos eller om hur han hade förlorat sin syn.

Faktiskt var deras samtal begränsat till det nuvarande ögonblicket, fastän de kunde däri inbegripa litet av det alldeles nyss förflutna. Nalasu kunde ge Jerry en rad av föreskrifter som t. ex. att gå ut och rekognoscera på egen hand, gå till nästet, sedan gå rundt omkring det i vid omkrets, fortsätta till den andra gläntan med fruktträden, gå tvärsöver djungeln till stora vägen, gå utför stora vägen åt byhållet, tills han kom till det stora pisangträdet, och sedan gå den lilla vägen tillbaka till Nalasu och Nalasus hus. Allt detta utförde Jerry bokstavligen, och då han kom hem avgav han rapport. Till exempel: vid nästet ingenting ovanligt utom att en vråk var i närheten; vid den andra gläntan hade tre kokosnötter fallit till marken — ty Jerry kunde alldeles säkert räkna till fem; mellan den andra gläntan och stora vägen voro fyra svin; på stora vägen hade han gått förbi en hund, mer än fem kvinnor och två barn,

och på lilla vägen hem hade han lagt märke till en kakadora och två gossar.

Men han kunde ej för Nalasu yppa sina känslor och sin sinnesstämning som hindrade honom att vara fullkomligt nöjd med sin nuvarande belägenhet. Ty Nalasu var ingen vit gud, utan endast en negergud.

Och Jerry hatade och föraktade alla negrer utom Lamai och Nalasu. Dem fördrog han, och för Nalasu hade han till och med småningom fått en lugn och behaglig tillgivenhet. Men han älskade honom icke och kunde ej göra det.

I bästa fall voro negrerna endast andra klassens gudar, och han kunde ej glömma de stora vita gudarna sådana som kaptenen och mister Haggin och, av samma ras, Derby och Bob. De voro någonting annat och bättre än alla de svarta vildar bland vilka han levde. De stodo utanför och över, i ett oåtkomligt paradis som han livligt kom ihåg och längtade efter, men dit han ej kunde hitta vägen och som kanske — ty han hade ju en dunkel aning om att allt har ett slut — hade slukats av det *intet* där kaptenen och Arangi redan befunno sig.

Förgäves ansträngde den gamle mannen sig att vinna Jerrys kärlek. Han förmådde ingenting mot Jerrys många förbehåll och minnen, fastän han lyckades förvärva sig hela hans trohet och lojalitet. Icke passionerat som han skulle ha kämpat och offrat sitt liv för kaptenen, utan av pliktkänsla och tillgivenhet skulle han ha kämpat ända till döden för

Nalasu. Och den gamle mannen hade ingen aning om att han inte hade vunnit Jerrys hela hjärta.

— — —

Så kom den dagen då en av Annos gjorde uppfinningen, som bestod i tjocksulade sandaler som skyddade deras fotsulor mot de förgiftade törnena varmed Nalasu hade tagit tre liv ifrån dem. Den dagen var i själva verket en natt, en svart natt, en så kolsvart natt under en molntäckt himmel att man inte kunde se en trädstam en åttondels tum från näsan. Och ett dussin Annos begåvo sig ner till Nalasus glänta beväpnade med Snidergevär, ryttarepistoler, tomahawker och stridsklubbor, och de gingo försiktigt, trots sina tjocka sandaler, av fruktan för törnena som Nalasu ej längre satte ut.

Jerry, som satt mellan Nalasus knän och nickade sömnigt, gav Nalasu den första varningen där han satt utanför sin dörr med uppspärrade ögon och spetsade öron, som han hade suttit alla nätter under många år. Han lyssnade ännu skarpare i flera minuter varunder han ej hörde någonting, och samtidigt viskade han frågor till Jerry och befallde honom att tala tyst, och med morrningar och dämpat gläfs och alla de stenografiska andningsknep han lärt sig berättade Jerry för honom att människor nalkades, många män, mer än fem.

Nalasu räckte sig efter bågen som låg bredvid honom, lade på en pil och väntade. Slutligen hörde han med sina egna öron ett svagt prassel, än här och än där, som nalkades honom i en cirkel. Ännu

åläggande försiktighet begärde han bekräftelse av Jerry, vars nackhår reste sig under Nalasus känsliga fingrar och som nu spejade ut i nattluften med både nos och öron. Och lika tyst som Nalasu försäkrade Jerry om igen att det var män, många män, mer än fem.

Med ålderdomens tålamod satt Nalasu kvar orörlig, tills han alldeles vid brynet av djungeln, på sextio fots avstånd, märkte ett särskilt buller av en särskild man. Han spände bågen, sköt av pilen och belönades med ett stönande och underligt flämtande ljud. Först hindrade han Jerry från att springa efter pilen som hade träffat, det visste han, och sedan lade han en ny pil innanför bågsträngen.

I en kvart rådde tystnad; den blinde mannen satt där som huggen i sten, och hunden, som darrade av iver under den talande beröringen av hans fingrar, lydde hans befallning att ej ge ett ljud ifrån sig. Ty Jerry så väl som Nalasu visste att döden prasslade och lurade i det omgivande mörkret. Åter hördes en tyst rörelse, närmare än förut, men den avskjutna pilen träffade inte. De hörde dess smäll mot en trädstam och en förvirrad mängd små ljud förorsakade av hastigt flyende fötter. Efter en stunds tystnad viskade Nalasu till Jerry en tillsägelse att hämta tillbaka pilen. Han var väl dresserad, ty ljudlöst till och med för Nalasus öron, som hörde bättre än seende män, följde han riktningen av pilens smäll mot trädet och kom tillbaka med pilen i munnen.

Åter väntade Nalasu tills han hörde prasslet av en som närmade sig i kretsen, varpå Nalasu tog upp alla sina pilar och med Jerry i följe gick ljudlöst halva vägen omkring djungelbrynet. Medan de ännu gingo small ett gevärsskott riktat mot en punkt som de nyss lämnat bakom sig.

Från midnatt till dagningen kämpade sålunda den blinde mannen och hunden med framgång mot tolv män väpnade med krutets åska och de vidtgående, djupt trängande, svampformiga kulorna av mjukt bly. Och den blinde mannen försvarade sig endast med en båge och hundra pilar. Han sköt av många hundra pilar, vilka Jerry hämtade tillbaka åt honom och som han sedan använde om och om igen. Jerry hjälpte till modigt och bra, understödde Nalasus skarpa hörsel med sin egen ännu skarpare, kretsade ljudlöst omkring huset och rapporterade var angreppet hotade som värst.

Annos slösade bort mycket av sitt dyrbara krut, ty det hela var som en strid mot osynliga andar. Man såg aldrig något annat än blixtarna från gevären. Aldrig sågo de Jerry, fastän de genast märkte att han rörde sig i närheten av dem, då han sökte efter pilarna. En gång, då en av dem sträckte ut handen efter en pil som nästan snuddat vid honom, kom han att röra vid Jerrys rygg och uppgav ett vildt rop av förskräckelse då Jerry bet honom i fingrarna. De försökte skynda åt det håll där de hörde Nalasus bågsträng gnissla, men varje gång Nalasu sköt ändrade han ögonblickligen plats. Varnade av

Jerrys närhet sköto de flera gånger på honom, och en gång blev till och med hans nos litet svedd av krut.

Då det dagades, drogo Annos sig tillbaka under den korta tropiska ljusning som utgör övergången från mörker till solsken, medan Nalasu, som begav sig in i huset från dagsljuset, ännu hade kvar åttio pilar, tack vare Jerry. Resultatet för Nalasu var en död man och ovisst hur många pilmärkta, sårade män som släpade sig bort.

Och halva dagen satt Nalasu nedhukad över Jerry och vänslades med honom och smekte honom för vad han hade gjort. Sedan gick han till byn, följd av Jerry, och berättade om striden. Bashti gjorde honom ett besök före dagens slut och talade allvarligt med honom.

»Som en gammal man till en gammal man talar jag», började Bashti. »Jag är äldre än du, Nalasu, och jag har alltid varit oförskräckt Men ändå har jag aldrig varit tapprare än du. Jag önskar att varje man i stammen vore så tapper som du, men ändå gör du mig stor sorg. Vad äro ditt mod och din klokhet värda då du ej har någon avkomma att ge ditt mod och din klokhet i arv till?»

»Jag är en gammal man», började Nalasu.

»Icke så gammal som jag», avbröt Bashti. »Icke för gammal att gifta dig, så att din avkomma ökar stammens styrka.»

»Jag var gift och länge gift och blev far till tre tappra söner. Men de äro döda. Jag kommer inte att leva lika länge som du. Jag tänker på mina

unga dagar som angenäma drömmar dem man erinrar sig efter sömnen. Ännu mera tänker jag på döden och slutet. Giftermål tänker jag inte alls på. Jag är för gammal att gifta mig. Jag är tillräckligt gammal att bereda mig på döden, och jag är mycket nyfiken på hur det skall bli då jag är död. Skall jag alltid vara död? Skall jag leva upp igen i ett drömland — själv skuggan av en dröm, som ännu kommer ihåg de dagar då jag levde i den varma världen med hungerns lätt framlockade safter i min mun och kärleken till kvinnan i mitt bröst?»

Bashti ryckte på axlarna.

»Jag har också tänkt mycket på den saken», sade han. »Men jag kommer ingen vart. Jag vet ingenting. Du vet ingenting. Vi få ingenting veta förr än vi äro döda, om vi verkligen få veta något då vi inte längre äro vad vi nu äro. Men det veta vi, du och jag: stammen lever. Stammen dör aldrig. Därför, om det är någon mening alls med vår tid, måste vi göra stammen stark. Ditt arbete för stammen är ännu inte gjort. Du måste gifta dig, så att ditt mod och din klokhet leva efter dig. Jag har en hustru åt dig — nej, två hustrur, ty dina dagar äro korta och jag skall säkert uppleva att se dig hänga tillsammans med mina fäder från kanothusets takbjälke.»

»Jag vill inte betala för en hustru», protesterade Nalasu. »Jag vill inte betala för någon hustru. Jag skulle inte betala en tobaksfläta eller en sprucken kokosnöt för den bästa kvinna i Somo.»

»Var obekymrad,» fortfor Bashti. »Jag skall lugnt

betala hustrun åt dig, båda hustrurna. Först och främst Bubu. Henne skall jag köpa åt dig för en halv kardus tobak. Hon är grovt byggd, rundlemmad med breda höfter och stora, yppiga bröst. Och så Nena. Hennes far sätter ett högt pris på henne — en hel kardus tobak. Men jag skall köpa henne åt dig ändå. Din tid är kort. Vi måste skynda på.»

»Jag vill inte gifta mig», förklarade den gamle blinde mannen häftigt.

»Jo, det vill du. Jag har talat.»

»Nej, säger jag och det säger jag om igen, nej, nej, nej. Hustrur äro plågoandar. De äro unga varelser, och deras huvuden äro fulla med dårskap. Deras tungor äro lösa med onyttigt prat. Jag är gammal, jag vill ha lugn, livets eld har slocknat hos mig, jag vill helst sitta ensam i mörkret och tänka. Sladdrande unga varelser omkring mig med bara rök och skum i huvudet och på tungan skulle göra mig galen. De skulle alldeles säkert göra mig galen — så galen att jag spottar i varenda snäcka, gör grimaser åt månen, biter av mina ådror och tjuter.»

»Nå, än sedan? Bara inte din ras dör ut. Jag skall betala dina hustrurs fäder för dem och skicka dem till dig inom tre dagar.»

»Jag kommer inte att ha något med dem att göra», bedyrade Nalasu hetsigt.

»Det skall du visst», envisades Bashti lugnt. »Ty annars får du med mig att göra. Det blir en svår skuld du ådrar dig mot mig. Jag skall låta dra varenda en av dina lemmar ur led, så att du blir

som en manet, som en fet gris med uttagna ben, och sedan skall jag sätta ut dig midt på hundslaktplanen för att stekas i solen. Och vad som då blir kvar av dig skall jag kasta för hundarna. Din säd skall inte dö ut i Somo. Det säger jag, Bashti. Om tre dagar skall jag skicka till dig dina båda hustrur...»

Han avbröt sig, och en lång stund var det tyst.

»Nå?» frågade Bashti. »Antingen gifta dig eller sättas ut i solskenet med alla lemmar ryckta ur led. Välj, men tänk dig länge för innan du väljer urledbrytningen.»

»Vid min ålder, med alla ungdomens vedermödor så långt bakom mig!» klagade Nalasu.

»Välj. Du kommer nog att tycka att det är vedermödor och att du ännu har alldeles för mycket känslor kvar, då du ligger midt på hundslaktgården och solen gassar dina värkande leder tills fettet i din magra kropp sjuder som det skira fettet i en kokt spädgris.»

»Skicka mig då hustrurna», lyckades Nalasu stöta fram efter en lång paus. »Men skicka dem om tre dagar, inte om två, ej heller i morgon.»

»Det är bra», nickade Bashti allvarligt. »För din tillvaro har du att tacka dina förfäder, som nu länge varit i mörker och som ha arbetat på att stammen måtte leva och du komma till liv. Du lever. De ha betalat priset för dig. Det är din skuld. Du kom till världen tyngd av denna skuld. Du måste betala din skuld innan du upphör att vara till. Det är lagen. Och den är vis.»

NITTONDE KAPITLET.

OM Bashti påskyndat hustrusändningen en dag eller till och med två dagar, skulle Nalasu ha hamnat i äktenskapets fruktade skärseld. Men Bashti höll sitt ord, och den tredje dagen var han för upptagen av ett viktigare problem för att sända Bubu och Nena till den gamle blinde mannen, som med oro avvaktade deras ankomst. Ty den tredje dagens morgon uppstego betydelsefulla rökpelare från alla bergstoppar på Malaitas läsida. Ett krigsfartyg nalkades kusten, påstods det; ett stort krigsskepp som styrde kurs in mellan revöarna vid Langa-Langa. Ryktet växte. Krigsskeppet stannade icke vid Langa-Langa. Krigsskeppet stannade icke vid Binu. Det styrde kurs mot Somo.

Den blinde Nalasu kunde ej se dessa röknyheter skrivna i luften. Emedan hans hus låg så ensamt, kom ingen och talade om det för honom. Det första han hörde var de gälla röster av kvinnor och skrikande barn som trängde till honom från stora vägen mellan byn och Somos övre gräns. Han läste

endast skräck i dessa ljud, drog den slutsatsen att byn var stadd på flykt till sina befästade punkter i bergen, men visste ej orsaken till denna flykt.

Han kallade till sig Jerry och tillsade honom att ge sig ut på rekognoscering till det stora pisangträdet, där Nalasus stig och stora vägen löpte samman, och göra sina iakttagelser och avlägga rapport. Och Jerry satt under pisangträdet och såg hela Somo fly. Män, kvinnor och barn, de unga och de gamla, diande småbarn och patriarker stödda på käppar och stavar drogo förbi honom i den största brådska och oro. Byhundarna voro lika förskrämda och gnällde och jämrade sig där de sprungo. Den smittsamma skräcken övade stark verkan på Jerry. Han kände sig frestad att sluta sig till denna massflykt undan en okänd hotande fara som väckte hans instinktlika rädsla för döden. Men han behärskade denna ingivelse tack vare sin trohet mot den blinde mannen som hade fött honom och smekt honom i sex månader.

Då han kom tillbaka till Nalasu och satt mellan dennes knän, avlade han sin rapport. Han kunde omöjligt räkna längre än till fem, men han visste att den flyende befolkningens antal uppgick till mycket mer än fem. Han betecknade alltså fem män och mera, fem kvinnor och mera, fem barn och mera, fem dibarn och mera, fem hundar och mera — ja, även fem svin och mera. Nalasus öron sade honom att det var många, många gånger mera, och han frågade efter namn. Jerry kände till namnen

Bashti, Agno, Lamai och Lumai. Han uttalade dem ej med den avlägsnaste likhet med de vanliga ljuden, utan på det gläfsande förkortningsspråk som Nalasu hade lärt honom.

Nalasu räknade upp många andra namn som Jerry kände ljudet av men ej kunde själv uttala, och han svarade ja till de flesta av dem genom att nicka med huvudet och på samma gång räcka fram den högra tassen. Vid somliga namn gjorde han ingen rörelse, till tecken att han ej kände till dem. Och vid andra namn, som han kände igen men vilkas ägare han ej sett, svarade han nej genom att räcka fram sin vänstra tass.

Och Nalasu som nu visste att något fruktansvärdt hotade — någonting långt förfärligare än något angrepp från närboende saltvattenstammar, som Somo bakom sina vallar lätt kunde avslå, gissade att det var det länge väntade krigsfartyget som kom för att utkräva straff. Trots sina sextio år hade han aldrig varit med om en bys bombardemang. Han hade hört dunkla rykten om vad som hade händt i den vägen i andra byar, men han hade intet begrepp därom, antog bara att det måste vara långt större kulor äv Snidergevärens och som kunde tillryggalägga längre avstånd genom luften.

Men han skulle få göra bekantskap med granateld innan han dog. Bashti, som länge väntat på kryssaren som skulle hämnas för att man förstört Arangi och tagit två vita mäns huvuden som byte och som för länge sedan gjort ett överslag av hur stor

skada den skulle kunna åstadkomma, hade givit sitt folk befallning att fly till bergen. Främst i spetsen, burna av ett dussin unga män, kommo hans trofé-huvuden insvepta i halmmattor. Tågets sista eftersläntrare höllo just på att långsamt strömma förbi och Nalasu tog det första steget för att sluta sig till dem med bågen och de åttio pilarna tryckta intill sig och med Jerry i hälarna, då luften ovanför honom sargades av ett fruktansvärdt dån.

Nalasu satte sig genast ned. Det var den första granat han hörde, och den var tusen gånger förfärligare än han hade tänkt sig. Det var ett bedövande brak som om någon planet hade krossats till smulor mellan en mäktig guds händer. Det måste ju höras över hela världen, som om man våldsamt rivit sönder lakan tjocka som filtar, långa som jorden och breda som himlen.

Han slog sig icke allenast ned tätt utanför sin dörr, utan han dök också ned med huvudet mot knäna och skyddade det med sina böjda armar. Och Jerry, som aldrig hört granateld och ännu mindre kunde räkna ut vad det var, blev slagen med skräck. För honom var det en naturkatastrof som då Arangi vräktes på sidan av den dånande stormen. Men trogen sin natur kröp han ej ihop för den första granatens brak. Tvärtom, han reste ragg och visade tänderna åt detta, vad det nu kunde vara, som var så kolossalt nära och ändå osynligt för hans ögon.

Nalasu kröp ner ännu mera då granaten exploderade bakom dem, och Jerry morrade åter och reste ragg.

Bägge upprepade detta för varje ny granat, och dessa åstadkommo visserligen ej ännu värre dunder, men de exploderade på närmare håll i djungeln. Och Nalasu, som hade levat ett långt liv oförfärad midt ibland faror som han känt till, var bestämd att dö som en pultron av fruktan för det okända, den på kemisk väg utslungade projektilen från de vita härskarna. Då de fallande granaterna exploderade på allt närmare och närmare håll, förlorade han helt och hållet den smula självbehärskning han hade kvar. Han greps av en så panisk skräck att han mycket väl skulle ha kunnat bita ådrorna av sig och tjuta. Med ett vansinnigt skri sprang han upp och in i huset som om dess halmtak verkligen kunnat skydda hans huvud för så väldiga projektiler. Han törnade emot dörrposten, och innan Jerry hann fram till honom, snurrade han rundt i en halvcirkel, och midt på golvet fick han nästa granat rakt i huvudet på sig.

Jerry hade just hunnit till dörren då granaten exploderade. Huset rök i spillror och Nalasu likaså. I dörren fattades Jerry av luftdraget från explosionen och slungades ett långt stycke bort. Allt kom i samma bråkdel av ett ögonblick, — jordbävning, orkan, vulkanisk eruption, himlens dån och en elektrisk ljungande vigg från molnen —, och han förlorade sansen.

Han hade ingen aning om hur länge han låg där. Det gick fem minuter innan hans ben gjorde sina första krampaktiga rörelser, och då han reste sig med

svårighet och stod där och gungade av och an, hade han ingen föreställning om tidens flykt. Han tänkte inte alls på tid. Hans egen idé, som nu drev honom till omedveten handling, var att han för mindre än en sekund sedan träffats av ett förfärligt slag, oberäkneligt många gånger våldsammare än ett käpprapp från en neger.

Hans strupe och lungor fylldes av den stinkande och kvävande röken, hans näsborrar med jord och damm han frustade och fnös, rusade omkring, ramlade omkull som en drucken, gjorde ett luftsprång, ragglade på bakbenen, gned nosen med framtassarna med huvudet nedböjt mellan frambenen och strök till och med sin nos mot marken. Han hade ingen tanke på annat än att bli kvitt den skärande smärtan i nos och mun och få luft i sina lungor.

Genom ett underverk hade han undgått att träffas av de flygande järnspillrorna och tack vare sitt starka hjärta hade han ej blivit dödad av lufttrycket. Icke förr än efter fem minuter, varunder han burit sig åt som en nackad kyckling, kunde han åter finna livet uthärdligt. Den värsta kvävningen och plågan var över, och fastän han ännu var matt och yr i huvudet, sprang han åt det håll där Nalasus hus legat. Men där fanns intet hus och ingen Nalasu — endast en hoprörd hög spillror efter bägge.

Medan granaterna fortforo att braka och explodera än nära, än på långt håll, undersökte Jerry vad som hade händt. Lika säkert som att huset var borta var också Nalasu borta. Bägge hade slukats av det

yttersta *intet.* Hela den värld han hade framför sig tycktes dömd att förintas. Livet vinkade endast annorstädes på de höga bergen och i de avlägsna buskskogarna, dit stammen redan tagit sin tillflykt. Han var trogen mot sin havskust och sin husbonde som han lydt så länge, fastän han var neger, som hade födt honom så länge och för vilken han hyst verklig tillgivenhet. Men denne husbonde fanns ej längre till.

Jerry tog till flykten, men han gjorde sig ingen brådska. En stund morrade han på varje granatsmäll i luften och varje granatexplosion i buskskogen. Men fastän de fortfarande retade honom, lade sig dock efter en stund hans nackhår och han varken morrade eller visade tänderna.

Och då han skildes från vad som varit och som nu ej längre fanns till, tjöt han ej och galopperade som negerhundarna gjorde. I stället travade han taktmässigt och värdigt framåt vägen. Då han kom ut på stora vägen var den ödslig. Den sista flyktingen hade försvunnit. Vägen, som alltid varit trafikerad från gryningen till mörkrets inbrott och som han så nyligen sett myllrande av människor, gjorde nu i sin tomhet ett djupt intryck på honom av alltings förgänglighet i denna förgängliga värld. Han slog sig därför ej ned under det stora pisangträdet utan travade vidare ett långt stycke bakom stammens eftertrupp.

Hans väderkorn berättade för honom de närmare detaljerna under flykten. Blott en enda gång träf-

fade han på något som vittnade om dess fasor. Det var en hel grupp av varelser som dödats av en granat. Det var en gammal man på femtio år som gått på krycka, emedan hans ena ben blivit avbitet av en haj, då han var en liten gosse, vidare en död »Mary» med ett dödt dibarn vid sitt bröst och ett tre års barn som hakat sig fast vid hennes hand; slutligen två döda svin, stora och feta, som kvinnan försökt rädda undan fiendens våld.

Jerrys nos berättade honom hur flyktingarnas ström hade delat sig åt ömse sidor om denna grupp döda och slutit sig samman igen längre bort. Han träffade på saker som vittnade om episoder under flykten: en bit tuggadt sockerrör, som ett barn hade tappat, en kort lerpipa med avbrutet skaft, en enda fjäder från någon ung mans hår och en kalebass full med kokt jams och spansk potatis, ordentligt nedlagd bredvid vägen av någon Mary som ej orkat bära den längre.

Granatelden upphörde medan Jerry travade framåt; sedan hörde han gevärselden från den landsatta truppen som sköt ned de tama svinen på Somos gator. Men han hörde ej hur kokosträden höggos ned och han kom aldrig tillbaka för att se vilken skada yxorna hade gjort.

Ty nu inträffade med Jerry något egendomligt som hela världens tänkare ej ha kunnat förklara. I hans hundhjärna manifesterade sig den fria livsverksamhet som föranledt alla släktled av metafysiker att postulera Guds tillvaro och fört alla deterministiska

filosofer på villospår trots deras bestämda förnekande av att den är något annat än en illusion. Vad Jerry gjorde, det gjorde han. Han visste lika litet hur eller varför han gjorde det som filosofen vet hur eller varför han bestämmer sig för majsvälling till frukost i stället för två löskokta ägg.

Vad Jerry gjorde var att han i handling utförde en hjärnans inpuls att icke göra vad som föreföll som det lättare och vanligare, utan i stället göra vad som föreföll svårare och ovanligare. Eftersom det är lättare att uthärda det välbekanta än att ta sin tillflykt till det okända, eftersom både olycka och fruktan tycka om sällskap, skulle det ju ha varit det till synes lättaste för Jerry att följa Somostammen till dess befästade platser. Men vad Jerry gjorde var att avvika från reträttlinjen och styra kosan norrut över Somos gränser och fortsätta mot norr till ett främmande och okänt land.

Om icke Nalasu drabbats av förintelsen, skulle Jerry ha stannat kvar. Detta är sant och för den som funderar över hans handlingssätt var det kanske så han resonerade. Men han resonerade icke alls, han handlade endast av instinkt. Han kunde räkna fem saker och uttala deras namn och antal, men han var ur stånd att resonera sig till att han skulle stanna i Somo om Nalasu levde men bege sig bort från Somo om Nalasu dog. Han begav sig endast bort från Somo emedan Nalasu *var* död, och den förfärliga granatelden förpassades hastigt till det förflutnas område i hans medvetande, medan det närva-

rande blev så mycket livfullare. Han följde de vilda bushmännens vägar i nästan pinsam spänning, ständigt rädd för den smygande död som, det visste han, lurade på sådana vägar, med öronen spetsade efter djungelns ljud och ögonen skarpt inriktade på att urskilja vad som framkallade dessa ljud.

Columbus var ej mera oförfärad och dristig, då han överantvardade hela sin tillvaro åt det okända, än Jerry var då han vågade sig in i det svarta Malaitas djungelmörker. Och detta underbara, denna till synes stora handling av fri vilja utförde han på ungefär samma sätt som människor av klådan i sina fotsulor och eggelsen i sin fantasi ha drivits att ströva ut över hela jorden.

Jerry fick aldrig återse Somo, men Bashti återvände med sin stam samma dag och gjorde grimaser och skrockade då han beräknade skadans storlek. Endast några få halmhyddor hade blivit skadade av granaterna. Blott några få kakaoträd voro fällda. Och vad de dödade svinen beträffar, ställde han till ett stort kalas på deras kroppar för att de ej skulle skämmas. En granat hade slagit hål i hans vall mot havet. Han vidgade ut det till släpplankor, beklädde dess insidor med korallsten, inpassad utan murbruk, och gav befallning att man skulle bygga ett kanothus till. Det enda han sörjde över var Nalasus död och Jerrys försvinnande — hans båda experiment i primitiv rasförädling.

TJUGONDE KAPITLET.

EN vecka tillbragte Jerry i buskskogen, avskräckt från att bege sig upp i bergen av bushmännen som alltid bevakade vägarna. Och han skulle ha slitit ondt beträffande födan, om han icke den andra dagen träffat på en ensam liten gris som tydligen förirrat sig från sin hjord. Det var hans första jakt på levande villebråd, och den hindrade honom från att fortsätta färden, ty trogen sin instinkt stannade han kvar hos sitt byte tills det var uppätet.

Han strövade visserligen vida omkring i grannskapet, men fann ingen annan föda och återvände därför alltid till den dödade grisen, så länge det fanns något kvar av honom. Men hans frihet utgjorde ingen oinskränkt lycka för honom. Därtill var han för tämd, för civiliserad. Det hade gått för många tusen år sedan hans förfäder strövade omkring i vild frihet. Han kände det ensligt. Han kunde ej trivas utan människor. Han och de närmaste generationerna före honom hade levat för länge i förtrolig gemenskap med de tvåbenta gudarna. Hans släkte hade för länge älskat människorna, tjänat människorna av

kärlek, uthärdat vedermödor av kärlek, dött av kärlek och till gengäld blivit uppskattat någon gång, förstått mera sällan och hårdhändt älskat.

Jerry kände sig så ensam att han till och med längtade efter en tvåbent svart gud, eftersom vita gudar för längesedan tycktes ha dragit sig tillbaka till det förflutnas skuggor. Om han varit i stånd att gissa, skulle han ha trott att de enda existerande gudarna hade omkommit. Handlande efter det antagandet att en svart gud var bättre än ingen, styrde han, då han ätit upp den lilla grisen, sin kosa åt vänster, utför sluttningen, nedåt havet. Han gjorde detta, återigen utan att resonera, endast emedan erfarenheten verkade i hans hjärnas omedvetna arbete. Hans erfarenhet hade varit den att alltid leva nära havet; människor hade han alltid träffat nära havet, och genom att springa utför hade man alltid kommit till havet.

Han kom ner till stranden av en revskyddad lagun, där förfallna halmhyddor utvisade att människor hade bott. Djungeln hade inkräktat platsen. Omkring honom reste sig sex tum tjocka träd upptill behängda med murkna kvarlevor av halmtak genom vilka de hade trängt sig upp mot solen. Snabbväxande träd hade beskuggat dörröppningarna så att avgudabilder och totems, där de sutto i sina snidade hajkäftar, grinade vidunderligt åt människornas ynkedom genom en slöja av mossa och mögliga svampar. En stackars liten havsvall, som just aldrig varit något att skryta med, sprängdes till ruiner dels

av kokosrötterna, dels av det fredliga havet. Bananer, pisang och brödfruktträd lågo och murknade på marken. Ben lågo kringströdda, och Jerry nosade på dem och tog dem för vad de voro, symboler av livets intighet. Skallar träffade han ej på, ty de skallar som hörde till de kringströdda benen prydde djävulshusen i busklandsbyarna högre uppåt landet.

Havets salta tång fröjdade hans näsborrar, och han insöp dess lukt med samma välbehag som ångorna från mangrovekärren. Men som en annan Robinson Crusoe, då han träffade på fotspåren efter en annan människa, Fredag, ryckte han till då hans nos, icke hans ögon, röjde för honom att en levande människas fot nyligen vidrört marken. Det var en negerfot, men den var levande, den var i närheten, och då han följde spåren ett tjog yards, träffade han på ett annat fotspår som otvivelaktigt var en vit mans.

Om där funnits någon åskådare, skulle han ha trott att Jerry plötsligt blivit galen. Han rusade vildt omkring kors och tvärs, än med nosen vid marken än uppe i luften, och tjöt lika vildt medan han sprang, tog helt tvärt ett språng i rät vinkel åt sidan, då nya lukter trängde till honom, rusade hit och dit och åt alla håll, som om han lekt tafatt med en osynlig lekkamrat.

Men han var sysselsatt med att tolka den skrift som många människor hade ristat in på marken. En vit man hade varit där, upptäckte han, och många svarta. Här hade en svart klättrat upp i ett kokos-

träd och kastat ner nötter. Där hade ett bananträd plundrats på sina fruktknippen, och längre bort var det tydligt att det samma händt med ett brödfrukt-träd. Men en sak satte honom myror i huvudet — en för honom ny lukt, som varken var en svart mans eller en vit mans. Om han haft tillräckligt vetande och förmåga att göra iakttagelser med ögonen, skulle han ha lagt märke till att fotspåret var mindre än en mans och att tåintrycken voro annorlunda än av en Mary, emedan de voro närmare varandra och ej borrat sig så djupt ner i jorden. Vad som vållade honom huvudbry var att han ej kände till lukten av talkpuder. Den stack i hans näsborrar, men aldrig sedan han första gången nosat i en människas fotspår hade han känt denna lukt. Och därtill kommo nu också andra svagare lukter som voro lika främmande för honom.

Han intresserade sig ej längre för sådana hemligheter. Han hade fått väderkorn av en vit mans steg och genom virrvarret av alla de andra stegen följde han detta spår genom en öppning i havsvallen ner till korallsanden som slickades av havet. Här samlade sig de sista och färskaste spåren efter många fötter på ett ställe där en båtför hade legat tryckt mot stranden och där människor hade stigit i land och gått ombord igen. Han vädrade sig till hela historien, och med framfötterna ute i vattnet tills det räckte honom till bogen tittade han ut över lagunen där det försvinnande spåret dog bort för hans näsborrar.

Om han kommit en halvtimme tidigare skulle han ha sett en båt utan åror, driven av gasolinmotor, glida över det lugna vattnet. Vad han såg var en *Arangi.* Den var visserligen mycket större än den Arangi han hade känt till, men den var vit, den var lång, den hade master, och den flöt på havets yta. Den hade tre himmelshöga master, alla lika höga, men hans iakttagelseförmåga var ej tränad till att lägga märke till skillnaden mellan dem och Arangis två master, av vilka den ena varit kort och den andra lång. Den enda flytande värld han känt till var den vitmålade Arangi. Och eftersom detta utan tvivel var Arangi, skulle hans älskade kapten vara ombord. Om Arangi kunde stå upp igen, då kunde kaptenen också stå upp igen, och i fast tro på att han skulle återfinna det förintelsehuvud han nyligen sett i Bashtis knä förenat med dess kropp och dess båda ben på däcket av den vitmålade flytande världen vadade han ut så långt han kunde och trotsade sedan havet simmande.

Det var förfärligt djärvt, ty då han vågade sig ut i vattnet bröt han mot en av de högsta och tidigaste tabu han någonsin lärt känna. I hans ordbok fanns intet uttryck för »krokodil», men i hans tankevärld fanns en fruktansvärd bild, lika mäktig som något människoord — bilden av en drivande stock som ej var någon stock och som var levande, som kunde simma på ytan, under ytan och fortskaffa sig på torra landet, — som hade stora tänder, väldigt gap och var en säker död för en simmande hund.

Men han fortfor att oförskräckt överträda denna tabu. I olikhet med en människa som kan vara medveten av två känslor på samma gång och som, då hon simmar, kunde ha känt både fruktan och det djärva mod varmed hon besegrade sin fruktan, erfor Jerry då han sam blott en enda känsla, och det var att han nu sam till Arangi och kaptenen. Från det ögonblick då han först förlorade fotfästet i vattnet hade han varit medveten av att det var en fruktansvärd tabu han nu med flit överträdde. Men då han väl kastat sig ut och fattat sitt beslut, följt den starkaste impulsen, hade han blott en tanke, en föresats, och han visste nu endast att han var på väg till kaptenen.

Så föga van som han var vid att simma sam han med hela sin styrka och uppstämde ett slags sång om sin kärlek till kaptenen, som otvivelaktigt måste vara ombord på den vita yachten där borta. Hans lilla ångestskälvande kärlekssång hördes av en man och en kvinna som halvlågo i däckstolarna under suntältet, och det var den snabbsynta kvinnan som först såg Jerrys guldbruna huvud och talade om vad hon såg.

»Sätt ut en båt, min herre och man», kommenderade hon. »Det är en liten hund. Han får inte drunkna.»

»Hundar drunkna inte så lätt», svarade »herren och mannen.» »Han reder sig nog. Men vad i all världen har en hund här ute att göra . . .?» Han satte marinkikaren för ögonen och fixerade ett ögon-

blick föremålet... »och till på köpet en vit mans hund!»

Jerry trampade vatten med sina tassar och rörde sig stadigt framåt med blicken oavvändt riktad på den växande yachten, tills han plötsligt fick en varnande känsla av hotande fara. Han drabbades av tabu. Det som kom emot honom var den drivande stocken som inte var någon stock utan ett farligt levande ting. En del därav såg han över ytan röra sig långsamt framåt, och innan denna uppskjutande del sjönk, hade han en förnimmelse av att den på något sätt var olik en drivande stock.

Sedan sköt någonting förbi honom, och han hälsade det med en morrning och ett kavande med framtassarna. Han slungades nästan rundt i virveln som uppkom då föremålet slog med sin stjärt. En haj var det och icke en krokodil, och den skulle inte ha passerat förbi så anspråkslöst, om den inte varit proppmätt efter att nyligen ha ätit upp en havssköldpadda som var för ålderdomssvag för att hinna undan.

Ehuru Jerry ej kunde se det, hade han dock en känsla av att föremålet, förintelseverktyget, lurade i hans närhet. Han såg ej heller ryggfenan sticka upp över vattnet och närma sig honom bakifrån. Från yachten hörde han flera gevärsskott tätt på varandra. Bakifrån hörde han ett förskräckt plaskande. Det var allt. Faran gick över och var glömd. Han ställde ej skotten i samband med faran. Han visste ej och skulle aldrig få veta att den som bland män-

niskorna gick under namnet Harley Kennan men som kallades »min herre och man» av den kvinna han kallade »min tös» och som rådde om den tremastade yachten »Ariel», hade räddat hans liv genom att sända en 30×30 maskinkula genom nedre delen av en hajfena.

Men Jerry skulle bli bekant med Harley Kennan och det snart ändå, ty det var Harley Kennan som med en lina fastgjord om kroppen under armhålorna av ett par matroser firades ner på Ariels rymliga fribord och högg tag i nackskinnet på den släthårige irländske terriern, vilken trampade vatten rakt upp och ner och ej hade några ögon för honom, så ivrigt fixerade han hela raden av ansikten utmed relingen under spaning efter det särskilda ansiktet.

Han gjorde ingen tacksägelsepaus då han sattes ner på däck. I stället riste han instinktlikt vattnet av sig medan han rusade framåt däcket för att söka kaptenen. Mannen och hustrun skrattade då de sågo det.

»Han bär sig åt som om han vore alldeles tokig av glädje över att ha blivit räddad», anmärkte mrs Kennan.

Och mr Kennan sade: »Det är inte det. Han måste ha en skruv lös någonstans. Han är kanske en sådan där som har förlorat spärrhaken i rörelsemaskineriet. Han kanske inte kan låta bli att springa förr än han stupar.»

Under tiden fortfor Jerry att springa, uppåt babord och nedåt styrbord, från aktern till fören och

tillbaka igen, viftande med sin svansstump och vänligt grinande mot de många tvåbenta gudar han mötte. Om han kunnat tänka så abstrakt, skulle han ha förvånat sig över att där funnos så många vita gudar. De voro minst trettio, oberäknat andra gudar som varken voro svarta eller vita, men som ändå gingo upprätt på två ben voro klädda och för mer än alla smärre gudar. Om han varit i stånd till sådana allmänna resonemanger, skulle han också ha gjort den reflexionen att alla vita gudar ännu icke hade drabbats av förintelse. Som det nu var, förstod han allt detta utan att ha något medvetande av att han förstod det.

Men där fanns ingen kapten. Han vädrade ner i skansen, vädrade in i kabyssen, där två kinesiska kockar sladdrade något obegripligt till honom, vädrade ner i kajuttrappan, vädrade ner genom maskinrummets skejlejt och kände för första gången lukten av gasolin och maskinolja, men hur han vädrade och hur han rusade omkring, fick han ändå intet väderkorn av kaptenen.

Akterut vid ratten skulle han ha slagit sig ned och i ett tjut givit utlopp åt sin hjärtskärande besvikelse, om icke en vit gud, tydligen en man av befälet i guldprydd vit mössa och uniform, hade tilltalat honom. Gentleman som alltid smålog Jerry genast med artigt bakåtlagda öron, viftade på svansen och närmade sig. Denne höge guds hand hade nästan hunnit smeka hans huvud, då kvinnans röst trängde ner till honom från däcket och talade ett

språk som Jerry ej förstod. Dess ord och uttryck lågo utanför hans fattningsområde. Men han förstod att det låg en befallning däri, ty den vite guden i vitt och guld, som nästan hade smekt honom, drog hastigt tillbaka sin hand. Denne gud styvnade till i en blink, pekade framåt däcket och hänvisade honom med några uppmuntrande ljud, vilkas mening Jerry endast kunde gissa sig till, till den person som hade sagt i befallande ton:

»Var god och skicka honom till mig, kapten Winters.»

Jerry vrickade på kroppen av förtjusning över att få lyda och skulle beredvilligt ha räckt fram huvudet mot hennes framräckta hands smekning, om icke hennes underliga utseende hade avskräckt honom. Han hejdade sig midt i sin framryckning, visade tänderna och drog sig morrande tillbaka från hennes för vinden flaxande kjol. De enda människohonor han känt till voro nakna Marys. Denna kjol, som fladdrade för vinden som ett segel, påminde honom om Arangis hotande storsegel, då det gnisslande och dånande glidit fram över hans huvud. De ljud hennes mun gav ifrån sig voro milda och inställsamma, men den förfärliga kjolen flaxade ännu för brisen.

»Du löjliga hund», skrattade hon. »Jag ämnar inte bita dig.»

Men hennes man sträckte ut en barsk och säker hand och drog honom till sig. Och Jerry vrängde och svängde på sig i extas över gudens smekning

och kysste hans hand med sin röda tunga. Sedan sköt Harley Kennan bort honom mot kvinnan, som satt sig upp i vilstolen och lutade sig framåt med till hälsning utsträckta händer. Jerry lydde. Han närmade sig med nedlagda öron och skrattande mun, men just som hon skulle röra vid honom, satte vinden åter hennes kjol i rörelse och han drog sig tillbaka med en morrning.

»Det är inte dig han är rädd för, Villa», sade mr Kennan. »Det är för din kjol. Han har kanske aldrig sett en kjol förr.»

»Du menar», sade Villa Kennan utmanande, »att de där kannibalerna i land, som hålla jakt efter människoskallar, ha hundstall för rasdjur med stamträd, ty den här stolliga äventyraren till hund är lika säkert en äkta irländsk terrier som Ariel är en skonare byggd av furuplankor från Oregon.»

Harley Kennan skrattade instämmande. Även Villa Kennan skrattade, och Jerry visste att detta var ett par lyckliga gudar, och han instämde i deras skratt. Han närmade sig nu åter frivilligt den kvinnliga guden, lockad av talkpudret och andra svagare vällukter vilka han redan känt igen som de underliga dofter han känt på stranden. Men den olycksaliga passadvinden satte åter hennes kjol i rörelse och han ryggade tillbaka, icke så långt denna gång, och han reste mycket mindre av sitt nackhår och visade bara tänderna till hälften.

»Han är rädd för din kjol» upprepade Harley. »Se på honom! Han vill komma till dig, men kjo-

len håller honom tillbaka. Stoppa den under dig så att den inte fladdrar, så få vi se hur det går.»

Villa Kennan lydde uppmaningen, och Jerry närmade sig försiktigt, sträckte fram huvudet mot hennes hand och krökte sin rygg under den, medan han nosade på hennes i strumpor och skor klädda fötter och fann att det var dessa fötter som oklädda hade trampat vägarna nedanför den förfallna byn i land.

»Det är tydligt», sade Harley, »hans ras är född och uppfödd bland vita människor. Han har en historia. Han har varit med om äventyr från sin tidigaste barndom. Om han kunde berätta sin historia, skulle vi höra på med förtjusning dag efter dag. Du kan lita på, att han inte bara varit tillsammans med svarta i hela sitt liv. Låt oss försöka med Johnny.»

Johnny, som Kennan vinkade fram, var ett lån från brittiska regeringens kommissionär i Tulagi, och han hade kommit ombord hos Kennan mera som lots och vägvisare än som filosof och vän. Johnny närmade sig grimaserande, och Jerrys sätt förändrades genast. Hans kropp styvnade till under Villa Kennans hand, och han drog sig ifrån henne och gick styvbent mot den svarte. Jerry lade ej ned öronen, ej heller skrattade han kamratlikt med munnen, medan han inspekterade Johnny och luktade på hans ben för att känna igen honom en annan gång. Kavaljer var han i högsta grad, och efter den allra

kortaste undersökning återvände han till Villa Kennan.

»Vad sade jag?» stoltserade hennes man. »Han förstår sig på hudfärg. Han är en vit mans hund och är dresserad till det.»

»Mig säga», sade Johnny. »Mig känna den hund. Mig känna honoms pappa och mamma. Han stor vit marster mister Haggin bo Meringe, mamma och pappa bo hos honom den plats.»

Harley Kennan uppgav ett utrop.

»Naturligtvis! Kommissionären talade om alltsammans för mig. Arangi som Somofolket kapade hade senast avgått från Meringeplantaget. Johnny kände igen hunden som fallen efter det par Haggin på Meringe måste äga. Men det var längesedan. Han måste ha varit en liten valp. Naturligtvis är han en vit mans hund.»

»Och ändå har du förbisett det avgörande beviset», retades Villa Kennan. »Hunden bär ju beviset med sig överallt.»

Harley betraktade Jerry noga.

»Ett obestridligt bevis», envisades hon.

Efter ännu en lång granskning skakade Kennan på huvudet.

»Jag kan sannerligen inte se något så odisputabelt...»

»Svansen», sade hans hustru skrattlystet. »Infödingarna stubba ju inte svansen på sina hundar. — Göra de det, Johnny? Svarta män på Malaita hugga av svans på hund?»

»Icke hugga av», svarade Johnny. »Mister Haggin på Meringe han hugga av. Mig säga, han hugga av den svans, alldeles säkert.»

»Då är han den ende överlevande från Arangi», sade Villa Kennan. »Går ni inte in på det, mr Sherlock Holmes Kennan?

»Min komplimang, mrs Sherlock Holmes», svarade hennes man artigt. »Nu återstår bara för dig att genast visa mig La Perouses huvud. 'Seglationsbeskrivningen' påstår att han förlorade det någonstädes här på öarna.»

De hade ingen aning om att Jerry hade levat på förtrolig fot med en Bashti, icke många mil uppåt kusten, som i detta ögonblick satt i sin halmhydda i Somo och filosoferade och hade på sitt skrumpna knä ett huvud som en gång hade varit den store sjöfararens och vars historia glömts bort av sönerna till den hövding som hade tagit det.

TJUGUFÖRSTA KAPITLET.

DEN vackra tremastaren Ariel hade på sin världsomsegling redan varit borta ett år från San Francisco då Jerry kom ombord. Som värld och som en vit guds värld var den för honom höjd över alla jämförelser. Den var ej liten som Arangi, ej heller belamrad i för och akter, på och under däck, med en massa negrer. Den ende svarte Jerry såg där var Johnny, för övrigt utgjordes hela besättningen endast av vita gudar.

Han träffade på dem överallt, vid ratten, på utkiken; de spolade däcket, polerade mässingen, gingo till väders eller halade tackel och tåg ett halvt dussin på en gång. Men det var skillnad. Där fanns gudar och gudar, och Jerry kom snart under fund med att i dessa vita gudars hierarki stodo de som manövrerade seglen och fartyget långt under kaptenen och hans båda officerare i vitt och guld. Dessa å sin sida stodo under Harley Kennan och Villa Kennan, över dem, det såg han genast, förde Harley Kennan kommandot. Men det var en sak

som han aldrig fick veta och aldrig skulle komma under fund med, och det var vem som var överguden på Ariel. Han gjorde aldrig något försök att få veta det, ty så långt sträckte sig icke hans tankeförmåga, men han fick heller aldrig veta huruvida det var Harley Kennan som kommenderade Villa eller Villa Kennan som kommenderade Harley. Utan att bråka sin hjärna med detta problem antog han att de delade överväldet över världen sins emellan. Ingendera stod över den andra i rang. De tycktes regera med full jämlikhet, medan alla de andra lydde dem.

Det är icke sant att den som ger en hund mat också vinner hans hjärta. Harley eller Villa gåvo aldrig Jerry någon mat, men det var dem han valde att tillhöra, att älska och tjäna, framför den japanske stewarden som regelbundet gav honom mat. Som alla andra hundar kunde Jerry för resten skilja mellan den som lämnade ut maten och den som rådde om den. Undermedvetet förstod han, att icke allenast hans egen mat utan också alla de ombordvarandes härledde sig från mannen och kvinnan. Det var de som födde alla och rådde över alla. Kapten Winters kunde ge order till matroserna, men kapten Winters tog själv order från Harley Kennan. Det visste Jerry lika säkert som han handlade därefter, fastän det aldrig för honom tog formen av någon medveten kunskap.

Och som han varit van i hela sitt liv, både hos mister Haggin, kaptenen och till och med hos Bashti

och huvudmannen för djävulsdoktorerna i Somo, slöt han sig till de höga gudarna själva och blev följaktligen föremål för ett aktningsfullt bemötande från gudarna under dem. Liksom kaptenen på Arangi och Bashti i Somo hade utfärdat tabu, så beskyddade mannen och kvinnan på Ariel Jerry med tabu. Jerry fick sin mat av Sano, den japanske stewarden, och endast av honom. Av ingen matros kunde han ta emot en bit skeppsskorpa eller en uppmaning att följa med i land, ej heller kunde någon matros erbjuda honom något sådant. De hade ej lov att göra sig så bekanta med honom att de lekte och rasade med honom eller ens visslade honom till sig på däck.

Jerry tyckte om allt detta, ty det låg i hans natur att bara ha *en* husbonde. Det fanns naturligtvis gradskillnader, men ingen kände bättre och taktfullare till dessa än Jerry själv. Så till exempel var det tillåtet för de båda styrmännen att hälsa på honom med ett »god dag» eller »god morgon» och till och med helt kort och vänligt ge honom ett klapp på huvudet. Med kapten Winters rådde emellertid större förtrolighet. Kapten Winters kunde gnida hans öron, skaka tass med honom, klia honom på ryggen och till och med nypa honom hårdt i kinderna. Men kapten Winters släppte honom genast, så snart mannen eller kvinnan kommo upp på däck.

I fråga om friheter, förtjusande självsvåldiga friheter, kunde ingen annan än Jerry ombord tillåta sig dem mot mannen och kvinnan, och å andra si-

dan voro de de enda som han tillät sådana friheter. Vilken ovärdig behandling Villa Kennan behagade låta honom undergå fann han sig i med förtjusning, antingen hon vände ut och in på hans öron så att de stodo rätt upp eller hon lät honom »sitta», hjälplöst kavande i luften med framtassarna för att bibehålla jämvikten, medan hon samtidigt skälmaktigt blåste honom i ansiktet och i näsborrarna. Lika nedrigt var Harley Kennans tilltag att, då han låg och sov helt kärligt på Villas släp, kittla honom under tassarna så att han ofrivilligt sparkade i sömnen, tills han sparkade sig vaken och hörde dem fnittra och skratta på hans bekostnad.

Men då hon om natten på däck vrickade med sina tår åt honom under filten för att inbilla honom att det var något underligt krypdjur som gömt sig där, vågade han låtsa som om hon verkligen lurat honom och göra de vildaste anfall på hennes bädd mot det som han visste endast var hennes tår. Efter orkaner av skratt blandade med nästan äkta rop av förskräckelse, då han tog fast om hennes tår med tänderna, tog hon honom till sist alltid i sina armar och skrattade sina sista skrattrullader i hans öron som han lade bakut av glädje och kärlek. Vilken annan ombord på Ariel skulle ha vågat bete sig så infernaliskt mot kvinnogudens bädd? Den frågan föll det honom aldrig in att göra sig själv; men han hade alldeles klart för sig vilken ojämförligt gynnad ställning han intog.

Ett annat av hans skälmstycken hade slumpen till

upphov. Då han en gång stack upp nosen för att betyga henne sin ömhet råkade han stöta emot hennes ansikte med sin lilla på en gång hårda och mjuka näsa så att hon ryckte till och uppgav ett rop. Då detta råkade hända en gång till, kom han underfund med vilken effekt det gjorde på henne, och när hon sedan blev för vild och uppsluppen i sin lekfulla retsamhet mot honom, stack han sin nos mot hennes ansikte och tvingade henne att dra tillbaka huvudet för att undgå honom. Efter någon tid upptäckte han att om han envisades, måste hon göra slag i saken genom att slå armarna om honom och skämtsamt vråla honom in i öronen, och sedan föresatte han sig att spela sin roll tills resultatet blev denna förtjusande kapitulation och stegring i glädjen.

Under denna lek råkade han aldrig stöta hennes kind eller haka så hårdt som han stötte sin egen ömtåliga nos, men det beredde honom mera nöje än smärta. Alltsammans var bara roligt, och så var det ju till på köpet bara kärlek. Att stöta sig under sådana förhållanden var mer än roligt. Och sådan smärta var en njutning för hjärtat.

Alla hundar äro gud-dyrkare. Jerry hade större tur än de flesta hundar och träffade på ett par gudar som, hur befallande de än voro, på samma gång voro kärleksfullare än andra. Det såg visserligen ut som om han kunnat tillfoga sin älskade kvinnoguds kind allvarsam skada, men hellre än att göra henne något illa skulle han ha offrat all sin översvallande kärlek som utgjorde hans liv. Han levde icke för

mat, tak över huvudet eller en bekväm plats mellan de båda hav av mörker som begränsade tillvaron. Han levde för kärlek, och lika säkert som han med glädje levde för kärlek skulle han med glädje ha dött av kärlek.

I Somo hade Jerrys minne av kaptenen och mister Haggin ej bleknat snart. Livet i människoätarbyn hade varit för litet tillfredsställande. Där hade varit för litet kärlek. Endast kärlek kan utplåna kärlek eller rättare sagt sorgen över förlorad kärlek. Men ombord på Ariel gick ett sådant utplånande hastigt. Jerry glömde ej kaptenen och mister Haggin. Men under de stunder han kom ihåg dem blev den längtan som följde minnet i spåren mindre smärtsam. Det blev allt längre och längre mellan dessa stunder, och kaptenen och mister Haggin förekommo ej så ofta i hans drömmar, ty han drömde mycket och livligt, som alla hundar göra.

TJUGUANDRA KAPITLET.

NORRUT längs Malaitas läsida gled Ariel i sakta mak över den färgstarka lagunen som låg mellan strandreven och de yttre reven, farliga passager så trånga och fulla av korallgrund att kapten Winters förklarade att han för varje dag fick tusen nya gråa hår på sitt huvud och fällde ankar ett långt stycke från varje vallinhägnad ö i det yttre revet och varje mangrovelund på fastlandet, där det såg ut att finnas människoätare. Ty Harley och Villa Kennan hade ingen brådska. Så länge vägen var intressant frågade de ej efter hur långt det var från den ena ankarplatsen till den andra.

Under tiden lärde Jerry sig ett nytt namn på sig själv — eller rättare sagt en hel rad av namn. Det berodde på Harley Kennans obenägenhet för att döpa om den som redan hade ett namn.

»Ett namn måste han ha haft», sade han till Villa. Haggin måste ha givit honom namn innan han satte honom ombord på Arangi. Därför får han vara namnlös tills vi komma tillbaka till Tulagi och få veta hans rätta namn.»

»Vad är ett namn?» började Villa retas.

»Allt», svarade hennes man. »Tänk om du själv led skeppsbrott och av dina räddare blev kallad mrs Riggs eller mademoiselle de Maupin eller Topsy rätt och slätt. Och tänk om jag själv blev kallad Benedict Arnold eller Judas eller... eller Haman. Nej, låt honom vara namnlös, tills vi få veta hans rätta namn.»

»Något måste vi väl kalla honom», invände hon. »Jag kan inte tänka på honom utan att tänka något namn.»

»Ge honom då många namn, men aldrig samma namn två gånger. Kalla honom Hund i dag och mr Hund i morgon och i övermorgon något annat.»

Så kom det sig att Jerry, mera på grund av tonen och det starka uttrycket och omständigheterna då det sades, något så när lärde sig att identifiera sig själv med sådana namn som Hund, mr Hund, Äventyrare, Duktiga pojken, Sing Song Silly, Namnlös och Varma lilla hjärtat. Det var några få av de namn Villa slösade på honom. Harley å sin sida kallade honom: Hundmänniska, Den omutlige, Herr X, Guldvovven, Söderhavssatrapen, Nimrod, Nickgrabben och Lejondödaren. Med ett ord, mannen och kvinnan tävlade om att ge honom de flesta namnen och aldrig använda detsamma två gånger. Och Jerry lärde sig snart att känna igen sig själv på vilket namn de behagade ge honom, och det mindre efter ljud oeh stavelser än eftersom något av deras hjärta vibrerade i deras strupe. Han tänkte ej

längre på sig själv som Jerry, utan i stället som vilket namn som helst som lät trevligt och vänligt.

Hans stora missräkning (om »missräkning» kan återge ett omedvetet uteblivande av något som man väntat) var språket. Ingen ombord, ej ens Harley och Villa, talade Nalasus språk. Hela Jerrys stora ordförråd, hela hans duktighet att använda det, som skulle ha gjort honom till ett underverk bland alla hundar i fråga om språkskicklighet, var bortkastat på Arielfolket. De talade ej, de hade ej ens någon aning om tillvaron av det stenografiska voff-voff-språk Nalasu hade lärt honom och som, sedan Nalasu var död, Jerry var den ende i världen som kände till.

Förgäves försökte Jerry det på kvinnoguden. Där han satt på huk med framsträckt nos och hon höll hans huvud mellan bägge sina händer, kunde han tala och tala i oändlighet och aldrig få ett svar av henne. Med små gnällande läten och voff-voff och brummande ljud nere i halsen försökte han få fram litet av vad han hade att berätta. Hon var nära att smälta bort av sympati, hon höll sitt öra så nära hans vältaliga mun att hon nästan dränkte honom i svallet av sitt doftande hår, men ändå uppfattade hennes hjärna ingenting av vad han sade, fastän hennes hjärta säkerligen förstod hans mening.

»Kan du tänka dig, min herre och man!» utropade hon. »Hunden talar. Jag förstår att han talar. Han berättar mig hela sin historia. Hela hans levnadshistoria är min, om jag bara kunde förstå den.

Just nu strömmar den in i mitt eländigt dumma öra, och jag kan inte uppfatta den.»

Harley var skeptisk, men hennes kvinnliga instinkt hade gissat rätt.

»Jag vet det!» bedyrade hon. »Jag försäkrar att han skulle kunna berätta alla sin äventyr, om vi bara förstode honom. Ingen annan hund har någonsin talat så till mig. Det är en hel historia. Jag känner att den gör intryck på mig. Ibland är jag nästan säker på att han berättar om glädje, kärlek, hänförelse och strid. Sedan är det åter harm, kränkt stolthet, förtvivlan och sorg.»

»Naturligtvis», instämde Harley helt lugnt, »en vit mans hund som förirrat sig till Malaitas människoätare skulle erfara alla sådana känslor, och lika naturligt är det att en vit mans kvinna, en 'min tös', en älsklig, förtjusande Villa Kennan, kan på egen hand fantisera ihop en sådan hunds erfarenheter och ta hans dumma läten för en hel berättelse om dem och inte förstår att det bara är inbillningsfoster av hennes eget förtrollande, känsliga, deltagande lilla jag. Havets sång ur snäckans mun ... tack så mycket! Den sång man själv diktar om havet och inlägger i snäckan.»

»Just så.»

»Ja, det är alltid just så», avbröt han henne i kavaljermässig ton, »du har alltid rätt, i synnerhet då du har mest orätt. Naturligtvis inte i fråga om navigation eller sådant som multiplikationstabellen, där verklighetens solida tackel och tåg måste hjälpa ens farkost fram mellan havets blindskär och grynnor; men

däremot då det gäller sanningar av det högre, översvinnliga slaget, särskilt intuitiva sanningar.»

»Nu gör du narr av mig med din överlägsna manfolkvisdom», svarade hon. »Men jag vet...» Hon tystnade för att få fatt i tillräckligt kraftiga ord, men orden sveko henne, så att hon med en hastig åtbörd med handen på hjärtat vädjade till den auktoritet som är mäktigare än alla ord.

»Vi äro överens — bravo», skrattade han muntert. »Det var just precis vad jag sade. Våra hjärtan kunna prata omkull våra huvuden när som helst, och det bästa av alltsammans är att våra hjärtan alltid ha rätt, fastän statistiken påstår att de för det mesta ha orätt.»

Harley Kennan trodde varken nu eller sedan på vad hustrun sade om Jerrys berättelser. Och i alla sina dagar betraktade han hela saken som ett älskligt, poetiskt infall av den känsliga Villa.

Men fastän endast en fyrbent, släthårig irländsk terrier hade Jerry stor filologisk begåvning. Om han ej kunde lära ut språk, kunde han åtminstone lära sig själv språk. Utan ansträngning och fort, faktiskt utan undervisning, började han tillägna sig språket på Ariel. Det var olyckligtvis icke ett sådant voff-voff-språk som Nalasu hade uppfunnit och som kunde passa för hundar. Jerry lärde sig visserligen förstå mycket av vad som sades på Ariel, men han kunde ej säga något själv. Han visste åtminstone tre namn på kvinnoguden: Villa, min tös och missis Kennan, ty så hörde han henne omväxlande kallas. Men så kunde han ej kalla henne. Detta var helt och hållet guda-

språk, som endast gudarna kunde tala. Det var olikt det av Nalasu påhittade språket, som hade varit ett mellanting mellan gudaspråk och hundspråk, så att en gud och en hund kunde göra sig förstådda av varandra på samma sätt.

Likaså lärde han sig många namn på man-guden: Mister Kennan, Harley, kapten Kennan och »skepparn». Endast då de tre voro tillsammans i ett förtroligt påtremanhand hörde Jerry honom kallas: Min herre och man, Min man, Kära gosse, Älskling och Raring. Men Jerry kunde omöjligt uttala något av dessa namn på mannen, lika litet som han kunde uttala något av de många namnen på kvinnan. Och ändå hade han under stilla, vindlösa nätter ofta fört viskande voff-voff-samtal med Nalasu på långa håll.

En dag då hon lutade sig över honom och hennes hår (som höll på att torka efter en simtur) böljade omkring honom, höll hon med bägge händerna fast om hans huvud så att hans smala tunga kysste tomma luften i stället för hennes näsa, och sjöng till honom:

»Jag vet ej vad han heter,
Han liknar mest en ros . . .»

En annan dag gjorde hon om detta, men sjöng nu nästan hela visan dämpat i hans öra. Medan hon var midt i sången beredde Jerry henne en överraskning. Och man kan lika väl säga att han överraskade sig själv. Aldrig förr hade han medvetet gjort något sådant. Och han gjorde det ofrivilligt. Han ämnade inte göra det. Han var för resten all-

deles tvungen att göra det. Han kunde lika litet ha låtit bli att rista vattnet av sig efter ett bad eller sparka i sömnen då man kittlade honom under fötterna.

Medan hennes sjungande röst mjukt dallrade i hans öra, tyckte han att hon blev töcknig och otydlig för honom och att hennes mildt eggande sång förflyttade honom bort... obestämt var. Och i känslan av att vara *annorstädes* gjorde han det överraskande. Han satte sig hastigt ned, nästan som om han fått stelkramp, drog bort sitt huvud från hennes händer och hennes böljande hår, stack upp huvudet i fyrtiofem graders vinkel och började kvida och andas hörbart i takt efter hennes sång. Med ett hastigt ryck pekade hans nos stelt rakt upp, och ur hans öppna mun strömmade en flod av ljud uppåt i crescendo, sjönk småningom och dog bort.

Detta tjut var början, och det blev anledningen till att han fick namnet Sing Song Silly. Ty Villa Kennan grep sig hastigt an med att söka utveckla denna hundmusik som hennes sång framkallat. Han drog sig aldrig undan då hon slog sig ned, sträckte emot honom sina händer och sade i uppmuntrande ton: »Börja nu, Sin Song Silly.» Han kom fram till henne, satte sig bredvid henne med den älskade doften av hennes hår i sina näsborrar, lade sin kind mot hennes med nosen bakom hennes öra, och då hon började med sin dämpade sång, följde han genast med. Molltoner lockade honom särskilt att komma i gång, och då de väl börjat, sjöng han med henne så länge hon hade lust.

Det var verkligen sång. Begåvad för allt slags tal lärde han sig hastigt att dämpa och mildra sitt tjut tills det blev mjukt och guldklart. Han kunde också låta det dö bort nästan i en viskning, stiga och sjunka, påskyndas och dragas ut i takt och harmoni med hennes egen röst.

Jerry njöt av sången ungefär som en opieätare njuter av sina drömmar. Ty han drömde dimmiga, formlösa drömmar, vaken och med vidöppna ögon, med kvinnogudens hår i en svagt doftande sky omkring sig, medan hennes röst klagade liksom hans och hans medvetande drunknade i den dröm om ett *annorstädes* som sången framkallade hos honom och som var själva sången. Han greps av vemodiga minnen om en sorg som varit glömd så länge att den ej längre var någon sorg. Den fyllde honom snarare med en ljuv melankoli, kom honom att sväva upp från Ariel (som låg för ankar på någon koralllagun) till ett overkligt Annorstädes.

Vid sådana tillfällen såg han syner. I kvällens kyliga mörker tyckte han att han satt på en kal höjd och lät sitt tjut stiga upp till stjärnorna, och ur mörkret långt borta i fjärran besvarades det av ett annat tjut. Nära och fjärran stämde andra röster in, tills natten genljöd av hans släktes klagan. Ty det var hans eget släkte. Utan att veta det kände han igen dessa kamrater från landet Annorstädes.

Då Nalasu lärde honom voff-voff-språket, hade han principiellt vädjat till hans intelligens; men Villa vände sig omedvetet till hans hjärta, hans nedärvda

hjärtelag, i det hon rörde vid gamla minnens djupaste strängar och kom dem att vibrera.

Ett exempel: dunkla skepnader döko stundom upp för honom ur mörkret, och medan de skyndade spöklikt förbi, hörde han som i en dröm hundkopplets jaktrop; hans pulsar slogo häftigare och hans egen jaktinstinkt vaknade, så att hans dämpade, stilla klagande sång förvandlades till ivrigt tjut. Han drog undan huvudet ur kvinnans böljande hår, hans fötter började göra oroliga, krampaktiga rörelser, som om de sprungit, och som en blixt var han borta, utanför tid och rum, inne i drömmen, och själv sprang han midt ibland dessa dunkla skepnader och följde det jagande hundkopplet.

Och som människorna alltid ha längtat efter opium och haschisch, så längtade Jerry efter den glädje han kände då Villa Kennan öppnade sina armar för honom, omböljade honom med sitt hår och sjöng honom över tid och rum in i drömmen om hans forntida släkte.

Men icke alltid hade han sådana syner då de sjöngo tillsammans. Vanligen erfor han endast obestämda förnimmelser, vemodigt ljuva, vålnader av minnen. Vid andra tillfällen lockade denna melankoli fram bilderna av kaptenen och mister Haggin, Terrence, Biddy och Michael och hela det för längesedan förgångna livet på Meringeplantaget.

»Min älskling», sade Harley till Villa efter en sådan sångseans, »det är tur för honom att du inte är någon djurdressör eller cirkus-djurtämjerska, ty då

skulle du bli en farlig konkurrent till alla världens varietéer och revy-teatrar.»

»I så fall skulle han nog mycket gärna vilja dela den äran med mig», svarade hon.

»Det vore då ett högst ovanligt fall», inföll Harley.

»Du menar —?»

»Att det bara är i ett fall på hundra som djuret älskar sitt arbete eller är älskat av sin dressör.»

»Jag trodde att all grymhet var bortlagd för längesedan.»

»Det tror publiken, men publiken misstar sig i nittionio fall av hundra.»

Villa drog en djup suck av resignation, i det hon sade: »Då måste jag väl avstå från detta lovande och inbringande yrke i samma ögonblick du har upptäckt det för min räkning. Men nog skulle affischerna ta sig präktigt ut med mitt namn med jättestora bokstäver . . .»

»Villa Kennan, sångerskan med traströsten, och Sin Song Silly, den irländske terrier-tenoren», citerade hennes man.

Och med tindrande ögon och hängande tunga stämde Jerry in i deras skratt, inte för att han visste vad det gällde, men emedan det visade att de voro glada och hans kärlek eggade honom att ta del i deras glädje.

Ty Jerry hade i högsta mått funnit vad hans natur krävde — en guds kärlek. Inseende att de båda delade makten över Ariel älskade han dem bägge två, men kanske emedan hon trängt djupast ner i

hans hjärta med sin förtrollande röst som förflyttade honom till landet Annorstädes, älskade han kvinnoguden med en kärlek starkare än han någonsin hade känt, till och med för kaptenen.

TJUGUTREDJE KAPITLET.

EN sak lärde Jerry sig tidigt på Ariel, nämligen att negerjakt ej var tillåten. Ivrig att behaga och tjäna sina nya gudar passade ha på vid första tillfälle att trakassera en kanotlast svarta som kom och avlade besök ombord. Villas häftiga bannor och Harleys befallning hejdade honom till hans stora häpnad. Fullt och fast troende att han hade misstagit sig fortfor han att sarga den svarting han särskilt utvalt. Denna gång blev Harleys röst omotståndlig, och Jerry gick till honom viftande på svansen och vrickande med hela kroppen för att be om ursäkt och kysste med sin lilla rosenröda tunga den förlåtande hand varmed Harley klappade honom.

Sedan kallade Villa honom till sig. Hon höll honom fast tätt framför sig med händerna om hans kinder, och öga i öga och näsa mot näsa talade hon allvarligt om hur syndigt det är att jaga negrer. Hon sade honom att han inte var någon simpel busklandshund, utan en irländsk gentleman av fullblod och att ingen hund som var gentleman någonsin gjorde något sådant som att hålla jakt på oskyldiga svarta

människor. Till allt detta lyssnade han med orubbligt allvarsamma ögon, förstod föga av vad hon sade men uppfattade allt. »Stygg» var ett ord på Arielspråket som han redan lärt sig, och det använde hon flera gånger. »Stygg», betydde för honom: »får inte» och var detsamma som en tabu.

Eftersom detta var deras sätt och deras vilja, kunde han ha frågat sig själv vad han hade för rätt att vara olydig mot deras regel eller kritisera den? Om negrer ej fingo jagas, skulle han inte jaga dem, fastän kaptenen hade uppmuntrat honom att göra det. Jerry resonerade ej över saken i sådana ordalag, men han underkastade sig slutsatserna på sitt eget sätt.

Kärlek till en gud innebar för honom ett tjänande. Han tyckte om att göra sig omtyckt genom att tjäna. Och tjänandets grundsten var för honom lydnad. Men en tid föll det sig mycket svårt för honom att låta bli att morra och hugga efter benen av främmande och fräcka svarta som gingo förbi honom på Ariels vita däck.

Men ingen regel utan undantag, skulle han få lära sig, och det kom en dag då Villa Kennan ville ha ett bad, ett riktigt bad i friskt, rinnande regnvatten, och då Johnny, den svarte lotsen från Tulagi, begick ett misstag. På kartan syntes en mil av floden Suli som föll ut i havet. Varför den endast visade en mil berodde på att ingen vit man någonsin hade följt den högre upp. Då Villa föreslog badet, rådgjorde hennes man med Johnny. Johnny skakade på huvudet.

»Ingen han neger bo på denna plats», sade han. »Ingen göra er obehag. Bushmän bo för micket långt bort.»

Så gick det till att barkassen rodde i land, och medan dess besättning latade sig i skuggan av kokospalmerna på stranden, följde Villa, Harley och Jerry floden en kvarts mil uppåt landet för att finna ett badställe.

»Man kan aldrig vara nog försiktig», sade Harley, i det han drog sin automatiska pistol ur hölstret och lade den ovanpå sina kläder. »En kringströvande flock svarta skulle ju kunna överraska oss.»

Villa steg i vattnet till knäna, såg upp i djungelns mörka lövverk, varigenom endast en och annan solstråle trängde ner, och ryste.

»Ett lämpligt sceneri för ett svart dåd», smålog hon och kastade sedan en handfull kallt vatten på mannen som pulsade efter henne.

En stund satt Jerry vid deras kläder och åsåg leken. Sedan väckte den svävande skuggan av en stor fjäril hans uppmärksamhet, och snart följde han nosande genom djungeln spåret av en skogsråtta. Det var intet så alldeles färskt spår. Det visste han mycket väl, men i djupet av hans inre levde alla hans gamla dressyrs instinkter kvar — driften att jaga, ströva omkring, förfölja levande varelser, med ett ord själv skaffa sig föda, fastän människorna i mansåldrar givit honom och hans släkte mat.

Utövande färdigheter som ej längre voro nödvändiga men ännu levde kvar hos honom och pockade

på övuing, följde han det gamla spåret av skogsråttan med jakthundens hela mjukfotade, smygande list och den skarpaste förmåga att tolka olika slags lukt. Spåret korsade ett färskt spår, ett mycket färskt, alldeles färskt spår. Som ryckt av ett rep kastades hans huvud åt sidan i rät vinkel mot hans kropp. Den omisskännliga lukten av en svart var i hans näsborrar. Det var för övrigt en underlig svart, ty han kunde ej identifiera honom med de många han hade inristade i sin hjärnas fack.

Glömd var det för gamla skogsråttspåret, medan han följde det nya. Han drevs av nyfikenhet och sportdrift. Han hade ingen tanke på oro för Villa och Harley — ej ens då han kom till det ställe där de svarta, tydligen överraskade av att höra deras röster, hade stannat för att rådpläga och följaktligen lämnat efter sig en mycket stark lukt. Från denna punkt svängde spåret av mot gölen, där Villa och Harley badade. Jerry följde efter i den starkaste spänning men utan oro; ännu tog han det hela som en lek.

Från gölen hördes rop och skratt då och då, och varje gång de trängde till Jerrys öron kände han små anfall av förtjusning. Om han blivit tillfrågad och kunnat uttrycka sina känslor på tankens språk, skulle han ha sagt att det skönaste ljud i världen var Villa Kennans röst och därnäst Harley Kennans. Deras röster försatte honom alltid i hänryckning, de påminde honom om hans kärlek till dem och att han var älskad av dem.

Vid första åsynen av den underlige svarte som uppenbarade sig nära gölen väcktes Jerrys misstankar. Han betedde sig ej som en vanlig svart, utan onda avsikter, skulle bete sig. I stället bar han sig åt som en som lurade på att göra ondt. Han hukade sig ned på djungelmarken och tittade fram bakom en trädstam. Jerry reste ragg och hukade ned sig även han, medan han väntade.

En gång lyfte den svarte sitt gevär halvvägs upp till axeln, men efter en ny stänkscen med åtföljande skratt flyttade sig tydligen hans intet ondt anande offer ur synhåll för honom. Hans bössa var ingen gammalmodig Snider utan en modern repeterande Winchester, och han tycktes vara van att fyra av den från axeln i stället för från höften, som de flesta malaitaner brukade.

Icke nöjd med sin plats vid trädet sänkte han sin bössa och kröp närmare gölen. Jerry hukade ned sig ännu mera och följde efter. Han kröp så tätt intill marken att hans horisontelt framsträckta huvud var mycket lägre än hans bog som stack upp besynnerligt och var den högsta delen af hans kropp. Då den svarte stannade, stannade Jerry också som förstenad. Då den svarte rörde sig, rörde han sig också, men fortare, så att avståndet minskades mellan dem. Och hela tiden gick hans resta ragg i vågor av ilska. Nu var han ingen Guldvovv med slätstrukna öron och skrattande mun i famnen på kvinnoguden, ingen Sing Song Silly som sjöng gamla minnen i molnet av hennes hår, utan en fyrbent kämpe,

en mandråpare med vassa huggtänder, färdig att sarga och döda.

Jerry ämnade anfalla så snart han krupit tillräckligt nära. Han hade glömt Ariels tabu mot negerjakt. I detta ögonblick hade den ingen plats i hans medvetande. Allt vad han visste var att något ondt hotade mannen och kvinnan och att denne neger var den som skulle åstadkomma detta onda.

Så mycket hade Jerry vunnit på sin fiende, att då den svarte åter ämnade skjuta, insåg Jerry sig vara tillräckligt nära för att anfalla. Bössan hade lyfts till axeln, då han tog sitt språng. Han sprang lika ljudlöst som fort, och offret visste av ingenting förr än Jerrys kropp, med en fart som en projektils, dunsade emot hans egen midt emellan axelbladen. I detsamma rände hans tänder in nere i nacken men för långt ner i de tjocka axelmusklerna för att kunna träffa ryggmärgen.

I första överraskningen rörde den svartes finger vid trycket och hans strupe uppgav ett hemskt skrik. Slungad framstupa rullade han om i handgemäng med Jerry, som högg honom i kinden och käken och sargade ett öra, ty en irländsk terrier gör många och hastiga bett hellre än att bita sig fast som en bulldogg.

Då Harley Kennan med pistolen i handen och naken som Adam kom fram till platsen, fann han hunden och karlen fasthakade vid varandra och inbegripna i så ursinnig strid att skogsmyllan rök om dem. Med ansiktet forsande av blod sökte den svarte

strypa Jerry med båda händerna om hans hals, medan Jerry, stönande, halvkvävd och morrande, klöste honom allt vad han förmådde med sina baktassar. Det var inga valpklor utan de bastanta klorna på en fullväxt hund, förstärkta av sin hårda muskelinfattning. Och de klöste långa revor om och om igen i det nakna bröstet och underlivet, så att mannens hela framsida till sist var strömmande blodröd.

Harley Kennan vågade ej skjuta, så hårdt voro de kämpande sammanslingrade. I stället steg han fram och slog mannen i huvudet med pistolkolven. Befriad då den avsvimmade negerns händer slappnade kastade Jerry sig i en blink över den nakna strupen, och endast Harleys hand i hans nackskinn och Harleys skarpa kommando kunde förmå honom att hejda sig och stå orörlig. Han skalv av raseri och fortfor att morra ilsket, men han gjorde små pauser då han såg upp, lade ned öronen och viftade med svansen varje gång Harley sade: »Snäll gosse.»

»Snäll gosse» var beröm, det visste han, och då Harley upprepade det visste han säkert också att han hade gjort honom en tjänst och skött sig bra.

»Kan du tänka dig, den uslingen ämnade mörda oss från ett bakhåll», sade Harley till Villa, som halvklädd och ännu sysselsatt med att kläda på sig hade kommit fram till dem »Det var inte femtio fots avstånd, och han kunde inte ha bommat. Se på Winchestern. Ingen gammal slätborrad. Och en karl med en sådan bössa skulle nog ha förstått att använda den.»

»Men varför gjorde han det inte?» frågade hon.

Hennes man pekade på Jerry.

Villas ögon klarnade av snabb förståelse. »Du menar...?» började hon.

Han nickade. »Just så. Sing Song Silly hindrade honom.» Han lutade sig fram, rullade om mannen och upptäckte hur sargad han var bak i nacken. »Där var det han angrep honom först, och karlen måste ha haft sitt finger på trycket för att skjuta på dig och mig, sannolikt först på mig, då Sing Song Silly drog ett streck över hans beräkningar.»

Villa hörde endast på till hälften, ty hon hade Jerry i sin famn och kallade honom »Välsignade hund», i det hon tystade ned hans morrning och slätade hans resta ragg.

Men Jerry började åter morra och ämnade kasta sig över den svarte, då denne rörde oroligt på sig och satte sig upp med sömndrucken min. Harley hemäktigade sig en kniv som satt instucken i hans bälte på bara skinnet.

»Vad heta du?» frågade han.

Men den svarte hade endast ögon för Jerry och stirrade häpen på honom, men så fick hans klarnande hjärna äntligen sammanhang i situationen och förstod att ett sådant litet klumpigt djur hade fördärvat hans spel.

»Mig tala», grinade han till Harley, »han hund klösa mig för micket.»

Han kände på sina sår i nacken och ansiktet, me-

dan han gjorde den iakttagelsen att den vite mannen lagt beslag på hans bössa.

»Du ge migs bössa», sade han fräckt.

»Mig ge örfil», svarade Harley.

»Han tycks inte vara någon vanlig malaitan», sade han till Villa. »Först och främst, var skulle han ha fått ett sådant gevär? Och tänk på hans tilltagsenhet. Han måste ha sett oss kasta ankar, och han måste ha vetat att vår barkass låg nere vid stranden. Men ändå försökte han komma åt våra huvuden och ge sig i väg med dem inåt buskskogen.»

»Vad heta du?» frågade han åter.

Men det fick han icke veta förr än Johnny och barkassbesättningen anlände, flämtande efter språnget. Johnnys ögon blixtrade då han fick se fången, och han vände sig ivrigt till Kennan.

»Ge mig den man», bad han.

»Varför du vilja ha han man?»

Johnny ville ej besvara denna fråga på en lång stund. Och han gjorde det icke förr än Kennan hade sagt honom att det ej var någon skada skedd och att han ämnade släppa den svarte. Då protesterade Johnny häftigt.

»Kanske du föra han man till guvernörhus Tulagi, guvernörhus ge dig tjugu pund. Han för micket dålig man. Makawao honoms namn. För micket dålig man. Han Queensland-man.»

»Queensland?» avbröt Kennan. »Han bo det land?»

Johnny skakade på huvudet.

»Han bo Malaita först. Micket längesedan han gå på fartyg arbeta på Queensland.»

»Han är en returarbetare från Queensland», tolkade Harley för Villa. »Du vet, då Australien blev »helt och hållet vitt», måste Queensland-plantagen skicka hem alla negerjägare. Den här Makawao är tydligen en av dem och en av de värsta till på köpet, om det ligger något under Johnnys prat om tjugu punds belöning för honom. Det är ett högt pris för en svart.»

Johnny fortsatte sin förklaring, som gick ut på att Makawao alltid hade varit en dålig karaktär. I Queensland hade han avtjänat sammanlagt fyra års fängelsestraff för stöld, rån och mordförsök. Av den australiska regeringen återsänd till Salomonöarna hade han tagit värvning till Buliplantaget för att — som det sedan visade sig — skaffa sig vapen och ammunition. För ett försök att döda förvaltaren hade han fått femtio prygel och ett års straffarbete. Sedan han återvändt till Buliplantaget för att sluta sitt kontrakterade arbete, hade han lyckats döda ägaren i förvaltarens frånvaro och komma undan i en valbåt.

I valbåten hade han tagit med sig alla plantagets vapen och ammunitionsförråd, ägarens huvud, tio Malaitaarbetare och två från San Cristobal — de båda sista emedan de voro saltvattenmän och kunde manövrera valbåten. Han själv och de tio malaitanerna voro för okunniga på sjön för att våga göra den långa färden från Guadalcanar.

Under vägen hade han härjat den lilla ön Ugi,

plundrat magasinet och tagit huvudet av den ende köpmannen där, ett beskedligt halvblod från Norfolk Island som härstammade direkt från Pitcairnförfäder. Då de kommit oskadda till Malaita hade han och hans kamrater ej längre något behov av de båda Cristobalmännen och hade därför tagit deras huvuden och ätit upp deras kroppar.

»Mig säga, han för micket dålig man», avslutade Johnny sin berättelse. »Guvernörhus Tulagi förbannat glad ge tjugu pund för han dålig man.»

»Du välsignade Sing Song Silly», viskade Villa i Jerrys öra. »Om inte du hade varit . . .»

»Skulle ditt och mitt huvud just nu ha varit på väg genom buskskogen med Makawao till hans hem uppe i höglandet», fyllde Harley i meningen. »Den hunden är sannerligen ett praktexemplar», tillade han. »Och fastän jag gav honom uppsträckning härom dagen för att han jagade negrer, visste han ändå mycket bättre än jag vad han nu hade att göra.»

»Om någon försöker ta honom ifrån oss —», hotade Villa.

Harley instämde med en nick.

»I alla fall», sade han småleende, »skulle det ha varit en tröst, om ditt huvud nu varit på väg inåt buskskogen.»

»Tröst!» utbrast hon med rösten halvkvävd av ovilja.

»Ja visst, ty i så fall hade *mitt* huvud redan gått all världens väg.»

»Du käre, välsignade herre och man!» viskade hon med tårad blick, i det hon omfamnade honom med ögonen, ty hon höll ännu armarna om Jerry, som då han såg deras extas kysste hennes doftande kind med sin kärleksfulla lilla tunga.

TJUGUFJÄRDE KAPITLET.

DÅ Ariel avgick från Malu på Malaitas nordvästkust, sjönk Malaita under horisonten akterut och förblev, vad Jerry beträffar, sjunket för alltid — ännu en försvunnen värld som för honom drabbades av samma förintelse som kaptenen. Enligt Jerrys begrepp — fastän han icke reflekterade över det — var Malaita en värld, halshuggen av och vilande i knät på någon grubblande mindre gud, som dock var betydligt mäktigare än Bashti vars knä uppbar kaptenens soltorkade, inrökta huvud, medan denne mindre gud undrande och spörjande förlorade sig i gissningar angående tvillingmysterierna tid och rum, rörelse och materia, över, under, rundt omkring och utanför honom.

Men Jerry för sin del ruvade ej över problemet och hade intet medvetande av sådana mysteriers tillvaro. Han visste endast att Malaita var ännu en värld som hade upphört att vara till. Han kom ihåg det som han kom ihåg drömmar. Själv ett levande ting, materiellt och kraftigt, med vikt och dimensioner, en obestridlig verklighet, rörde han sig

genom tid och rum konkret, fast, snabb, ett avgjort *något* omgivet av vålnaderna och skuggorna i *intets* svävande fantasivärld.

Han tog sina världar en i sänder. En i sänder försvunno hans världar, höjde sig bortom hans synkrets som dunster i solhettan, sjönko för alltid under horisonten, som själv var overklig och flyktig som fantomerna i en dröm. Uträkningen av människornas enkla lilla värld, hur mikroskopisk och obetydlig den än är inom hela universum, stod lika långt utanför hans aningsförmåga som det planetariska universum står utanför människans högsta aningar och djupaste fantasier.

Jerry skulle aldrig mera få återse den mörka, vilda ön, fastän den ofta under hans drömmar skulle livligt illuderande uppenbara sig för honom, då han levde om sitt liv där, från Arangis förstöring och kannibalorgien på stranden till hans flykt från spillrorna av Nalasus granatsprängda hydda och av Nalasu själv. Dessa drömepisoder utgjorde för honom ännu ett land Annorstädes, hemlighetsfullt, overkligt och förtonande som himlens drivande skyar eller färgskiftande bubblor som brista på havets yta. Det var rök och skum som hastigt skingrades då han vaknade, lika obefintliga som kaptenen och kaptenens huvud på Bashtis skrumpna knän i den höga halmhyddan. Det verkliga Malaita, det konkreta och påtagliga Malaita dunstade bort och försvann för alltid, liksom Meringe och kaptenen hade försvunnit, in i intet.

Från Malaita styrde Ariel nordvästlig kurs till Ongtong Java och till Tasman — stora ringformiga korallrev som lågo och stektes under ekvatorn icke fullt i vattenbrynet av sydvästra Stilla havets oändliga yta. Efter Tasman kom en annan öppen havssträcka till den högresta ön Bougainville. Sedan med övervägande sydostlig kurs och långsamt glidande framåt under sitt tröga loverande, kastade Ariel ankar i nästan alla Salomonöarnas hamnar, från Choiseul- och Ronongoöarna till öarna Kulambangra, Vangunu, Pavuvu och New Georgia. Den låg också till ankars i ödslig ensamhet på De tusen skeppens vik.

Allra sist, vad Salomonöarna beträffar, firades Ariels ankar ner och bet sig fast i korallbottnen vid Tulagis hamn, där regeringskommissionären levde och regerade på Floridaöns strand.

Till kommissionären utlämnade Harley Kennan vederbörligen Makawao, som fördes till ett bevakat fängelse byggt av halm för att sitta i fotbojor ända tills domstolen skulle döma honom för hans många brott. Och lotsen Johnny fick, innan han återinträdde i kommissionärens tjänst, en god del av de tjugu pundens belöning som Kennan delade ut mellan medlemmar av barkassbesättningen, vilka ilat till undsättning genom djungeln samma dag som Jerry hade kastat sig över Makawao bakifrån så att hans gevärsskott brunnit av innan han hunnit sikta.

»Jag skall säga er hans namn», sade kommissionären då de sutto på hans bungalows stora veranda. »Det är en av Haggins terrier — Haggin vid Me-

ringe-lagunen. Hundens far är Terrence, modern Biddy. Hundens eget namn är Jerry; jag var närvarande vid dopet, innan han ännu hade fått ögon. Men det bästa är att jag kan visa er hans bror. Han heter Michael. Han är negertuktare på »Eugénie», den tvåmastade skonaren som ligger för ankar tvärsför er. Kellar heter kaptenen. Jag skall be honom skicka Michael i land. Den här Jerry är utan tvivel den ende överlevande från Arangi.

»Då jag får tid och tillräckligt godt om pengar skall jag göra ett besök hos hövdingen Bashti — nej, inte med samma ärende som de brittiska krigsskeppens. Jag skall befrakta ett par handelsfartyg, ta med min egen svarta polisstyrka och så många vita män som jag inte kan säga nej till om de erbjuda sig frivilligt. Det kommer inte att bli något bombardemang av halmhyddor. Jag skall landsätta min trupp nere på kusten och marschera uppåt landet och komma över Somo bakifrån, sedan jag beordrat mina fartyg att samtidigt angöra Somos hamn.»

»Ämnar ni besvara blodbad med blodbad?» invände Villa Kennan.

»Jag ämnar besvara blodbad med lag», svarade kommissionären. »Jag skall lära Somo lagen. Jag hoppas att ingenting inträffar och intet liv spilles å någondera sidan. Men jag vet att jag skall återfinna kapten van Horns huvud och hans styrman Borckmans och föra dem med mig till Tulagi och ge dem en kristlig begravning. Jag vet att jag skall ta gamle Bashti i nackskinnet och sätta ner honom medan

jag pumpar i honom lag och ett redbart handlingssätt. Naturligtvis...»

Kommissionären, en äldre, smalaxlad Oxfordmagister med asketiskt utseende, närsynt och klädd i glasögon som det anstår en studiekarl, ryckte på axlarna. »Naturligtvis, om de inte ta sitt förnuft till fånga, kan det ju bli bråk och några av dem och några av oss kunna fara illa. Men i alla händelser kommer resultatet att bli detsamma. Gamle Bashti skall få lära sig att det är klokast att låta vita män behålla sina huvuden.»

»Men hur skall han lära sig det?» frågade Villa Kennan. »Om han är tillräckligt slug att inte slåss med er utan bara sitta och höra på er engelska lag, blir det hela ingenting annat än ett lustigt skämt för honom. Det enda straff han får utstå för alla sina grymheter är att han får sitta och höra på en föreläsning.»

»Tvärtom, min kära mrs Kennan. Om han hör lugnt på föreläsningen, dömer jag honom bara till att plikta hundra tusen kakaobönor, fem ton stennötter, hundra famnar snäckmynt och tjugu feta svin. Om han vägrar att höra på föreläsningen och beträder krigsstigen, då bedyrar jag att jag till min stora ledsnad måste prygla upp honom och hans by, och sedan skall jag tredubbla den plikt han har att betala och läsa lagen för honom ännu utförligare.»

»Men om han inte slåss, slår dövörat till för föreläsningen och vägrar att betala?» envisades Villa Kennan.

»Då skall han få bli min gäst här i Tulagi tills han ändrar tankar och sinnelag, betalar och åhör en hel föreläsningskurs.»

— — —

Så gick det till att Jerry kom att få höra sitt gamla namn från Villas och Harleys läppar och fick återse sin köttslige broder Michael.

»Säg ingenting», viskade Harley till Villa, då de sågo den raggige, gulröde Michael titta upp över förstäven av den annalkande valbåten. »Vi veta ingenting om någonting, och vi skola inte ens låtsas se vad de ta sig till.»

Jerry låtsade sig intresserad av att gräva ett hål i sanden, som om han kommit på ett färskt spår, och märkte ej att Michael närmade sig. Jerry hade spelat sin roll så ivrigt att han hade glömt att det endast var en lek, och hans intresse var alldeles äkta då han vädrade och fnös i bottnen av det hål han hade grävt. Det var så djupt att man ej såg mera av honom än bakbenen, bakdelen och en intelligent och rakt uppstående svansstump.

Icke underligt att inte han och Michael sågo varandra. Och Michael som svallade över av magasinerad levnadslust efter det instängda livet på Eugénies däck, rusade framåt stranden i en yrsel av glädje, uppfångade under språnget tusen förtroliga landslukter, rusade nyckfullt kors och tvärs, i det han gjorde korta sidoutflykter och oskyldiga utfall mot krabbor som kilade över hans väg för att söka tillflykt i vatt-

net eller backade och hotade honom med fruktansvärda klor och frustande, bubblande munnar.

Men stranden var så lång. Dess ena ända slutade där den skrovliga väggen av en klippudde reste sig, och medan kommissionären presenterade kapten Kellar för herr och fru Kennan, kom Michael rusande tillbaka över den våta och hårda sanden. Han var så intresserad för allting att han ej lade märke till den lilla bakdelen av Jerry som var synlig över strandens släta yta. Men Jerrys öron hade varnat honom, och just i det samma som han skyndsamt praktiserade sig upp och ut ur hålet stötte Michael ihop med honom. Då Jerry ramlade omkull och Michaei föll rakt över honom, gåvo bägge ifrån sig ilskna morrningar. De kommo på fötterna igen, reste ragg, visade varandra tänderna och gingo styvbenta och med stolt värdighet omkring varandra i skräckinjagande halvcirklar.

Men de spelade komedi hela tiden och kände sig ganska förbryllade. Ty i bägges hjärna uppdöko tydliga bilder av plantagehuset och dess omgivning och Meringes strand. De visste att de känt varandra, men de låtsade ej om det. De voro ej längre valpar, hade ett stolt medvetande av den mogna ålderns stadga och ansträngde sig att vara stolta och värdiga, fastän de darrade av iver att få hälsa varandra i vild förtjusning.

Det var Michael, den mindre världserfarne och ej så självbehärskade, som gjorde en konst i den spelade värdigheten och med höga glädjetjut och vric-

kande med hela kroppen av hänförelse, tog sin bror energiskt i famn, ivrig att komma honom så nära som möjligt, och slickade honom var han kom åt.

Jerry svarade lika ivrigt med omfamning och kyssar; sedan togo bägge ett språng tillbaka för att se på varandra, livligt och spörjande, nästan utmanande, medan Jerry spetsade öronen till frågor och Michael gjorde det samma med sitt enda oskadade öra. — Det andra bibehöll sin besynnerliga vridna form. De rusade i vild hetsjakt nedåt stranden, sida vid sida, skrattande mot varandra och då och då under språnget stötande till varandra med bogen.

»Alldeles tydligt», sade kommissionären. »Precis så där sprungo deras far och mor. Det har jag sett många gånger.»

— — —

Men efter tio dagars kamratskap kom skilsmässan. Det var Michaels första besök på Ariel, och han och Jerry hade tillbragt en uppsluppen halvtimme på det vita däcket midt under larmet och brådskan med att hissa upp jullar, sätta till segel och lätta ankar. Då Ariel började glida genom vattnet och småningom fyllde sina segel med den friska passadvinden, sade kommissionären och kapten Kellar sitt sista farväl och gingo utför landgången till sina väntande roddbåtar. I sista ögonblicket hade kapten Kellar lyft upp Michael, stuckit in honom under armen och släppt sig ner med honom i aktern av sin valbåt.

Fånglinorna kastades loss, och i varje båts akter

stod en ensam vit man med huvudet blottat för den tropiska solens ugnshetta, medan de viftade ett sista farväl. Och Michael som smittades av den livliga rörelsen skällde och skällde som om gudarna firade en stor fest.

»Säg adjö till din bror, Jerry», sade Villa Kennan i Jerrys öra, där hon höll honom fast uppe på relingen med bägge händerna om hans skälvande sidor.

Och Jerry, som ej förstod vad hon sade och slets mellan stridiga önskningar, tackade henne för hennes tilltal med vrickande kropp, ett raskt kast bakåt med huvudet och en röd glimt av sin kyssande tunga, och i nästa ögonblick stack han ut huvudet över relingen och böjde ner det för att se efter den hastigt försvinnande Michael, och så gav han utlopp åt sin sorg och smärta ungefär på samma sätt som hans mor Biddy för längesedan hade gjort det på Meringes strand, då han hade seglat bort med kaptenen.

Ty Jerry hade fått göra bekantskap med skilsmässor, och säkerligen var detta en skilsmässa, ty han anade föga att han åter skulle träffa Michael efter många år och på andra sidan världen i en sagolik dal i det fjärran Californien, där de skulle framleva sina dagar i de älskade gudarnas hjärtan och armar.

Michael stod med framfötterna på relingen och skällde upp till honom i förbryllad och frågande ton, och Jerry tjöt ett klagande svar som den andre ej förstod. Kvinnoguden tryckte lugnande sina händer mot hans sidor, och han vände sig om mot

henne och vidrörde frågande hennes kind med sin kalla nos. Hon drog med sin ena famnande arm hans kropp intill sitt bröst; hennes fria hand låg på relingen, halvöppen, en skär och vit blomma, doftande och förförisk. Jerrys nos sökte sig fram till den. Handens öppning var så inbjudande. Med små puffande rörelser tvingade han fingrarna att sprida sig ännu mera, i det hans nos hänryckt borrade sig in i hennes förtjusande lilla hand.

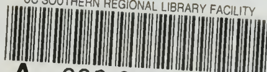
Här kom han till ro med den guldbruna nosen mjukt instucken ända till ögonen, och han var alldeles stilla, glömde helt och hållet att Ariel under vindens tryck utsatte sin kopparförhydning för solhettan, och att Michael blev allt mindre på avstånd, i det att valbåten avlägsnade sig mer och mer. Villa höll sig lika orörlig. Båda lekte en lek, som dock var ny för henne.

Jerry höll sig stilla så länge han möjligen kunde. Men då hans kärlek blev honom övermäktig, drog han en suck — en lika djup suck som i kaptenens hand för längesedan på Arangis däck. Och liksom kaptenen hade svarat med ett ömsint skratt, så svarade nu också kvinnoguden. Hon skrattade muntert. Hennes fingrar slöto sig omkring Jerrys nos till en smekning som nästan gjorde ondt. Hennes andra hand och arm tryckte honom intill hennes bröst tills han kippade efter andan Men hela tiden viftade hans svansstump energiskt av och an, och då han blev fri från den njutningsrika kramningen lade han ned sina silkeslena öron bakåt, slickade henne på

kinden och tog sedan hennes hand mellan sina tänder och märkte det mjuka skinnet med ett kärleksbett som icke gjorde ondt.

Så försvann för Jerry Tulagi, kommissionärens bungalow på toppen av kullen, dess fartyg som lågo för ankar i hamnen och Michael, hans köttslige bror. Han hade blivit van vid att saker och ting försvunno så där. På samma sätt hade Meringe, Somo och Arangi försvunnit som i en dröm. På samma sätt hade han förlorat ur sikte alla världar och hamnar och redder och korallrevströdda laguner där Ariel hade lyft ankar och glidit bort över och utom den förtonande horisonten.

THE LIBRARY

UC SOUTHERN REGIONAL LIBRARY FACILITY
A 000 927 197 4

